

**DECEMBER
2003**

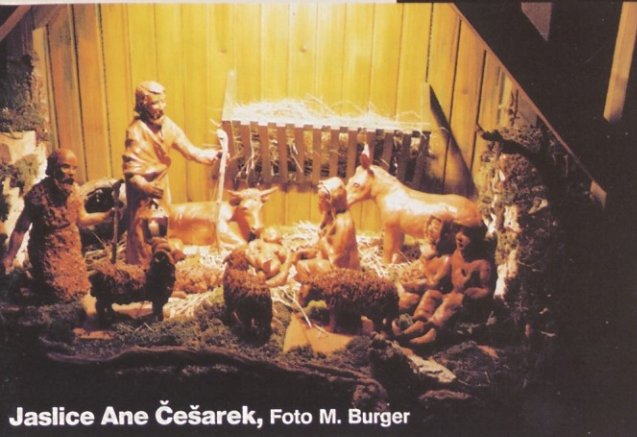
OBVEZNI
IZVOD

REŠETO

GLASILO OBČINE RIBNICA
23. december 2003, letnik VII. Št.

12

Božično-novoletni čas ...

Jaslice Ane Češarek, Foto M. Burger

Pogovor: Alojz Marn

Foto A. Pahulje

**PRVO ŽUPANOVO
LETO**

**Škrabčeva domačija
kot center lobiranja**

**Dobrodelna akcija
obrnikov**

**P
O
V
A
B
I
L
O**

**ODPRTIJE ŠPORTNEGA
CENTRA V RIBNICI**

**torek, 23. december 2003,
ob 17. uri 30 minut**

**Slavnostni govornik bo dr. Slavko Gaber,
minister za šolstvo, znanost in šport**

SREČNO 2004!

**BOŽIČNO-NOVOLETNI
KONCERT**

**petek, 26. december 2003,
ob 18. uri,
dvorana Športnega centra**

**Nastopili bodo:
Ribniška pihalna godba
Župnijski pevski zbor, Ribnica
Trenutek
Komorna godalna skupina**

**Organizatorja:
Ribniška pihalna godba in
KUD Gallus
Pokrovitelj prireditve:
Občina Ribnica**

Vstopnina: 800 SIT

Novice iz doline

Škrabčeva domačija, center lobiranja? 4

Ruski ambasador v Ribnici 5

Pogovor meseca

Župan Alojz Marn 6

Pri nastopih v javnosti je še opaziti, da ste sveži v tej funkciji. Opravili ste tudi šolo protokola. Si govorite pišete sami?

Prav gotovo se ne morem primerjati s tistimi, ki imajo za sabo šolo retorike, javnega komuniciranja in nastopanja ter opravljajo določene funkcije že dlje časa. Kar zadeva šolo protokola, imam opravljeno nekajurno izobraževanje, zaključeno v enem dnevu, česar pa ne morem označiti kot šolo protokola.

Govore si pišem sam, moji nastopi v javnosti pa so res ena od mojih šibkejših točk, ki jim bom posvečal več pozornosti. Zavedam se, da me ljudje ocenjujejo z več zornih kotov.

Kulturne drobtinice

Ustanova p. Stanislava Škrabca II 5883

Dobrodelna akcija obrtnikov

Razpisi na strani 14

Zabavne strani na strani 22

Braki pišejo

Ribniška zakladnica

Za polovico več muzejskih obiskovalcev

Športni utrinki

Nestor Mankoč, častni član PK Ribnica

Rusko-ribniška naveza

Prvo leto županovanja

Nestor Mankoč, častni član

Občinsko glasilo REŠETO izdaja Občina Ribnica.

Uredniški odbor:

Alenka Pahulje - **odgovorna urednica**

Metka Tramte - članica

Zdenka Mihelič - članica

Programski svet: Jože Tanko, Darja But,

Janez Debeljak, Vesna Horžen,

Benjamin Henigman, Majda Vrh, Pavel Hočevar

Lektorica: Tanja Debeljak

Trženje oglasnega prostora:

Marko Modrej, GSM: 041-536-889

Tisk in prelom strani:

KVM Grafika, Ribnica.

Naklada: 3.200 izvodov

Naslov:

Škrabčev trg 40, 1310 Ribnica

Tel.: 8369 765/8372 023

E-pošta: reseto.ribnica@siol.net

FAKS: 8361 091, 8369 765

Izid naslednje številke:

30. januar 2004

Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list št. 89/98) sodi glasilo Rešeto med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%.

V primeru objave istih oglasov v drugih tiskovinah si pridržujemo pravico do avtorskega honorarja. Pridržujemo si pravico do nenapovedanega obiska tiskarskega škrata v našem glasilu.

Gradivo za naslednjo številko oddajte do 15. januarja 2004

Rešeto najdete tudi v elektronski obliki na spletni strani www.ribnica.si

Članki v časopisu niso uradno mnenje Občine Ribnica.

Fotografija na naslovnici:

Marko Burger

Grajski vodnjak...

Ob dnevu
samostojnosti
iskrene čestitke
vsem občankam
in občanom.

Župan Alojz Marn

Spoštovane občanke in občani!

Leto 2003 se poslavlja s hitrimi koraki. Na vrata trkajo božični prazniki in novo leto, ki v naše domove vnaša poseben čar topline in domačnosti. Vzemimo si čas za tiste, ki jih imamo radi!

Želim vam, da vas leto 2004 obdari s srečo, zdravjem in veseljem.

Župan
Alojz Marn

Postoj,
človek,
postoj!

*...zato, da slišiš drugega
govoriti...
...da se te lahko dotaknejo
solze drugega...
...da lahko začutiš iskričnost in
življenjsko energijo, ki veje iz
d drugega človeka...
...in da spoznaš njegovo resnico in
njegovo modrost...*

*Časa, ne glede na to, kako nas moti, ker
tako drvi mimo nas in naših primarnih
človeških občutenj ter čustev, ne bomo zmogli
ustaviti. Lahko pa ustavimo sebe.*

*Ko bomo razumeli in spoznali svoje najgloblje
strahove, se soočili z dvomi, prečistili duha in ver-
jeli v svojo moč, bomo spet postali radostna bitja.
Čim več veselja pri spoznavanju samih sebe nam
želim...*

...in vse dobro v letu 2004!

Urednica

ŠKRABČEVA DOMAČIJA V SMERI CENTRA LOBIRANJA

Pobudo za določanje razvojnih smernic v zadnjem času prevzema Škrabčeva rodovina.

"Želim si, da Škrabčeva domačija ne bi bila poznana samo po kulturni dejavnosti, ampak tudi po gospodarstvu oz. želim si, da to postane neko mesto lobiranja. Izzivi, nove odgovornosti in vizije, ki so pred nami, bodo lahko Ribnico v prihodnosti umeščali na zemljevid uspešnih in prepoznavnih krajev," je v uvodu srečanja dejal Janez Škrabec, direktor podjetja Riko d.o.o. Na njegovo pobudo so se s predsednikom Gospodarske zbornice Slovenije Jožkom Čukom srečali predstavniki ribniškega gospodarstva, kulturnih in izobraževalnih institucij ter ostali sooblikovalci utripa v Ribniški dolini. Srečanje je potekalo 5. decembra v skednju Škrabčeve domačije.

Joško Čuk je v svojem predavanju predstavil delo Gospodarske zbornice Slovenije (GZS), njeno vključenost v mednarodne organizacije, povezave z njimi in konkretna dejanja. Predvsem se je osredotočil na vključevanje Slovenije v

nižjih cen itd. Slovenija, ki je ena najbolj izvoznih evropskih držav, saj se zdaj že 60 odstotkov BDP trži v tujini, in katere največja investicija je trenutno cestogradnja, bo morala v prihajajočem obdobju poiskati rešitve predvsem na treh področjih: plače in kolektivna pogajanja, davčna reforma, zdravstvena reforma. Načrtovana sredstva, ki naj bi jih Slovenija prejela preko strukturnih in kohezijskih skladov, pa še zdaleč niso tako velika. Ta sredstva so predvsem 'začimba', je dejal Čuk, temeljiti pa moramo na naših lastnih, domačih virih. Res, da se bo Slovenija 1. maja 2004 vključila v EU, vendar le pravnoformalno, saj bo polnopravna članica EU v resnici postala šele nekako leta 2007, ko "bomo imeli v žepih" evre in ki bodo izpolnjeni mastrichtski kriteriji".

V drugem delu predavanja se je Čuk osredotočil na Ribnico, Ribniško dolino in njeno gospodarstvo. Občina Ribnica je po podatkih za leto 2002 skoraj še enkrat bolj, kot je slovensko poprečje, usmerjena v predelovalno dejavnost (Slovenija 37 odstotkov, Ribnica 67,9 odstotka). Na prvem mestu je proizvodnja strojev in naprav, ki v strukturi čistega dobič-

Janez Škrabec (levo), pobudnik in gostitelj srečanja

Evropsko unijo. Poudaril je, kakšne so prednosti in pomanjkljivosti slovenskega gospodarstva, kakšne spremembe nas čakajo na področju davkov in carin, elektronskega poslovanja, nove in močne konkurence tekmecev in

ka ustvari skoraj 32 odstotkov, nato sledijo podjetja z obdelavo lesa in gradbeništvo. Čuk je predstavil tudi lestvice desetih največjih ribniških podjetij: po številu zaposlenih, po največji realizaciji in največjih izvoznikih.

REŠETO

RUSKI AMBASADOR V RIBNICI

Največja podjetja po številu zaposlenih so: Inles, IP Ribnica, Riko Kor, Inotherm, ITPP, KGZ, Grafit, Ristro, R. M. International in Riko Ribnica. Skoraj vsa našeta se znajdejo tudi na listi največje realizacije z Inlesom na čelu. "Največ pa izvzijo Inles, Ristro, Inotherm, Riko Kor, R. M. International, Riko Ribnica, ITPP, Alpe Avto, Košir in Mables," je deseterico največjih ribniških izvoznikov izpostavil Čuk, ki si v prihodnje z njimi želi še bolj ustvarjalnega sodelovanja. Srečanja se je udeležilo okoli 25 Ribničanov, ki zasedajo vodilna mesta v ribniških podjetjih, kulturnih ustanovah, šolstvu, socialni ipd. Pridružila sta se tudi pater Niko Žvokelj in ribniški dekan Maks Ipavec, na srečanju pa ni bilo predstavnikov s turističnega področja in mladih.

Po zaključku predavanja je Čuk k besedi najprej pozval župana Alojza Marna, da bi prisotnim predstavil največje izzive, ki v kratkem stojijo pred občino. Župan pa je le poudaril, da "bi želeli poživiti gospodarstvo, zagotoviti sredstva za njegovo

plačana delovna mesta, drugi način pa je, da bi jih motivirali še z zagotovitvijo bivanjske možnosti. Spregovorili so tudi poslanec Jože Tanko, direktorica Javnega sklada RS za regionalni razvoj Romana Ilc Lavrič in pater Niko Žvokelj. Tanko je opozoril na nemiselnost prelihanje sredstev iz sklada v sklad, kar bi se dalo racionalneje urediti. Kot problem je izpostavil prodajo Kasarne v Ribnici ter poudaril pomen formiranja srednješolskega centra v Ribnici. Lavričeva se je dotaknila razdrobljenosti svetovalne infrastrukture in neorganiziranosti v skrbi za mala podjetja.

Pater Žvokelj pa je ponovno izpostavil problem centralizacije in vsakodnevnne migracije 4000 - 5000 ljudi s kočevsko - ribniškega konca v Ljubljano. Po njegovem mnenju je premalo izpostavljen človeški faktor, prepričan je namreč, da se bo v podjetjih lažje delalo, če bodo ljudje na delovnih mestih zadovoljni.

Srečanje je ponudilo še drugi vidik sodelovanja in pričakovanj - ne samo v smeri, kaj GZS lahko nudi

Na povabilo Janeza Škrabca, direktorja podjetja Riko d.o.o., sta Ribnico v četrtek, 27. novembra, obiskala ambasador Ruske federacije v Sloveniji Vječeslav Ivanovič Dolgov in predstavnik Trgovskega predstavništva Ruske federacije Vječeslav Nikolajevič Dimitrijevič. Namen obiska je bil predvsem spoznavanje kraja, regije, obisk najuspešnejših ribniških podjetij in utrjevanje vezi.

Po pogovoru z ribniškim županom Alojzom Marnom na ribniški občini sta si gosta ogledala proizvodnji Inlesa d.d. in Riko hiš d.o.o.. Ruski ambasador Dolgov je bil v Ribnici že večkrat in mu je tu zelo všeč. Dejal je, da si želijo, da bi se gospodarsko sodelovanje med obema državama še poglobilo.

hotela Budimpešta v Moskvi udeležene z 10-odstotnim vložkom. "Mi prodamo na trg Ruske federacije vsako leto za približno 50 milijonov USD opreme. Glavni naš partner je Avtovas. Gre za tehnološko opremo. Zdaj ko smo začeli z izgradnjo novega hotela v Moskvi, se pa bo to zagotovo podvojilo, saj gre za projekt, ki je vreden več kot 100 milijonov USD. Seveda si želimo, da bi se blagovna menjava še povečala, zlasti zato, ker so za to tudi možnosti. Navsezadnje se tudi ve, da sta si državi nekje za cilj menjave postavili milijardo USD. Tu pa se ambasador in trgovski predstavnik Ruske federacije trudita, da bi tudi onadva po svojih močeh prispevala pri tem. Vsa ta prizadevanja so že obrodila sadove, saj bo letošnja menjava rekordna. Seveda pa si želimo in trudili se bomo, da bo tudi naslednje leto rekordna menjava," je razložil Janez Škrabec. Največje ribniško podjetje Inles d.d. pa v Rusijo proda okoli 3,5 odstotka

Med udeleženci so bili vodilni predstavniki posameznih področij

osnovno delovanje, ohraniti in povečati število delovnih mest ter zmanjšati brezposelnost."

Andrej Mate, direktor Inles d.d., je v štirih točkah opozoril na pomembnost sodelovanja z GZS. Podjetju je namreč ravno preko GZS uspelo prepričati zaprtje carinske izpostave v Ribnici. Ribniško gospodarstvo trenutno še zelo malo izkorišča infrastrukturo in informacijsko mrežo GZS in nasploh imajo podjetja še kar nekaj neizkoriščenih možnosti sodelovanja z Zbornico. Glavni problem pa Mate vidi v tem, da je v Ribnici premalo izobraženih kadrov, še manj pa jih v njej sploh ostane.

"Manjka širšega intelektualnega potenciala, ki bi izboljšal naše možnosti razvoja, in to naj nam bo v prihodnje največji izziv," je povedal Mate, ki vidi rešitev v dveh možnostih. Prva je, da bi študentom dali zaposlitev in s tem dobra in bogato

podjetjem, ampak tudi, kaj lahko leta ne nazadnje zahtevajo od omenjene Zbornice.

S podobnimi srečanji naj bi Škrabčeva domačija nadaljevala tudi v prihodnje, saj, kot pravi Janez Škrabec, ena lastovka še ne prinese pomladi: "Današnje srečanje verjetno ne bo prineslo kakšnih konkretnih rezultatov, v nekaj nadaljnjih letih pa morda. Če hočemo, da se v Ribnici kaj premakne, moramo stopiti skupaj. En način prepoznavnosti in vplivanja v slovenskem prostoru je ta, da se najprej vsa ribniška podjetja in ustanove spoznamo in v iskreni želji po združevanju v projektih tudi kaj konkretnega naredimo. Seveda vse v interesu kraja," je razmišljal Janez Škrabec, ki je organiziral srečanje, občina pa ga je v njegovem prizadevanju podprla.

Tekst in foto Zdenka Mihelič

Delegacija na ogledu Inlesove proizvodnje

"Slovenske izdelke, tudi izdelke ribniških podjetij, je naš trg zelo dobro sprejel," je povedal Dolgov in nadaljeval: "Cilj tega obiska je zelo preprosto - da bi spoznali tu na mestu proizvodnjo in izdelke, ki jih Ribnica uspešno prodaja v Rusiji in so zelo priljubljeni na ruskem trgu. Rusija je za Slovenijo odprt trg, kar kažejo tudi rastoči gospodarski kazalci." Kot je Dolgov poudaril, se gospodarski odnosi med obema državama razvijajo zelo intenzivno in pričakujejo, da bo to leto blagovna menjava večja kot 700 milijonov ameriških dolarjev.

Janez Škrabec, ki se zaveda pomena - ne samo kulturne prepoznavnosti Ribniške doline, ampak tudi gospodarske in razvojne, je prepričan, da bo Slovenija na trg Ruske federacije kmalu prodala za okoli milijardo USD izdelkov. Riko hiše pa naj bi bile v tem izvozu s sodelovanjem pri izgradnji novega

svoje proizvodnje. Največje povpraševanje je po visoko kakovostnih lesenih in les-aluminijskih oknih, sodelovali pa naj bi tudi pri opremljanju novega hotela Budimpešta v Moskvi.

Janez Škrabec je povedal, da je bila pobuda za ta obisk povezana z anekdoto. Ruski ambasador, sicer njegov dobri znanec, se mu je v nekem pogovoru pohvalil, da pozna zelo dobra slovenska lesena okna, okna Jelovica. "Seveda nisem mogel, da ne bi takoj povedal, da imamo pa v Ribnici daleč najkvalitetnejša lesena okna. Tako je padla odločitev, da si Ribnico in Inles kar pobilže ogledava. Vemo tudi, da te enostavno ni, če te na trgu ne poznajo. Tako pa ruski ambasador sedaj pozna Ribnico, naše izdelke in o tem pripoveduje naprej tudi drugim."

Tekst in foto Zdenka Mihelič

Prvo leto županovega mandata

Ko je pred letom dni ribniško ljudstvo volilo svojega novega župana, ker starega na tem najvišjem položaju ni želelo gledati vsega skupaj 12 let, ni natanko vedelo, kaj si lahko zdaj drugega obeta. Da je le sprememba na oblasti, si je rekla večina, in prav vseeno ji je bilo, ali ga sploh odlikujejo vodstvene, organizacijske in komunikacijske sposobnosti, ki pritičejo položaju župana. Verjeli so, da vsak od kandidatov premore dovolj samokritičnosti, da zmore presoditi, kaj županovanje od njega zahteva, in je seznanjen z odgovornostjo, ki bi jo lahko prevzel: najmanj štiri leta držati roko nad razvojem občine. Pred očmi prebivalcev in njihovimi sodbami se prvi človek občine nikoli ne more skriti in po letu dni se oglašča vse več struj, ki so z delom Alojza Marna nezadovoljni. Nič se ni premaknilo, pravijo, in vse pogosteje se sproža javni apel, naj župan odstopi s svojega položaja. Ožji krog mu še vedno stoji ob strani, a na način, da kritizerje umirja z besedami: Saj je razvoj odvisen od vseh nas, ne samo od župana, zato ga ne puščajmo samega ždeti za mizo

"KAR JE BILO MOŽNO, SE JE NAREDILO."

velikih odločitev. Ta miza še vedno čaka pametne ribniške modrece, ki jih je župan obljubil posesti tja že ob začetku svojega mandata. Kovali naj bi strategijo ribniškega razvoja, brez katere živimo že desetletja in si vse bolj mahamo drug drugemu z različnih bregov. Pa tako malo je treba, bi rekel kak prerok...le poslušati in delati, ne pametovati, je treba brez fige v žepu. Vsa vprašanja, ki se v zadnjih treh mesecih pojavljajo v interesnih ali političnih javnostih, so nanizana tudi v pogovoru z Alojzom Marnom.

Doživljate pravi medijski linč. Vse pogosteje je slišati, da naj bi bil ta celo politično voden, da bi se Vas lažje prepričalo za odstop. So Vas ti napadi sprovcirali do take mere, da ste pomislili nanj?

Ne, nisem, sicer pa se ne strinjam, da gre za medijski linč in tega tako tudi ne jemljem. Pripravljen sem sprejeti vsako kritiko in poskusiti odpraviti napake. Prepričan pa sem, da tudi v novinarstvu veljajo meje, kjer lahko govorimo o kritičnosti oziroma se ta sprevača v kaj drugega. Taka oblika pritiska me seveda prizadene, a ne bom izpolnil želja nekaterih, da bi se s tega mesta umaknil. Kritike name letijo že dlje časa, ali preko medijev ali z neformalnimi pogovori, in vprašanje je, od kod vse to izvira. Vem, da so pričakovanja posameznih struj različna in že ob nastopu mojega mandata sem se soočil z določenimi interesi. Teh očitno nisem izpolnil, zato se pojavljajo zahteve po mojem odstopu. Vsak lahko javno

izrazi svoje mnenje, bi pa želel, da se o vseh perečih zadevah skušamo najprej dogovoriti, ker sem odprt za razne sugestije.

Kako pa sami ocenjujete svoje delo? Ste ga v tem letu izpolnjevali tako, kot se od župana lahko pričakuje? Zavzeto, z jasnimi cilji, trdno in načelno politiko?

Leto je razmeroma hitro minilo in izkazalo se je, da so bila tudi moja pričakovanja ob začetku opravljanja funkcije pretirana. Način delovanja občine je pač tak, da je treba spoštovati korake in faze postopkov, ki uresničitev zamisli upočasnijo. A kar je bilo možno doseči v okviru realnih možnosti, sem tudi storil. Delo se normalno opravlja, kot je tudi res, da ljudi ne zavajam s praznimi obljubami. Cilji, ki sem si jih zastavil za letošnje leto, so bili jasni in kot taki tudi v celoti realizirani. Ali je politika trdna in načelna, pa naj presodijo občani sami.

Se Vam zdi, da ste kaj zamudili, da je za uresničitev kake obljube že prepozno?

Cilji še ostajajo isti, a čas hitro teče, tako da vsi ne bodo uresničljivi v dobi 4-letnega mandata. Vse moje delo je pogojeno s finančnimi zmoglostmi našega proračuna in zatečenimi visokimi obveznostmi.

Ta zatečena obveznost je seveda obnova Športnega centra, katere strošek začenja presegati 800 mio SIT. Toda zanjo ste vedeli, še preden ste kandidirali, saj ste jo kot svetnik potrdili.

Ko sem se odločil za kandidacijo, prav gotovo nisem vedel za tak znesek. Mesec dni pred mojim nastopom je bila podpisana pogodba za izvedbo del v drugi fazi. Vedel sem, kako obremenjen bo občinski proračun, nisem pa pričakoval tolikšnega izpada sofinanciranih deležev, do katerega je prišlo letos. Od fundacije za šport smo za letos pričakovali 30-procentno kritje dela investicije, realno upali na 15% ter jih umestili v plan, dobili pa le 2%, kar pomeni 10 mio SIT. Drugi vir sredstev smo pričakovali iz naslova sanacija radona, a dobili le odločbo ustreznih služb, da se hišnika premesti na drugo mesto. V novembru se sicer še vedno gibljemo v okviru pogodbenega zneska, decembra pa ga bomo presegli. Po prvih ocenah bo investicija višja za okrog 160 mio SIT.

Na račun česa pa se tako dvigajo stroški obnove in kje boste vzeli dodatni denar? Pa tudi, boste preverili, ali so naraščajoči stroški sploh upravičeni?

Za pregled investicije oziroma gradnje bom vsekakor sprožil revizijski postopek, da bomo videli, v čem so razlogi tolikšnega povečanja. Del je vezan na sam projekt Športnega centra, del pa se nanaša posredno na Športni center, kar pa ni bilo zajeto v projektu. To je vezano na osnovno šolo, kjer je bilo potrebno urediti pretakalno ploščad, zamenjati dotrajano cisterno za gorivo, namestiti peč v šoli, kajti Športni center se ogreva iz osnovne šole, urediti meteorno in fekalno kanalizacijo ter povezovalni hodnik med dvorano in šolo. Dodatne stroške bo treba vključiti z aneksom k pogodbi ter rok plačila prestaviti v leto 2005.

Obnova ŠC v tako obsežni zasnovi je bila dolgo razumljena kot nepotrebna. Mnogi se ravno zavoljo nje postavijo v Vaš bran, češ da Vam je s to investicijo roke zvezal bivši župan.

V tem letu, ponovno poudarjam, so doseženi zastavljeni cilji, v prihodnje pa bo nadaljnji razvoj zaradi plačila te investicije prav gotovo upočasnen. Od predhodnika sem tako nasledil podpisane pogodbene obveznosti in vse, kar kot novi župan lahko storim, je, da poskušam investicijo čim hitreje končati ter jo predati svojemu namenu.

Pa vendar je Občina do zadnjega trenutka čakala, komu bo poverila upravljanje Centra, ki je daleč največja in najdražja investicija zadnjih nekaj deset let...

Dogovarjali smo se o možni organizacijski obliki, tudi o ŠC kot zavodu za šport, nazadnje pa dorekli, da bo z njim upravljala Občina v okviru oddelka za gospodarstvo, ki je določen za upravljanje s prostori. Preko razpisa smo imenovali vodjo Centra, in menim, da s postopkom nismo zavlačevali.

Bo po vašem novi ŠC cokla razvoja ali paradni konj?

Je priložnost, ki jo Ribnica mora izkoristiti. Če bo Center izkoristil vse možnosti, ki jih ima, potem res lahko postane športno središče področja od Ljubljane do Kolpe. Menim, da lahko pozitivno vpliva na razvoj Ribnice, a nujno je, da njegovo ponudbo dopolnimo še s prenočitvenimi kapacitetami in na ta način ponudbo izpopolnjevati.

Župani sosednjih občin, pa tudi državni resorji opazajo, da se kot župan bore malo sučete okrog njih. Na ta način je tudi manj možnosti za sodelovanje oz. pridobivanje podpore za projekte.

Drži, da smo si v načinu županovanja župani pač različni. Nekateri so bolj agresivni, a s tem ne pomeni, da jim uspe pripeljati več projektov. Toda vse, kar smo v proračunu zastavili, se tudi uresničuje. Sofinanciranje države pa je vezano na sredstva, ki jih je za posamezni projekt pripravljena vložiti tudi sama Občina. Niz postavk zato v letošnjem proračunu nismo odprli, ker smo vedeli, da projektov ne bi mogli izvesti. Nima smisla gojiti iluzij. Srečanja z župani so sicer občasna, ne toliko intenzivna, vendar to ne pomeni, da se Občina zapira sama vase.

Se Občina pod Vašim vodstvom sploh loteva kakšnih novih projektov, ali opravlja zgolj tekoče naloge?

Loteva se zgolj tistega, kar lahko uresniči. Finančno smo krepko omejeni, tako da bodo med nadaljnjimi večjimi projekti knjižnica, dom za ostarele, projekt srednje šole pa ureditve oskrbe z vodo in izgradnja industrijske cone.

Stanovanj v Ribnici torej ne primanjkuje in bloka ne bomo dočakali, kljub temu da je bil stanovanjski sklad pripravljen financirati polovico investicije?

Izgradnja bloka ni prioriteta. Na socialni prednostni listi je še nekaj prisilcev in povpraševanja po stanovanjih ni čutiti. Imajo pa zato najemniki občinskih neprofitnih stanovanj čedalje več nepopravnih obveznosti. Vedno pa je politika tista, ki odloča, ali se bo v projekt šlo ali ne. Ministrstvo za notranje zadeve na primer ni bilo zainteresirano, da bi podprlo gradnjo bloka, čeprav bo tu kmalu schengenska meja in bodo policisti potrebovali stanovanja. Pogodba s stanovanjskim skladom je sicer podpisana, vendar smo vložili prošnjo za podaljšanje, ker trenutno ne moremo zagotoviti 90 mio SIT, kolikor bi jih občina morala vložiti.

Kakšna je pa reakcija Sklada?

Vloga še ni odobrena, saj smo jo podali v mesecu novembru. Pogodba se sicer izteče aprila 2004, ko naj bi se gradnja po prvotnem načrtu tudi začela.

Ozriva se na delovanje občinskega sveta. Včasih se zdi, da tudi Vaša stranka, SLS, ne stoji v celoti za Vašimi odločitvami.

Vas sploh, v celoti gledano, podpira?

Sam poskušam nuditi možnost enakopravnega sodelovanja vsem strankam, stranka pa me pri mojem delu včasih podpre enotno, včasih pa tudi ne. Občinski odbor SLS pa me podpira pri mojem delu.

Toda, ali je zadovoljna z Vašim delom?

Januarja 2004 se bomo sestali in naredili oceno mojega dela kot župana.

In če bi sugerirala, da odstopite?

Menim, da ni razlogov za to. Najlažje je izražati nezadovoljstvo. Kolikor bi bili z mojim delom v stranki nezadovoljni, bi me že opozorili.

Oktober 2002 ste se v Rešetu predstavili kot kandidat za župana. Takrat Vas je v še enkrat daljšem članku kot je bil Vas, javno podprl minister in Vaš osebni prijatelj Franc But, rekoč, da Vam bo "pomagal odpirati vrata do državnih sredstev in programov". Je to storil?

Pokazal je razumevanje in pripravljenost, da mi pomaga, seveda v okviru možnosti, saj ga njegove funkcije precej zaposlujejo. Nikoli ni odklonil pomoči in ima vedno korekten odnos do mene.

A pri vseh napadih, ki jih kot župan doživljate v javnosti, se ne stranka ne But niso oglasili v Vaš zagovor...

Občinski odbor SLS stoji za menoj, čeprav tega morda javno ne pokaže. Na zadnjem sestanku v mesecu decembru mi je bila izražena podpora tako stranke kot g. Buta.

Če odgovarjate na polemične teme, ki so se odpirale, potem je treba spregovoriti tudi o bivši Kasarni in centru Ideal, za katera se Občina pogaja z Ministrstvom za obrambo. Oziroma, če sodimo po dopisu, ki je bil predložen na eni izmed občinskih sej, Občina ni zainteresirana za odkup. Jih bo mar Občina res spustila iz rok?

Nerezumljiv mi je odgovor ministrstva, češ da Občina ni pokazala zanimanja za odkup, ker sam tega nikoli nisem izrazil. Komercialni center Ideal je bil že ocenjen, vendar se z rezultati cenitve ne strinjamo, ker naj bi občinski delež znašal le 23,5%. Narejena bo še ena cenitev objekta.

V javnosti se govori, da bo z novim letom 2004 komercialni center celo prenehal delovati...

Občina se bo o Idealu odločala šele po opravljeni drugi cenitvi objekta oz. ko bo znana višina občinskega deleža v njem. Pogodba s sedanjim najemnikom se izteče oktobra 2004 in do takrat imamo čas za odločitev. Če se najemniki že sedaj izseljujejo, imajo za to verjetno svoje razloge.

In Kasarna?

V prihodnjem letu bodo zemljišča levo od vhoda v Kasarno na dražbi, tako da bo podjetnikom in ostalim zainteresiranim kupcem omogočen nakup, Občina pa vsekakor namerava odkupiti oz. pridobiti športne površine. Plačilo le-teh bi radi opravili v več nadaljnjih letih, oz. bi se radi dogovorili za kakšno drugo ustrežno rešitev.

To je vendarle projekt, ki se vleče že dlje časa. Katera pa so izvršena dela po letu dni vašega mandata?

V letošnjem letu je zaključena ureditev vodovoda Rakitnica-Grčarice v dolžini 6 km, prvi del faze urejanja obrtne cone Breg, nadaljevali smo s komunalnim urejanjem v naselju Hrastje, uredili del kanalizacije na področju Vrtnarske, delu Trubarjeve ter Levstikove ulici, uredili del vodovoda v Dolnjih Podpoljanah, prekrita je bila Miklova hiša, nadaljevali smo z urejanjem grajskega kompleksa, omogočili smo sredstva za začetek devetletke, sofinancirali smo nabavo reševalnega vozila. Financirale so se tudi investicije po planu krajevnih skupnosti.

Kaj bi pa želeli, da ostane kot rezultat Vaših prizadevanj in dela po 4 letih županovanja?

Vsak bi si želel, da za njim ostane neka sled, a govoril bom le o tistih, ki se mi zdijo realno uresničljive. To so: izgradnja bivalnih enot za osebe z motnjami v duševnem razvoju, knjižnica, začetek gradnje doma za starejše občane in začetek postopka za srednjo šolo, urejena oskrba z vodo, obvoznica ter nadaljevanje izgradnje čistilnih naprav po celotni občini, dokončna sanacija radona v podružnični šoli v Dolenji vasi. Zavedam se, da je problematika uživanja drog vedno večji problem, zato bi si želel, da se tudi na tem področju dosežejo določeni rezultati.

Pobudo za razvoj, vsaj tako se trenutno zdi, bolj v svoje roke prevzemajo posamezne instituciji ali pa podjetniki. Primer je zadnje srečanje podjetnikov na Škrabčevi domačiji, kjer ste bili gost, ne pa gostitelj.

Res je. Občina bi se tudi lahko izkazala kot pobudnica srečanja, saj taki pogovori vnašajo pozitivno energijo v okolje, čeprav ni bilo govora o konkretnih zadevah. Gre pa za priložnost izmenjave mnenj. Ne glede na to, kdo je pobudnik takih srečanj, jih pozdravljam.

Kako pa je z Ribnico danes na gospodarskem področju? Zagotovitev pogojev za razvoj podjetništva je bila ena izmed Vaših volilnih obljub in v predvolilnem času so podjetniki precej računali na Vas.

Gospodarska situacija se je v zadnjem letu z vidika uspešnosti poslovanja izboljšala. Gospodarske družbe so drugič po slovenski osamosvojitvi (prvič v letu 2000) zaključile poslovanje s pozitivnim neto izidom poslovanja, to pomeni, da je neto dobiček večji od neto izgube. Tudi samostojni podjetniki prispevajo pomemben delež v strukturi prihodkov ribniškega gospodarstva in izkazujejo zelo dobre rezultate poslovanja. Veliki strukturni premiki so na področju kmetijstva, saj tečejo komasacije kar na ca. 450 hektarih zemljišč. Ugodni pa so trendi tudi na področju zaposlovanja, saj se je v letu 2003 stopnja registrirane brezposelnosti močno zmanjšala in se celo spustila pod stopnjo registrirane brezposelnosti na nivoju Republike Slovenije. Občina se v gospodarsko dogajanje lahko vključuje posredno, z ustvarjanjem gospodarskih razmer za pospeševanje razvoja gospodarstva, to je z opremljanjem stavbnih zemljišč, zagotavljanjem komunalne infrastrukture, odpiranjem in urejanjem obrtnih con, poleg tega pa je Občina za pomoč gospodarstvu ustanovila tudi podjetniški center, iz proračuna zagotavlja sredstva za sofinanciranje podjetniškega izobraževanja in svetovanja, za sejemske predstavitve podjetnikov ter druge oblike pomoči.

Bivšemu županu je javnost nenehno očitala, da nima nikakršne strategije razvoja in da se občina vodi stihijsko? Jo Vi imate?

O strategiji bi morala razmišljati širša skupina ljudi, ki je za zdaj še ni. Zavedam se, da je eno leto minilo in prepričan sem, da je strategija razvoja nujna, zato nameravam imenovati skupino, ki se bo posvetila temu vprašanju.

Si upate vsaj deloma napovedati, kakšna bo ali bi morala biti Ribnica čez leta, ko se bo iztekel Vaš mandat?

Sam se bom po svojih najboljših močeh zavzel, da občina Ribnica v svojem razvoju naredi korak naprej.

Pogovarjala sem se in fotografirala
Alenka Pahulje

Večer na domačem dvorišču

Društvo podeželskih žena Ribnica je zadnje čase vse bolj dejavno in znano v javnosti, ne samo po svojih izvrstnih dobrotah, ampak tudi po razstavah, prepevanju, sejemski stojnici in seveda po koncertu, ki je bil 28. novembra v centru IDEAL. Vodi ga Marinka Vesel iz Kota v sodelovanju s

Kmetijsko svetovalno službo Ribnica.

V društvu sodeluje več kot 140 članic iz vse Ribniške doline. Ukvarjajo se z različnimi aktivnostmi. Imajo razne kuharske tečaje, predavanja o aktualnih temah (zdrava prehrana, zdravstvo...), razne delavnice ročnih del, letne izlete, sodelovanje pri raznih prireditvah in še marsikaj bi se našlo.

Tudi letošnja prireditev Večer na domačem dvorišču, je presenetila vse obiskovalce, za katere je bila dvorana spet premajhna. Pestra okrasitev dvorane in nastopajoči (Ljudski pevci - fantje s Preske, harmonikarji, Boris Petrovič s svojo tamburico in citrami, Marjan Obrnovič s kitaro, Otroška folklorna skupina KUD France Zbašnik iz Dolenje vasi, Komorni zbor deklet OŠ Ribnica, Metod Jaklič in seveda Ljudske pevke Društva podeželskih žena Ribnice) so navdušili gledalce.

Se posebej gre pohvaliti predsednico društva Marinko Vesel, ki je vse to organizacijsko izpeljala. Pohvaliti pa moramo še Natašo Arko za mojstrsko vodenje Ljudskih pevkv in Komornega zbora deklet OŠ Ribnica.

Skratka, na prireditvi je bilo lepo in če bo le

mogoče, nam bodo članice DPŽ Ribnica za naslednje leto pripravile zopet nekaj novega. V pričakovanju se pustimo presenetiti.

Mojca Remic

Ribničani imamo dva najboljša zbora v Sloveniji

Lahko smo ponosni, da iz naših krajev izvirata dva najboljša zbora v celi Sloveniji, kar dokazuje, da imamo v Ribnici izvrstne in zelo sposobne pevovodje, kot sta Alojz Osvald in Bernarda Kogovšek. Oba sta s svojim delom dosegla izjemen uspeh.

Po udeležbah z Oktetom Gallus in Nonetom Vitra na revijah po Sloveniji in na podlagi psovnetkov njihovih pesmi sta bila oktet in nonet izbrana na elitno revijo najboljših osmih oktetov in nonetov Slovenije, t.i. II. Revija izbranih oktetov in nonetov Slovenije 2003, ki je letos potekala v Novem mestu v Kulturnem centru Janeza Trdine (15. november 2003, ob 19:30). Komisija je bila v sestavi Andraža Hauptmana in Tomaža Habeta. Poleg Okteta Gallus in Noneta

Vitra so bili izbrani še Oktet Raskovec z Vrhnike, Rudarski oktet Velenje iz Velenja, Oktet Adoramus iz Novega mesta, Oktet Valvasor iz Litije, Nonet Brda iz Goriških Brd in Oktet Teš iz Šoštanj.

Prireditvi si je bilo vredno ogledati, saj tako kakovostnega petja ne slišimo vsak dan. In prav je, da na koncu obema pevovodjema in vsem pevcem iskreno čestitamo.

Lepo pa bi bilo, da bi jih počastili s kakšnim priznanjem, kajti malo jih je, ki so dosegli takšen uspeh kot oni.

bi jih počastili s kakšnim priznanjem, kajti malo jih je, ki so dosegli takšen uspeh kot oni.

Mojca Remic

Izjemna glasbena prireditve

V Dolenji vasi, v dvorani DC-16, je bila 22. novembra glasbena prireditev, ki jo je organiziral KUD France Zbašnjik v sodelovanju z Glasbeno šolo Ribnica.

Pred polno dvorano so se predstavili sedanj in nekdanji učenci glasbenih šol iz Ribnice, Kočevja in Musica viva, ki izvirajo iz Dolenje vasi ali so kakorkoli z njo povezani.

Nastopili so: Tina Podgorelec (klavir), Teja Merhar (klavir), Nik Rus (kitara), Nastja Bojc (violina), Nataša Levstek (klavir), Lucija Kromar (viola) in Marija Bojc (viola), David Levstek (klaviature), Sara Hočevar (kitara), Ema Bojc (klavir), Andreja Pogorelec (vokal), Ana Bojc (klavir), Igor Oražem (vokal in kitara), Erika Bojc (klavir), Petra

Stopar (vokal), Barbara Gorše (prečna flauta) in Miha Gorše (klaviature in harmonika).

Občinstvo je bilo navdušeno, kar so dokazali njihovi glasni aplavzi, s katerimi so nagradili prav vse. Pohvalimo še izvrstno povezovalko Miro Češarek, scensko mojstrico Mojco Levsetek z ekipo, Igorja Oražma za oblikovanje plakata, seveda Alenko Bojc, ki je prevzela organizacijo celotne prireditve,

in še vse ostale, ki so kakorkoli pomagali pri projektu. S to prireditvijo je KUD France Zbašnjik še enkrat dokazal, kaj vse zmore ustvariti na odru športne dvorane DC-16 (še kako potrebne prireditve). S kakovostno prireditvijo pa je pokazal, da ima Dolenja vas veliko mladih talentov, pred kater-

imi je še vsa prihodnost in jih bomo v bodoče prav gotovo še večkrat videli in slišali na naših odrih. Vsem, ki jim ni uspelo ogledati si prireditve, pa velja povabilo, da takih priložnosti v bodoče preprosto ne smejo zamuditi.

Mojca Remić

Župnijski zbor na medobmočni reviji

Župnijski pevski zbor Ribnica se je 21. novembra udeležil medobmočne revije odraslih pevskih zborov osrednje slovenske regije v Trbovljah na predlog JSKD območne izpostave Ribnica.

Na reviji je sodelovalo 10 zborov, in sicer:

ŽePZ Svoboda Dol pri Hrastniku, Pevsko društvo Zvon - Šmartno pri Litiji; MPZ Ambrus in Šentjurski oktet, ŽCPZ KUD Podlipa - Smrečje, Vrhnika, MePZ Sv. Mihael - KD Vokal Grosuplje, Komorni zbor Fran Gerbič, Cerknica, Ženski zbor KD Tabor-Logatec, UD Župnijski pevski zbor Ribnica, MePZ KUD Rak-Rakek ter domačini, MePZ Svoboda Trbovlje.

Za uvod je pevkom in pevcem nekaj vzpodbudnih besed povedal trboveljski župan g. Bogdan Barovič. Čestital jim je za vztrajnost in jim zaželel še dolgoletno ustvarjanje in prepevanje. Zbor z najdaljšim stažem je praznoval že častitljivih 120 let delovanja. Pevke in pevci so nastopili v veliki dvorani Delavskega doma Trbovlje. Glasovi so zadoneli in ubrano prepevali izbrane pesmi.

Zelo se je izkazal župnijski pevski zbor Ribnica. Z izredno uglašenostjo, zlitostjo in dinamiko so pevci občuteno izvedli svoj program pod vodstvom dolgoletnega zborovodje Alojza Osvalda. Zapeli so: Oče naš Petra Iljiča Čajkovskega, Ave

verum corpus Wolfganga Amadeusa Mozarta in Dekle, to mi povej v priredbi Vasilija Mirka. Poželi so izreden aplavz in to zaslužno. Vsi sodelujoči zbori so na koncu prejeli priznanje za prepevanje na medobmočni reviji.

Tekst in foto Renata Lesar Hržič

Škrabčevina- iz prenovljene domačije v kulturno postajališče

Škrabčeva domačija v Hrovači se je iz prenovljene domačije razvila v eno pomembnih kulturnih in duhovnih postaj Ribniške doline in slovenskega prostora. Vse dejavnosti, ki potekajo na njej, vsi kulturni programi, ki vsebinsko zapolnjujejo in bogatijo prenovljene prostore, vsa poslanstva, ki jih domačija kot muzej opravlja, so jo v letošnjem letu uvrstili med prepoznavnejša kulturna središča na domačih tleh in tudi izven njih. Škrabčeva domačija si prizadeva le za izvirne vsebine kulturnih programov, ki zmorejo prevesti njene kvalitete v novo pojavno obliko. Vse te pa so zbrane z ambicijo, da prinesejo novo in najboljše med novim, in to povežejo z znanim, priznanim in temeljnim. Prav tako kakor se prenovljena Škrabčeva domačija neodpovedljivo veže na podobo iz preteklosti.

Pisatelji in pesniki so, zlasti glede na vez z besedo, zelo zaželeni gostje. Skozi štiri letne čase so bili štirje večeri v znamenju gostov iz literarnega okolja. V skednju Škrabčeve domačije je pomlad napovedal Andrej Medved, najnovejši lavreat Prešernovega sklada, poletje smo zaslužili s tenkočutno pisateljico svetovnega formata Brino Svit, jesenske literarne barve je zastopal letošnji dobitnik Veronikine nagrade Milan Dekleva, v idilo zimskega večera pa nas je popeljal Mladen Dolar. Stalne prisotnosti etnologov, kot sta dr. Vito Hazler in dr. Janez Bogataj, omogoča, da je vez z izročilom na domačiji živa in živahna, vznemirljiva in da zavzema najrazličnejše oblike. Nepozabno je bilo novembrsko predavanje dr. Bogataja o martinovanju in vinski kulturi.

"Vse lepo izvira iz znanja in tradicije," pravi dr. Živa Deu, arhitekta, ki je s svojim nastopom napovedala tudi niz dogajanj na temo stavbne dediščine. Pravkar navedeno je le izbor najlepših prireditev na Škrabčevi domačiji. Naj namignemo le, da se spogledujemo še s številnimi zvonečimi vsebinami najrazličnejših prireditev, ki jih bomo v prihodnje tu uresničevali.

Škrabčevo domačijo pa predvsem bogatijo tudi obiskovalci; od najmlajših gostov, ki se redno ustvarjalno zabavajo na mesečnih ustvarjalnih delavnicah, in obiskovalcev večerov v skednju, vse tja do tujih gostov, ki so očarani nad inovativnim načinom varovanja dediščine.

Še posebej je razveseljivo dejstvo, da število obiskovalcev kar strmo narašča. Prav zato se zahvaljujemo vseh gostom, ki so s svojo prisotnostjo oplemenitili prostore Škrabčeve domačije.

Le želimo si lahko, da bi tudi kulturni program 2004 zadovoljil pričakovanja vseh. Zato prav vse vabimo tudi v prihajajočem letu na obisk prenovljene domačije, na večere v skednju ali pa le na ogled. Poskrbeli bomo, da bodo vsem vrata domačije v prihodnjem letu na stežaj odprta.

Naj zaključim s kratko mislijo, pa z iskreno željo: vse dobro in lepo v prihajajočem letu!

Polona Lovšin

USTANOVA

P. STANISLAVA ŠKRABCA

...za ljubitelje slovenskega jezika

V dvorani frančiškanskega samostana Kostanjevica v Novi Gorici, kjer je nekdanji kot pater deloval naš znameniti rojak in veliki jezikoslovec p. Stanislav Škrabec, je bil 12. decembra podpisan akt o ustanovitvi fundacije, ki bo finančno pomagala vsem, ki se bodo bolj poglobljeno lotili preučevanja tega "najlepšega med jeziki."

Ustanovljena je fundacija jezikoslovca p. Škrabca. Frančiškanski pater Niko Žvokelj in Janez Škrabec sta jo napovedovala že pred štirimi leti, omenjenega dne pa sta jo podpisala soustanovitelja ustanove, Janez Škrabec, direktor RIKO d.o.o. Ljubljana, in p. Stane Zore, provincial slovenskih frančiškanov. Ob tej priložnosti je Janez Škrabec knjižnici Frančiškanskega samostana podaril dragoceni faksimile Spominsko knjigo ljubljanske plemiške družbe sv. Dizma.

Aktivnosti okrog obeleževanja pomena, ki ga pokojni pater ima za slovensko jezikoslovje, so se začele na pobudo p. Žvoklja, in leta 1994 je že bila predstavitev prvega sklopa priložnostnih znamk znamenitih oseb, kamor je bil umeščen tudi p. Škrabec. Vrhunec je nastopil ob 150-letnici njegovega rojstva, 7. januarja 1994, ko so se začeli še Škrabčevi dnevi.

"Ustanova patra Stanislava Škrabca je zame priložnost, da lahko izrazim osebno pozornost do svojega prednika in hkrati do vseh tistih, ki v današnjem času nadaljujejo njegove začetne misli in bodo to nadaljevali tudi v prihodnje. Predvsem pa naj bo izraz spoštovanja do njegovih bogatih, lahko že rečem kar kulturoloških misli, ki jih je vpel v slavistično in slovenistično raziskovanje."

Janez Škrabec

Od prvotne zamisli, da bi ponatisnili jezikoslovno delo p. Stanislava Škrabca, natisnjeno na platnicah časopisa Cvetje z vertov sv. Frančiška, ki ga je urejal p. S. Škrabec, je projekt v preteklih desetih letih doživel neslutene razsežnosti in sadove, pravi Anica Ličen, koordinatorka Škrabčevega projekta. Med drugim so bili organizirani štirje znanstveni simpoziji in izdani štirje zborniki Škrabčeva misel I, II, III in IV, ki jih je uredil dr. Jože Toporišič. V letih 1994 do 1998 je bilo izdano celotno jezikoslovno delo p. Škrabca v štirih knjigah: Jezikoslovna dela 1 - 4 in leta 1999 Stvarno in Imensko kazalo k Jezikoslovnim delom.

"Slovensko frančiškansko provinco je k aktivni udeležbi v Škrabčevi ustanovi vodilo več motivov. Najmočnejši vzgib je že desetletno vodenje Škrabčevega projekta, delovanje Frančiškanskega samostana na Kostanjevici v Novi Gorici. Naš sobrat je celih 42 let ustvarjal v tem samostanu, zato smo se odločili, da kot provinca sodelujemo tudi v Škrabčevi ustanovi. p. Stane Zore, provincial

Ustanova namerava podpreti do- in podiplomski študij slovenistike, slavistike, klasičnih jezikov in podiplomski študij mladih frančiškanov. Vsaki dve leti bo Ustanova podelila tudi nagrado, s katero želi vzpodbuditi sloveniste k znanstvenemu delu. Prvo upravo Ustanove sestavljajo Marko Škrabec, Rahela Lesar in p. Niko Žvokelj.

Pripravila AP

Dobrodelna akcija obrtnikov

478.000 tolarjev za pogorišča v

Loškem Potoku

Ko so v času polharske noči v oktobru zagorele hiše v potoški vasi Travnik, ga ni bilo slovenskega človeka, ki ga nesreča ne bi presunila. In ga ni bilo, ki se ne bi odločil pomagati, če je le mogoče. V Andreji Merhar se je prebudil enak vzgib solidarnosti, ki jo je začutila kot članica Območne obrtne zbornice Ribnica (OOZ), saj sta škodo utrpela ravno dva njena člana, Franc Benčina in Dušan Levstik.

lo na modno pisto. Delo pa opravilo naravnost odlično! Na glasbenem nebu se je utrnila celo nova zvezda, Tanja Adamič, ki si je nadela umetniško ime Taya in se v pevko preobraža pod vodstvom Mikija Šarca. Ta jo je na njenem ribniškem nastopu tudi pozorno opazoval pod odrom. Ostali program so s slovenskimi pesmi in popevkami zapolnili Župnijski pevski zbor, nonet Vitra in solistka Metka Lesar, mažoretina

Mladi manekeni prvič na odru

Potoški župan

Ker volja vedno najde pot, sta se na poti dobrodelnosti združila moda iz trgovine Tijana in glasba, ki sta 4. decembra v dvorano Ideal pritegnili okrog 300 ljudi. Videli so nastope domačih ljudi, ki se redko pokažejo na odru, 12 mladih manekenov pa je pod vodstvom šolane osebe iz te branže, Maje Kljun, celo prvič stopi-

skupina ter raperski duo Barbara in Tina. Prireditve sta se udeležila tudi potoški in ribniški župan, generalni pokrovitelj pa je bila OOZ Ribnica, ki je prispevala 300.000 tolarjev. Njen predsednik Franc Vesel je dejal, da so se v dobrodelnosti prav posebej izkazali potoški obrtniki, ki so prispevali tako denar kot material za prenovo pogorišč. Na račun sklada za pogorele družine se je steklo 21 mio SIT. V začetku novembra je bilo petim oškodovanim družinam razdeljeno 15 mio tolarjev, do konca leta pa bodo dobile še ostalo, je dejal župan Loškega Potoka Janez Novak. "Vse tri občine, Ribnica, Loški Potok in Sodražica, so pokazale izjemno solidarnost in tako so tri od petih družin že postavile svoja poslopja ali stanovanjske hiše do 3. gradbene faze. Dve družini pa trenutno še pripravljata vse potrebno, da bosta z deli lahko začeli spomladi," je dejal Novak. Potoški župan je komajda premagoval ganjenost ob prejetju simbolnega čeka za 478.860 tolarjev, kolikor jih je bilo na prireditvi zbranih. "Ta prireditev je več kot kulturna prireditev, je klic dobrote za vse ljudi, ki so utrpeli škodo v tisti noči. Je dokaz, da je med nami še veliko ljudi, ki so pripravljeni pomagati."

Društvo podeželskih žena je vse sodelujoče in obiskovalce ob odhodu iz dvorane pogostilo z domačim pecivom, dobro besedo pa si gotovo zaslužijo tudi vsi nastopajoči, saj so se v imenu dobrodelnosti odpovedali honorarju.

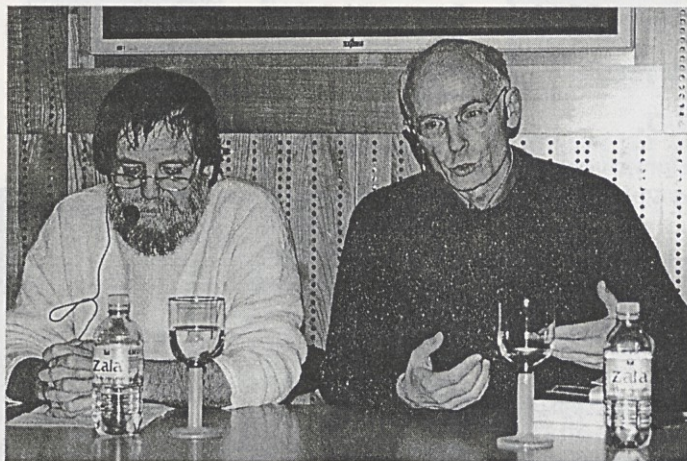
Tekst in foto A. Pahulje

REŠETO

OD SKOPUHA DO ODERUHA JE LE KORAK

V tem veselem času, času obdarovanj, Miklavževih in Božičkovih daril pa daril kar tako, poslovnih daril, daril hvaležnosti, daril ob novem letu, so na Škrabčevi domačiji pripravili zanimiv literarni večer o skoposti. Sklop literarnih večerov znotraj literarnega leta 2003, kot so ga poimenovali, se je s tem četrтковim večerom, 11. decembra, to literarno leto tudi zaključilo.

Zdravko Duša je tako gostil doktorja filozofije Mladena Dolarja, s katerim sta se pogovarjala in razpredala o skoposti, skopuhih, pa tudi o oderuhih. 'O skoposti' je tudi naslov ene izmed Dolarjevih knjig. Dolar je dve desetletji predaval na Oddelku za filozofijo na ljubljanski Filozofski fakulteti, zdaj pa je samostojni raziskovalec in urednik, čigar dela prevajajo in objavljajo v uglednih edicijah in založbah. Med predavanji na fakulteti, ki jih je imel, je bilo tudi celoletno predavanje o skoposti, nam pa je skušal strnjeno v en večer narediti prerez odnosa do skoposti skozi zgodovino. "Skopost je eden izmed sedmih glavnih grehov. Greh je vedno povezan z neko željo, ki je nekaj drugega kot potreba. Presežek potrebe postane gonilni mehanizem in ta presežek človeške želje je greh," je v uvodu o grehu razpredal Dolar. Skopost, ki ni tako izpostavljen greh kot ostali, se je Dolarju zdel še posebej zanimiv. Tako je začel vse v zvezi s skopostjo raziskovati, povezovati, o tem pisati. Že v antiki so poznali klasifikacijo sedmih kreposti in sedmih grehov

Zdravko Duša in filozof Mladen Dolar

(takrat šibkosti), v 12. stoletju pa je skopost dobila pravi status greha. "Takrat se začne namreč tiha meščanska evolucija in skopost je greh meščanstva, in to največji." Pred tem je bil največji greh aroganca, napuh, oholost, ki je bil greh plemstva. Od takrat pa se začnejo vzpostavljati strukture, ki so vodile v kapitalizem. "Od skopuha do oderuha je samo korak," pravi Dolar. Tako so začeli tudi posojati denar, in sicer zato, da bi ga dobili še več. In od kod obresti? "Ta denar je nastal iz 'nič dela', ne da bi mignili s prstom. In to je bil greh. Definicija kapitala po Marxu pa ni nič drugega kot to: vložiš, da ga dobiš več. In ti oderuhi so bili prvi kapitalisti, brez njih kapitalizma sploh ne bi bilo. V 12. stoletju je bil kapitalizem smrtni greh. Prepoved obresti je bila v katoliških državah vse do leta 1830," je o skoposti in kapi-

talizmu razlagal Dolar. V Bibliji je tudi 5 mest, kjer je omenjena prepoved obresti (4 v Stari zavezi, 1 v Novi). "Toda našel se je židovski narod, ki je našel 'luknjo' v Stari zavezi, ki pravi: 'Bratu se ne more posojati z obrestmi, tujcu pa lahko'. Tako so Židje svojim posojali brez obresti, ostalim, kristjanom, pa z obrestmi. Židje so postali še dodatno osovraženi - če so za to prej veljali le teološki

razlogi (ubili so Kristusa), pa so se jim zdaj pridružili še ekonomski razlogi. Židje so tako postali figura skopuha nasploh," je razložil Dolar vsem dobro znano prisposobo Žid - skopuh. Toda danes, je skopost sploh še greh? se je vprašal Duša. "Kar je bilo v 12. stoletju kristalno jasno, da je greh, je postalo povsem družbeno sprejemljivo. Postalo je nekaj, kar družbo 'drži skupaj'. Skopost, lahko rečem, je doživela evolucijo. Toda pojavil se je nekdo, ki je rekel: Potrošništvo, to je prava rešitev! A ni res, kajti ni v

nasprotju s skopostjo, ampak kvečjemu njeno dopolnilo," je razpredal Dolar. Dalje pravi, nam z vsakim novim proizvodom, ki nam ga vsiljujejo, ponujajo večji užitek, boljše življenje, hkrati pa apelirajo na prihranek (pokličite še danes, danes popust, za vas smo naredili izjemo itd.), ki pa v nas nagovarja le prastaro žilico skoposti. Tako pride do tega, da 'ima vsaka cena popust, kajti mi smo dobrega srca'. "Skopost je danes postala virtualna reč in se je sploh ne vidi, saj denar postaja virtualna količina - ni sedenja doma in preštevanja denarja naskrivaj." Noben skopuh ne prizna, da je skopuh, saj je na skoposti nekaj neodpustljivo umazanega, pravi Dolar.

Tekst in foto Zdenka Mihelič

PET LET KOMORNEGA ZBORA "P. STANISLAV ŠKRABEC"

Pesem združuje. Da to drži, nam priča komorni zbor PSS, v katerem pojejo pevci različnih poklicev, starosti in oddaljenosti od sedeža, ki je v Ribnici; vsi tisti ljubitelji petje, ki vedo, da je samo v slogi moč in tudi to, da je ubrano petje pravzaprav visoka molitev vsakega posameznika, ki

najlepše zadoni takrat, ko jo zapoje v zlit harmoniji čimveč dobrih pevcev skupaj. Program komornega zbora obsega slovensko ljudsko, umetno in sakralno glasbo, ter glasbo tujih avtorjev od obdobja renesanse do moderne. V petih letih je zbor pripravil vrsto samostojnih koncertov, sodeluje na občinskih proslavah in se redno udeležuje območnih in medobmočnih zborovskih revij. Zbor je gostoval tudi v zamejstvu v Avstriji. Letošnje državno tekmovanje v Mariboru je zboru prineslo bronasto plaketo... in še bi lahko naštevali.

Prav je, da se ob peti obletnici zbora spomnimo lepih in manj lepih dogodkov.

12. decembra je zbor praznoval obletnico z Miklavž - Silvestrskim večerom v Lovski koči v Sodražici. Ob tej priložnosti jih je obiskal Miklavž in jih spomnil, da so postali Miklavževi pred petimi leti. Večer s petjem in "živo" glasbo so si pripravili kar sami, saj veliko članov igra razne inštrumente.

NASLEDNJA
ŠTEVILKA REŠETA
IZIDE
30. JANUARJA
2004

Koncert ob jubileju, na katerega ste vabljeni, bo 26. decembra ob 18. uri v Ljubljani na Viču, pomladi pa v Ribnici.

Člani komornega zbora "p. Stanislav Škrabec" vam, dragi bralci Rešeta, želimo blagoslovljene božične praznike in vse dobro v novem letu 2004.

Marijan Cvitak
Foto Igor Oražem

Turistično društvo Grmada vabi

25. decembra na
**4. božični pohod z
baklami na
Grmado.**

Zborna mesto in prijava:
Osnovna šola na Velikih
Poljanah ob 18. uri, odhod ob
18.30.

Pohodnina za odrasle 700 in
otroke 300 tolarjev.

Vsi, ki ste se že udeležili pre-
jšnjih pohodov, ne pozabite na
kontrolni kartonček in bakle!
Pohod bo ob vsakem vremenu!

Knjižnica bo v času božičnih in novoletnih praznikov odprta po naslednjem urniku:

sreda, 24. decembra, od 9. - 13. ure
sobota, 27. decembra, zaprto
ponedeljek, 29. decembra, od 9. - 18.
ure
sreda, 31. december, od 9. - 13. ure
sobota, 3. januar, zaprto

VABILO

Glasbena šola Ribnica vabi na
absolventski nastop
solopetja
Renate Lesar Hržič.

Koncert bo v nedeljo, 11.1.
2004, ob 18. uri v
Lestvikovem domu v
Velikih Laščah.

Sodelovali bodo tudi pevc:
Maja Kogovšek, Lea Klun, Urban
Udovč ter učenki glasbene šole
Ribnica, Dislocirana enota Velike
Lašče, Martina Košir in Sara
Lipovec. Na klavirju jih bo
spremljala prof. Izabela Vlašič.

'RIBNIŠKI DIPLOMANTI' NA RAZSTAVNIH POLICAH

Takšne priložnosti, kot ste jo imeli konec novem-
bra, v ribniški Miklovi hiši do zdaj še ni bilo.
Na razstavne police so bile postavljene diplomske
naloge ljudi, ki so se tu rodili, ali pa pečat Ribnici
pustili z raziskovanjem njene preteklosti. Metka
Kljun, ki ureja domoznansko zbirko v knjižnici, ter

vajo drug čas ustvarjanja. Analitični pristop je pov-
sod isti, le naslovi se spreminjajo: Družina v
Ribnici, Lončarstvo v Ribniški dolini, Zven
šolskega zvonca v Ribnici, Ribniška naravoslovna
pot... Nekatere naloge so se bolj prilagajale času, v

katerem je avtor živel, pravi Kljunova, in tako so
tiste iz socialističnega obdobja
ponavadi tudi bolj obsežne. Tudi
format ni enak, saj ga fakultete
niso povsod predpisovale.

Najstarejša v trenutni zbirki je
naloga Tanje Debeljak iz leta
1957, najnovejši pa sta delo
Katje Zobec in Zalke Arnšek.
Slednja je imela ravno teden dni
pred postavitvijo razstave pred-
stavitve diplomske naloge o
Miklovih in ta dogodek je spod-
budil direktorico Miklove hiše
Vesno Horžen, da je svojim
sodelavkam predlagala omen-
jeno razstavo.

Metka Kljun in Anica Mohar sta
po opravljenem delu odkrili, da
ima Ribnica na razpolago kar pre-
cej gradiva o lastni zgodovini, kar

kaže na to, "da se je intelektualni nabor, ki je v času
študija posameznikov odšel, v posebni obliki nato
le vrnil Ribnici," je menila Kljunova.

Zato je dobrodošlo pozvati vse, ki svoje naloge še
hranite, ter vse tiste, ki ste jih morda še vse sveže
komaj oddali v referate, da le-te podarite Knjižnici,
ki jih je za svoje potrebe pripravljena tudi sama
vezati.

Na ta način bo domoznanska zbirka Ribnice, ki
zdaj obsega 100 knjižnih enot, še bolj izpopolnje-
na. Vse, kar je bilo o naši občini od leta 1999
zapisano v tiskanih medijih, je v njej prav tako že
našlo svoj cenjeni prostor. In morda tudi že svoje
bralce...

Tekst in foto A. Pahulje

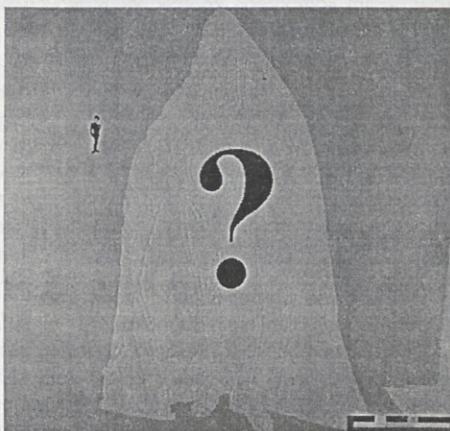

Avtorici razstave: Metka Kljun za računalnikom in Anica Mohar

Anica Mohar, sta na ta način pridobili dragoceno
gradivo: 28 diplomskih nalog, eno magistrsko ter
dve doktorski nalogi. Tematika, ki jo diplomanti
raznih fakultet obravnavajo, je večidel ribniška, saj
je bil to pogoj, da si bil na razstavo umeščen.
Naloge z drugo tematiko pa so morale imeti rib-
niškega avtorja in Kljunova je zelo zadovoljna nad
odzivom diplomantov, ne glede na to, da je mar-
sikdo izmed njih potarnal, da je dokaz opravljenega
fakultetnega izobraževanja že izgubil, in da
naloge zato ne more ne posoditi ne podariti.
Skupek tistih, ki so jih diplomanti bili pripravljene
odstopiti v Knjižnici, je našlo mesto v kulturnem
hramu; tam si naloge lahko tudi sposodite.

Tako kot Kljunova, se boste morda tudi vi radoved-
no sprehajali po listih in platnicah, ki vsaka razode-

Obzavestno- samo razstava

Umetniška slika, ki ob vstopu v razstavni prostor
prva pritegne pogled.

Vrata Galerije Miklova hiša so se po kra-
jšem premoru spet odprla 12. decembra, ko
je v njej gostoval Bojan Gorenc s samosto-
jno razstavo, imenovano Obzavestno-samo
razstava.

Gorenc Ribnici ne bi smel biti neznan, saj
je 1988. sodeloval na likovnem srečanju,
1991. pa priredil samostojno razstavo.
Tokrat se nam vse do 10. februarja odpira
pogled na njegov novi slikarski cikel, ki
zajema "analize perspektivnih shem v
renesansi do sodobnega fotografskega
materiala, ki ga posredujejo današnji medi-
ji," je na odprtju dejal umetnostni zgodov-
inar in literarni kritik dr. Tomislav
Vignjevič. "V osnovi gre pri njegovem
slikarstvu za povsem oseben pogled na
načine medijske reprezentacije realnosti,
pri katerem slikarstvo ni več zgolj vase
zazrta poetična enklava v poplavi
raznovrstnega, vsakdanjega vizualnega
materiala, ampak sredstvo za presojo in
analizo vidnega sveta."

AP

Ena urca bo prišla,
pa morbit še nocoj,
pa ga nimam prjatlja,
ki bi rajžal z menoj...

Odpadli list poglablja
tvoj odsev - saj nisi odšel od nas,
saj živiš v nas.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubega moža, očeta, tasta, svaka in dedija

JANEZA ARKA

iz Dolenjih Lazov, tesarskega mojstra v pokoju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom za podarjeno cvetje, sveče in sv. maše. Posebna zahvala dr. Šmalčevi za nesebično pomoč, gasilcem, pevcem, čebelarjem in vsem govornikom: Janezu Petku, Ivanu Šegi, Tonetu Petku in Janezu Oblaku ter gospodu župniku Maksu Ipavcu za lepo opravljen obred. Iskrena hvala vsem, ki ste ga pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Bog vam povrni.

Vsi njegovi domači

" Zapre so se tvoje ljubeče oči,
ustavile tvoje pridne roke
in prenehalo je biti tvoje dobro srce.
Ostale so le tvoje sledi in praznina, ki boli."

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše dobre in skrbne žene, mame, sestre, tašče, babice in prababice

JOŽEFE OMERZA

iz Rakitnice

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za izrečeno sožalje in darovanje cvetja, za sveče in sv. maše. Zahvala vsem, ki ste kakor koli pomagali in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci vsi njeni

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druži nas.
So vezi močnejše,
brez pomena zanje
so razdalje, kraj in čas.

(Mila Kačič)

ZAHVALA

Nepričakovano nas je zapustil naš dragi oče, ded, brat in stric

FRANC PETER ŠKRABEC

iz Ribnice

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, nekdanjim sodelavcem, znancem in sosedom, ki ste nam stali ob strani, darovali cvetje in sveče, izrekli sožalje in ga pospremili na zadnji poti.

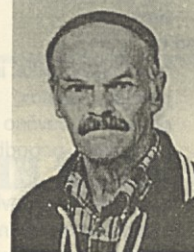
Hvala osebju Zdravstvenega doma Ribnica, še posebej dr. Marjeti Kregar Jeranko, hvala g. kaplanu za lep obred, hvala Združenju borcev in udeležencev NOV Ribnica za poslovilne besede, ki jih je tako občuteno povedala ga.Vera Lavriv, pevkam noneta Vitra in pevcem kvarteta za poslovilne domače in obredne pesmi. Hvala tudi Društvu za raziskovanje jam Ribnica in Društvu upokojencev iz Ribnice.

Hvaležni pa smo tudi delavkam Službe za pomoč in nego na domu Centra za socialno delo, ki so tako lepo in srčno skrbele zanj.

Hvala še enkrat vsem, ki se ga spominjate kot pokončnega in veselega človeka, ki je navkljub trdim preizkušnjam in hudim boleznim ljubil življenje.

Vsi njegovi

Skrb, dobrot, delo in poštenje
Tvoje je bilo življenje.
Dela tvojih pridnih rok
sledijo ostale so povsod.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, ata in strica

VINKA MARTINJAŠA

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče.

Posebna zahvala velja osebju ZD Ribnica, gospodu patru Niku za lepo opravljen obred, pevcem za ganljivo zapete pesmi ter gasilcem za izkazano čast.

Zahvaljujemo se tudi vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti pri Sv. Marku.

Žalujoci vsi njegovi

OBČINA RIBNICA objavlja na podlagi 22. člena Pravilnika o dodeljevanju sredstev za pospeševanje razvoja gospodarstva v Občini Ribnica (Ur.l. RS, št. 37/98,52/99) naslednji

RAZPIS ZA POSPEŠEVANJE RAZVOJA GOSPODARSTVA V OBČINI RIBNICA

I. Sredstva za podjetniško izobraževanje in svetovanje

- Razpisana so nepovratna sredstva občinskega proračuna v višini 3.300.000 SIT.
- Sredstva so namenjena za sofinanciranje:
 - Izobraževanja vodilnih in vodstvenih kadrov ter redno zaposlenih delavcev v podjetjih, ki izvajajo svoje projekte ali poslovne načrte za svojo prenavo.
 - Specialističnega svetovanja pri sprejemanju poslovnih odločitev.
- Oba namena izobraževanja se sofinancirata v višini do 30% načrtovanega obsega potrebnih sredstev za izobraževanje oz. svetovanje.
- Sredstva za podjetniško izobraževanje in svetovanje lahko zaprosijo samostojni podjetniki, gospodarske družbe in zadruga s sedežem dejavnosti na področju občine Ribnica.
- Vloga za sofinanciranje mora vsebovati:
 - osnovne podatke: ime in priimek oz. naziv vlagatelja, naslov, šifro dejavnosti, opis dejavnosti, davčno številko, program izobraževanja za leto 2003 in poslovni načrt,
 - potrdilo o plačanih stroških izobraževanja,
 - izjavo, da program ni financiran iz državnih virov,
- pod b):
 - osnovne podatke: ime in priimek oz. naziv vlagatelja, naslov, šifro dejavnosti, opis dejavnosti, davčno številko,
 - podpisano pogodbo o izvajanju svetovalnih storitev,
 - poročilo o opravljenem svetovanju, podpisano od uporabnika in izvajalca,
 - dokazilo o plačilu uporabnika svetovanja,
 - dokazilo o strokovni usposobljenosti svetovalca za prijavljeno področje svetovanja in reference o opravljenih svetovanjih na specializiranem področju,
 - izjavo, da program ni financiran iz državnih virov.
- Rok za vložitev prošnje je 30 dni od dneva objave v časopisu Rešeto.
- Vloge z ustrežno dokumentacijo pošljite na Občino Ribnica, Oddelek za gospodarstvo in kmetijstvo, Ribnica, kjer dobite tudi vse potrebne informacije (tel. 837-20-25).
- Odločbo o odobritvi sredstev bodo vlagatelji prejeli v 8 dneh po obravnavi vlog.

II. Sredstva, namenjena udeležbi ribniških podjetnikov na mednarodnih sejmi

- Razpisana so nepovratna sredstva občinskega proračuna v višini 1.000.000 SIT.
- Sredstva so namenjena sofinanciranju udeležbe na mednarodnih domačih in tujih sejmi v letu 2003.

- Do sredstev so upravičeni nosilci sejemске predstavitev, ki so lahko gospodarske družbe, zadruga ali samostojni podjetniki. Nosilec se mora na sejmu samostojno predstaviti, biti organizator sejemске predstavitev, ne samo udeleženec sejma.
- Predmet sofinanciranja niso sejmi, kjer je bila organizator ali soorganizator sejma Občina Ribnica.
- Sofinancira se 50.000 SIT za posamezni sejem.
- Zahtevku za sofinanciranje sejemске udeležbe je potrebno priložiti:
 - Osnovne podatke o vlagatelju ter njegovem poslovanju.
 - Program sejemskih dejavnosti za leto 2003.
 - Dokazila o plačanih stroških, nastalih v zvezi z organizacijo sejma.
 - Izjavo, da sejem ni bil sofinanciran iz drugih virov.
- Rok za vložitev prošnje je 30 dni od dneva objave v časopisu Rešeto.
- Vloge z ustrežno dokumentacijo pošljite na Občino Ribnica, Oddelek za gospodarstvo in kmetijstvo, Ribnica, kjer dobite tudi vse potrebne informacije (tel. 837-20-25).
- Odločbo o odobritvi sredstev bodo vlagatelji prejeli v 8 dneh po obravnavi vlog.

Občina Ribnica

DROGE!

INFORMATIVNA PISARNA

vsak drugi in četrti ponedeljek v mesecu od 17. ure do 18.30 v prostorih

Centra za socialno delo Ribnica, Škrabčev trg 17

(nad Kmetijsko zadrugo v II. nadstropju).

V informativni pisarni deluje predstavnica Društva UP iz Ljubljane, ki v društvu vodi projekt "Starši staršem" in ima lastno izkušnjo starša zasvojenega otroka. Sodelujejo tudi drugi prostovoljci.

Informativna pisarna naj bi staršem in vsem, ki jih ta problematika zanima, nudila informacije:

- kako prepoznati, da ima otrok težave z drogo,
- spremembe v vedenju,
- kaj lahko naredijo starši,
- možne oblike pomoči itd.

Majda Vrh,

direktorica Centra za socialno delo

Da vas zima ne prehit

OSTEOPOROZA (I.)

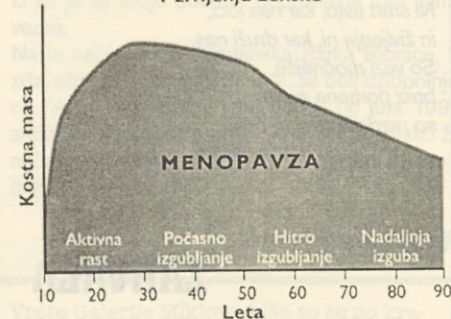
Verjetno ste že slišali za osteoporozo. To je bolezen, ki je deležna velike pozornosti. Mnogi veste, da zaradi osteoporoze postanejo kosti mehkejše in se zato zlahka zlomijo. Ugotovljeno je, da je pogostejša pri ženskah kot pri moških in da lahko povzroči resne zaplete. Ali ste vedeli, da osteoporozo ne prizadene samo starejših, ampak tudi ženske v starosti 40 let?

In ne pozabite: nikoli niste premladi za razmišljanje o preprečevanju osteoporoze. Prej ko začnete ukrepati, boljše bo. Če se približujete menopavzi - ali če ste obdobje že preživeli - ne smete več izgubljati časa. Začnite razmišljati o osteoporoz. Začnite z ukrepi za zaščito svojih kosti! "Ustavite osteoporozo, preden ona vas!"

OSTEOPOROZA - KAJ JE TO?

Vsako leto si veliko bolnikov z osteoporozo zlomi kolk ali roko preprosto pri padcu. Osteoporozo dobesedno pomeni porozne kosti. Kost, ki so bile močnejše, postanejo zaradi osteoporoze krhke in lomljive. Gibi, ki se zdijo sami po sebi umevni, na primer skloniti se in pobratil časopis ali dvigniti vnuka, lahko pri bolnikih z osteoporozo povzročijo zlome. Večina ljudi ne ve, da ima osteoporozo, dokler se kost ne zlomi. Takrat je bolezen napredovala. Do svojega 80-ega leta si vsaka tretja ženska in vsak osmi moški zlomi kosti zaradi neprepoznane in nezdravljene osteoporoz. Najpogosteje se zlomijo vretence, kolk ali roka tik nad zapestjem. Zaradi zlomov vretenc se bolniki z osteoporozo zmanjšajo, njihov hrbet postane močno ukrivljen in zgrbljen.

Pridobivanje in izgubljanje kostne mase v življenju ženske

KOSTI NISO MRTVE, AMPAK ŠE KAKO ŽIVE

Ker je osteoporozo bolezen kosti, je pomembno vedeti, iz česa so kosti sestavljene, kako rastejo in se spreminjajo. Sestavljene so v glavnem iz beljakovinskega ogrodja, v katerem sta kalcij in fosfat. Kost so zato močne in prožne, da lahko kljubujejo tudi največjim obremenitvam.

Kosti se vse življenje neprestano prenavljajo. Stara kost se razgradi, v prostorih, ki nastanejo, se nalaga nova. V otroštvu in najstniških letih se nova kost nalaga hitreje, kot se stara kost odstranjuje. Na ta način kosti postanejo večje, težje in gostejše. Tvorba kosti prehitava njeno razgradnjo, dokler ne dosežemo največje kostne mase, kar se zgodi do 30. leta starosti. Pozneje se začne kostna masa postopno manjšati. Proces se zelo pospeši pri ženskah v prvih letih po menopavzi, nato pa poteka pri obeh spolih enako hitro.

Se nadaljuje

ZD dr. Janeza Oražma, Dispanzer za ženske VMS Lili Zamida

Društvo VITA za pomoč po nezgodni poškodbi glave odprlo enoto v Kočevju

Društvo Vita, ki združuje osebe s poškodbo možganov in njihove svojce od leta 1992 za celo Slovenijo v Ljubljani, na Vojkovi 73, je 16. septembra letos uradno začela delovati tudi v Kočevju, v prostorih Društva upokojencev, na Reški cesti 5. V to enoto se bodo lahko vključevali uporabniki z nezgodno poškodbo glave, osebe po kapi, osebe po meningitisu in tudi osebe s cerebralno paralizo iz občin Kočevje, Ribnica, Sodražica, Loški Potok, Kostel, Osilnica...

Društvo Vita je do letošnjega leta delovalo le v Ljubljani, čeprav je pokrivalo področje cele Slovenije. Januarja letos je s pomočjo strokovnih delavcev Inštituta RS za rehabilitacijo ustanovilo enoto v Mariboru, septembra pa je začela s klubsko dejavnostjo delovati nova enota v Kočevju. Društvo Vita je vključeno tudi v evropsko združenje BIF, ki zajema zveze in društva oseb s poškodbo možganov in njihovih svojcev iz dvanajstih držav Evrope.

Enota v Kočevju organizira letos dvakrat tedensko delavnice - računalniški tečaj in učenje tujih jezikov, v novembru se bodo začele ustvarjalne delavnice pod vodstvom članov Društva ljubiteljev likovne umetnosti Kočevje, ob petkih so

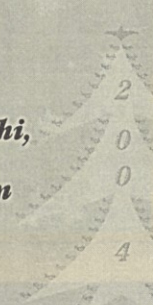
predvidene delavnice za starše in svojce, razna predavanja in svetovanja.

Če ste zainteresirani za druženje in sodelovanje v Društvu Vita, lahko pokličete na tel. št. 8955 459 Lidijo Žagar ali Tino Kegel na Zavod Jutro Kočevje ali pa se osebno oglasite ob torkih, ob 17h, v prostorih Šole s prilagojenim programom na Reški cesti, kjer poteka računalniški tečaj. Lahko se obrnete tudi direktno na Društvo Vita v Ljubljani, tel. 565-87-97 - Tina Korinšek ali 031 679 039 Veronika Trdan-predsednica.

Veronika Trdan

*Naj bo leto,
ki prihaja,
izpolnjeno s
poslovnimi uspehi,
srečo, z zdravjem
in osebnim
zadovoljstvom.*

srečno

VAŠKO ETNOLOŠKO TURISTIČNO DRUŠTVO HROVAČA

se zahvaljuje dobrotnikom, ki so:

RIKO d.o.o., Ljubljana, RIKO HIŠE d.o.o., INOTHERM d.o.o., TURISTIČNO DRUŠTVO Ribnica, MAXILES d.o.o., GRAFIT d.o.o., RISTRO d.o.o., Tiskarna LINEAR, PROPAGANDA d.o.o., ŽITO, Grajske pekarnice, Zavarovalnica TRIGLAV, JLES d.o.o., GOZDAR COMMERCE d.o.o., MABOLES d.o.o., KOVING d.o.o., RIGLER d.o.o., LEOKOM d.o.o., OBIS d.o.o., VULKANIZERSTVO Osvald Jože s.p., HARLEKIN trade d.o.o., KGZ z.o.o. Ribnica, Trgovina in mesarija AMBROŽIČ, ARTS d.o.o., KUSS d.o.o., DIMNIKARSTVO Esad Čatič s.p., ZGONC d.o.o., R-KANAL, Računalniška trgovina Tadeja Picek s.p., TIC Ribnica, JANEZ TRDAN s.p., PETEK d.o.o., TOAZA d.o.o., PETEK transport d.o.o., VIRANT d.o.o., Lesna galanterija OBERSTAR s.p., Gozdarstvo GRČA d.d., Toni Dellaschiava, OBČINA Ribnica.

.....ker ste s prispevanimi finančnimi ali materialnimi sredstvi ter dobro voljo pripomogli, da smo obogatili dogajanje v Ribnici in z gostovanji ponesli dober glas tudi izven občinskih meja.

Spoštovani Ribničani!

Vaško etnološko društvo Hrovača je založilo svoj stenski koledar za leto 2004.

Fotografije na koledarju so ujele trenutke celoletnega pestrega dogajanja na vasi. Praktičen koledar lahko kupite v:

- Računalniški trgovini Najk, Tadeja Picek s.p., na Škrabčevem trgu 50,
- Turistično-informativnem centru Ribnica, na Škrabčevem trgu 23.

Cena koledarja je 1000 SIT.

Koledar pa boste lahko kupili tudi ob ŽIVIH JASLICAH v Hrovači, ki bodo 25. in 27. dec. ob 17. uri.

Z nakupom koledarja boste pomagali društvu. Hvala!

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA RIBNICA

Članice Društva podeželskih žena Ribnica bi se rade zahvale vsem sponzorjem, ki so kakorkoli pripomogli k izvedbi prireditve Večer na domačem dvorišču. To so bili: OBČINA Ribnica, TANKO d.o.o., Ribnica, JSKD Ribnica, TURISTIČNO DRUŠTVO Ribnica, KLUN Jože - Kot, KMETIJSKO GOZDARSKA ZADRUGA Ribnica, PETEK TRANSPORT d.o.o., PLETILNICA Sodražica, BLESK čistilni servis, HARLEKIN TRADE d.o.o., RIKO MTIM d.o.o. Ribnica, Varma Hočevar Mateja s.p. Rakitnica, Adamič Bogdan, Bistvo Izlaty, Y Bar, Russ d.o.o., R-kanal, Restavracija Krona, Riko hiše, Zbašnik Frenk - Gor. Lepovče, Maxiles d.o.o., Oražem Vlado s.p., Rigler Janez s.p. - Grič, Trgovina Tijana, Mesarija Ambrožič, Pugelj Alojz - Gostinstvo in turizem, Milena Oražem - AVE d.o.o., Mihelič Franc - Kot, Košir Franc - Kot, Adamič Anton - avtoprevozniki in Trdan d.o.o. - Sušje.

RIBNIŠKE MAŽORETE

Skupina devetih ribniških mažoret: Anja, Jana, Ana, Maša, Bojana, Teja, Suzana, Živa in Maja, pod vodstvom Tine in Klavdije, se zahvaljuje vsem sponzorjem, ki so jim s svojimi sredstvi vsaj delno omogočili pot na evropsko tekmovanje v London:

Riko hiše, Riko, Turistično društvo Ribnica, Inotherm, Ristro, Obrtna zbornica Ribnica, Petek Transport, R&Grič, Javni sklad RS za kulturno dejavnost, OI Ribnica, Šilc Trade, Videocenter Micvin, Avant.

Doseženo tretje mesto je izjemna vzpodbuda za nadaljnje delo. Morda bodo naši uspehi pritegnili v naše vrste še kakšno deklico...

Še naše voščilo:

*Mlado leto, novi čas,
kaj v tem letu čaka nas?
Nudimo si stisk roke,
toplo misel in srce.*

Ribniške mažorete

Želimo vam
vesele božične praznike
ter sreče, zdravja in
usephov v letu 2004!

AVTOPRALNICA

za osebna, kombi in tovorna vozila
Prigorica, ob glavni cesti Ribnica - Kočevje

odprto
od jutra do večera

ugodne cene
Za prvo pranje
darilo

PRIDITE
IN
SE PREPRIČAJTE!

VOZILA NA ZALOGI

VW Polo 1.2 47 kW, comfortline, 3V, meh. klima, dnevne luči, ABS - **UGODNO**
VW Polo 1.2 47 kW, 1.9 47 kW comfortline, 5V, meh. klima, dnevne luči, ABS, zrcal. srebrna barva, radio beta
VW Golf 1.4 55 kW, 1.9 SDI 50 kW ocean, 5V
VW Touran 1.9 TDI trendline, climat. klima, dnevne luči, rolo, kromirane strešne letve
VW Passat lim. 1.9 TDI 96 kW, trendline, tehnik paket, dnevne luči, exclusive

RABLJENA VOZILA

Ford Fiesta 1.3i, flair
Renault Megane 1.6 RL, letnik 1996
Renault Twingo pack, letnik 2000
VW Golf 1.4, 3V, letnik 2001

Srečno 2003!

S Volkswagenovimi vozili letnika 2003 boste zagotovo varneje zvozili prihajajoča leta. Vsa Volkswagenova vozila namreč odlikuje že tradicionalna dovršenost in zanesljivost, pri nakupu vozil letnika 2003 pa boste še izdatno prihranili. Z odločitvijo nikar ne odlašajte, saj ponudba velja le do odprodaje zalog.
Torej: srečno s Volkswagenovimi letniki 2003!

Vsem našim strankam in poslovnim partnerjem se zahvaljujemo za izkazano zaupanje in se priporočamo tudi v prihodnje. Želimo vam vesele božične praznike, srečno, varno in zdravo leto 2004.

PORSCHE
KREDIT IN LEASING

RANDELJ
AVTOHIŠA

Mahovnik 2, 1330 Kočevje
telefon 01 8951 488, telefax 01 8955 240
e-mail: damijan.randelj@porsche.si
salon in delavnica pon.- pet. od 7. do 18. ure
sobota salon od 8. do 12. ure

Gospodarska
vozila

RENAULT**LAGUNA II****MEGANE****CLIO**

NOVOLETNI POPUSTI
 pri nakupu vozil iz zaloge;
TWINGO, CLIO, THALIA,
MEGANE (berline, coupe, sedan,
grandtour), SCENIC, LAGUNA in
KANGOO do 600.000 SIT ceneje*

* Odvisno od modela vozil

Vozila Renault imajo 2-letno garancijo brez omejitve kilometrov, 3-letno garancijo na lakirane dele in 12-letno garancijo na karoserijo.
 Servisni intervali na 30.000 km ali na 2 leti.

Renault Financiranje

AVTOCENTER
RUFAC d.o.o.

POOBlašČENI ZASTOPNIK ZA RENAULT

Cesta na Ugar, Ribnica, tel.: 8369-956, 8369-957, fax: 8369-958
 Delovni čas vsak dan od ponedeljka do petka od 8-12 in 13-17
 Ob Mahovniški c. 3, Kočevje, tel.: 8954-042, 8954-666, fax: 8955-444
 Delovni čas: 8 - 12, 13-17, sobota 9 - 12

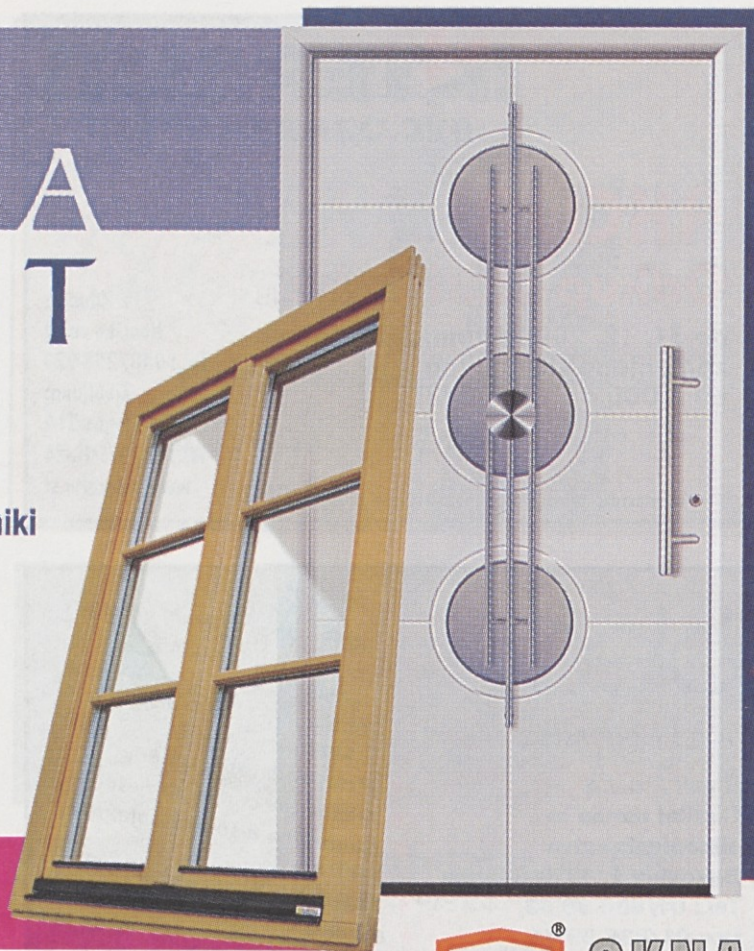
VRHUNSKA KAKOVOST

- lesena okna in vrata
- les/aluminij okna
- pvc okna in vrata
- aluminij okna in vrata
- pvc/ aluminij okna
- polkna, rolete, komarniki

Odlično tesnenje - visoka stopnja varnosti
- okna in vrata izdelana po vaši želji

Svetovanje - izmera - montaža - servis
 brezplačen prevoz do 100 km - 5% gotovinski popust
 - ugodni kreditni pogoji

Za izdelke po naročilu, v času od 1.12.03 do 29.2.04
10% zimski popust

INLES d.d., Kolodvorska 22, 1310 Ribnica, www.inles.si, e-mail: info@inles.si
 Maloprodaja Ribnica, tel.: 01 8377 162, fax: 01 8377 331

inles®
**OKNA
 VRATA**

VULKANIZERSTVO OSVALD

RIBNICA

Jože Osvald s.p.

1310 Ribnica, Tel.: 01/836-35-48, GSM: 041/719-548

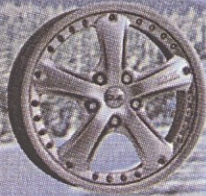
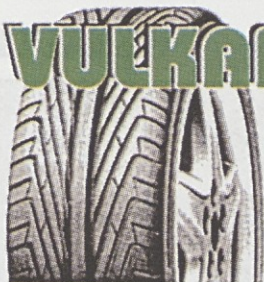
Največja izbira zimskih avtoplaščev vseh dimenzij.

Vsem sedanjim in bodočim strankam želimo vesel božič in srečno, uspešno novo leto.

ALU in kovinska platišča

Razprodaja zimskih avtoplaščev iz zaloge

TRADICIJA - KVALITETA

Računovodski servis

panda

Jana Oražem s.p.

Škrabčev trg 27, 1310 Ribnica,
gsm: 040/ 710 955, fax: 01/ 8362 549

OPTIKA ANITA

Majnikova 1, Ribnica
(poleg SANOLABORJA)

Tel.: 83 61 128

V ZDRAVSTVENEM DOMU RIBNICA

Iz naše ponudbe:

- korekcijski okvirji in stekla
- ugodne cene, svetovanje, kakovost
- očala na recept tudi brez doplačila
- tekočine za kontaktne leče

INTERALTA
PVC OKNA IN VRATA

AKCIJA:
Odkup starih oken

do 31. 12. 2003 nudimo za vsako zamenjano staro okno od 3.000 do 12.000 SIT

PE Ribnica:
Nemška vas 3
Tel.: 040/258-924
Ljubljana:
Stegne 21 c
Tel.: 01/511-16-24
www.interalta.si

Okna Interalta omogočajo višjo kulturo bivanja

GOSTINSTVO - TURIZEM PUGELJ

Alaž Pugalj s.p.
Lepovče 23, 1310 Ribnica
Tel.: 01/8361 189 ali 01/8361-665
GSM: 031/760-697

SPREJEMAMO REZERVACIJE ZA DRUŽINSKA SREČANJA
ZAKLJUČENE DRUŽBE, KRSTI, ROJSTNI DNEVI, POROKE,
OBLETNICE, POGREBŠČINE

ŽELIMO VAM VESELE PRAZNIKE IN SREČNO 2004

blesk

Tone Pogorelec

Blesk 2 d.o.o.
Čistilni servis in slikopleskarstvo
Bukovica 2, 1310 Ribnica
Tel.: 01/836 99 33,
fax: 01/836 99 34,
gsm: 031/647 188,
E-mail: blesk2@amis.net

- Slikanje stanovanj objektov
- Izdelava epoksidnih tlakov
- Polaganje laminatov, parketov
- Polaganje toplih podov
- Obnovitev starih parketov
- Generalna čiščenja objektov vseh vrst
- Tedenska čiščenja stanovanj
- Globinsko čiščenje preprog
- Brušenje in zaščita naravnega in umetnega kamna

Vesele božične in novoletne praznike!

ELSTAR
SERVIS

Starc Matjaž s.p.
Goriča vas 86, 1310 Ribnica
tel.: 836 26 29
GSM: 041/612 590

Garažna in industrijska avtomatska vrata na daljinsko upravljanje

Protipožarna vrata

Notranja kovinska vrata

Pogoni za vrtna vrata

Vsem želimo vesel božič ter veliko sreče v prihajajočem letu 2004!

MicroERA

ODKLEPANJE GSM APARATOV
NA VSA OMREŽJA

MicroERA Jože Šilc s.p., Merharjeva 3, 1310 Ribnica
Tel.: 8373 116, fax: 8373 117, GSM: 041/402-779
e-mail: info@microera-sp.si, microera@siol.net, http: www.microera-sp.si

 NOVO

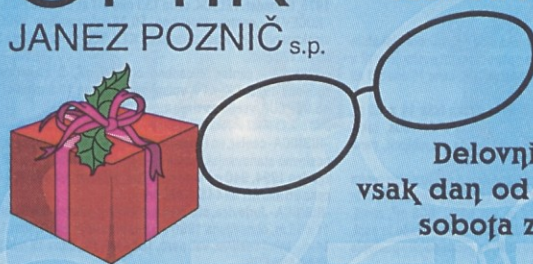
MOBITEL zastopstvo v Ribnici!

**Srečno, uspešno in dobro slišno
2004!**

OPTIK

JANEZ POZNIČ s.p.

Vrvarška 3
1310 Ribnica
TEL.: 01/83 60 367

Delovni čas:
vsak dan od 9h do 19h
sobota zaprto

Vesele praznike in jasen pogled v leto 2004!

Želimo vam vesel božič in vse dobro v letu 2004!

DELOVNI ČAS:

GOSTILNA:

- pon.: od 9^h - 15^h
- tor., sre., čet.: od 9^h - 22^h
- pet., sob.: od 9^h - 24^h
- ned.: od 10^h - 15^h
- Tel.: 83 62 621

MESARIJA:

- pon. - pet.: od 7^h - 19^{h30}
- sob.: od 7^h - 13^h
- ned.: od 8^h - 11^h
- Tel.: 83 62 126

INSSAT - antenski sistemi

Peter Kočvar s.p. Merharjeva 2, Ribnica, gsm 041 761-769

- meritve TV signalov
- dograditev ali izboljšava POP TV, A kanal, HRT, TV3...
- montaža SAT sistemov:

(analogni - do 100 programov)

NOVO! (digitalni - do 2000 programov - srbija, filmi, erotika, šport...)

**Želimo vam dober sprejem
in srečno 2004!**

OBIS

Lepovče 23, 1310 Ribnica, Slovenija
Tel.: 01/ 8361-147, 8369-220, 8369-225,
Fax: 01/ 8361-323
e-mail: mirjam@obis.si

*Družba za finančno računovodske storitve
in davčno svetovanje d.o.o.*

PODJETNIKI, samo nekaj minut potrebujete, da nam prisluhnete.

- Se morebiti odločate za zamenjavo računovodskega servisa z začetkom novega poslovnega leta 2004, ali pa ste v fazi registracije družbe, ali vpisa v register samostojnih podjetnikov.
- Se kot vodja družbe ali nosilec s.p.-ja zavedate svoje odgovornosti pri upoštevanju vseh zakonskih podlag na davčnem področju, kar vas navaja na razmišljanje, da naročite preventivni davčni pregled, ki naj bi ga izvedel izkušeni strokovnjak.
- Ste se pripravljene soočiti z izzivi elektronskega načina komuniciranja z računovodskim servisom.

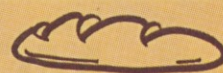
Dovolite nam, da se vam pridružimo pri iskanju odgovor na zgoraj nanašana vprašanja.

Ob poslovnih povezavi z vami pa lahko odpremo še kopico drugih, katerih se morebiti danes še ne zavedate.

Naša osebna izkaznica je naslednja:

- družba zaposluje 6 usposobljenih računovodij z povprečno višješolsko izobrazbo
- vodja družbe poseduje licenco za revidiranje
- vodenje poslovnih knjig izvajamo z učinkovitim računalniškim programom, ki omogoča elektronsko izmenjavo podatkov. V kolikor se tudi vi odločite za nakup posameznih modulov, lahko dosežemo cilj, da se podatki zajemajo samo na enem mestu

V kolikor želite pridobiti dodatne informacije, kontaktirajte z
Trdan Mirjam; tel: 8361-147, 041-761668, e-mail: mirjam@obis.si

Pekarna
IRAM

*Ta dobri kruhek
so spekle zlate roke
in babičin recept*

*Vesele božične praznike in
srečno 2004!*

tel.: 8955-558

Slikopleskarstvo **BOJC**

Peter Bojc, s.p.

Humec 24, 1331 Dolnja Vas
Tel.: 01 8364-566
GSM: 041 712 103

Vesel božič in srečno 2004!

MONTAŽA - ANDOLJŠEK

PREGRADNE STENE - VISEČI STROPOVI

KNAUF
Armstrong
RIGIPS

Hrovača 6
1310 RIBNICA
Mbt.: (041) 647 226
Tel.: (01) 8363 089

Želimo vam vesele praznike in srečo v letu 2004!

BAMBA NEPREMIČNINE Franc TANKO s.p.

Del. čas: od 10 - 17, sob. 10 - 13, Prečna 4a, Ribnica, Tel.: 83 62 101, GSM.: 041 643 004

PRODAMO

HISE:

- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom 11 x 18 m, obnovljena 1980 in gospodarskim poslopljem 12 x 14 m, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19 mio SIT ali 89.500 EUR.

- KOČEVJE - center, starejša stanovanjska hiša 14 x 12 m, zgrajena 1932, velikost parcele 1395 m², el., voda, takoj vseljiva, možna zamenjava za stanovanje v Ljubljani, cena 19,7 mio SIT (94.000 EUR).

- SODRAŽICA - center, starejša stanovanjska hiša s poslovnim prostorom 37 m² - trgovina 10 x 11 m, zgrajena 1930 in gospodarsko posloplje 10 x 22 m, vel. parc. 608 m², zemlj. 162 m², klas. ogrevanje, el. voda. Cena za stan. hišo in post. prostor 12,3 mio SIT ali 58.500 EUR, za gospodarsko posloplje pa 6,8 mio SIT ali 32.500 EUR.

- OSILNICA - Padovo, kmetija primerna za vikend - stan. hiša 6 x 7 m, zgrajena 1931, in nekaj gozda, njiv, travnikov in pašnikov in skupni izmeri 8,5 ha. Cena 9.988.000 SIT ali 44.000 EUR.

- LOŠKI POTOK, Gora - Kržeti, stan. stavba, 11 x 12 m, zgrajena 1980, III. gradb. faza z gospodarskim poslopljem in travnikom, vsкупni izmeri 2782 m², cena 5,7 mio SIT ali 25.000 EUR.

- STARA CERKEV - Koblarji, novejša stan. hiša, 9 x 11 m, zgrajena 1980, kompletno opremljena, dve garaži, CK ogrevanje na olje, vel. parc. cca 1000 m², takoj vseljiva, lepa lokacija, cena 18,0 mio SIT ali 78.500 EUR.

- STARA CERKEV - stanovanjska stavba, vel. 12 x 10 m, zgrajena 1980, novejša, III. gradb. faza, z vso dokumentacijo, cena 11,4 mio SIT ali 49.000 EUR.

- RIBNICA - Rakitnica stanovanjska hišica 6 x 8 m, obnovljena 1999, z drvarnico in garažo, vel. parcele 714 m², zanimiva lokacija, cena 12,4 mio SIT ali 53.500 EUR.

- KOČEVJE - strogi center, poslovno stanovanjski objekt 12 x 10 m, obnovljen 1994, velikost parcele 147 m², v obratovanju (trgovina, servis, stanov.). 3 etaže, uporabna površina cca 300 m², cena 26 mio SIT ali 112.069 EUR.

- KOČEVJE - Gorenje, stan. hiša z delavnico, zgrajena 1984, velikost 12 x 10 m, vel. parc. 1311 m², takoj vseljiva, cena 23,12 mio SIT ali 98.000 EUR.

- LJUBLJANA - Pod Šmarno goro, stanovanjska hiša, 10 x 10 m, zgrajena 1949, vel. parc. ca. 800 m², plin, kan., tel., takoj vseljiva, cena 48 mio SIT ali 203.390 EUR.

STANOVANJA:

NOVO V RIBNICI - več novozgrajenih stanovanj v centru Ribnice, cena za m² po dogovoru, rok vselitve približno 4 mesece.

- RIBNICA - center, trosobno stanovanje 78,66 m², zgrajeno

1975, IV. nadst. TEL, CK, cena 13,1 mio SIT ali 58.000 EUR.

- KOČEVJE - center, dvosobno, 50,35 m², zgrajeno 1965, v visokem pritličju, klas. ogrevanje, KTV, TEL, cena 6,8 mio SIT ali 29.122 EUR.

- RIBNICA - center, dvosobno cca 60 m², 3. nadstropje, zgrajeno 1976, CK, KTV, vpisano v ZK, cena 10,8 mio SIT ali 45.957 EUR, vseljivo v dveh mesecih.

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - center, na Škrabčevem trgu prodamo novozgrajeni poslovno stanovanjski objekt, IV. podaljšana faza, 7 x 25 m, zgrajen 1994, 940 m² neto površine, velikost parcele 748 m², cena 96 mio SIT ali 445.000 EUR.

- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom 11 x 18 m, obnovljena 1980 in gospodarskim poslopljem 12 x 14 m, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19 mio SIT ali 89.500 EUR.

- KOČEVJE - Industrijska cona, novejši poslovni prostori v izmeri cca 450 m², 14 x 12 m, zgrajen 1997, z urejeno dokumentacijo za proizvodnjo (mirna dejavnost), 14 parkirnih mest, vsa infrastruktura, cena 63,95 mio SIT ali 273.876 EUR, v račun vzamemo tudi stanovanje v Ljubljani, uporaba takoj.

GRADBENE PARCELE:

- RIBNICA - Hrastje, več gradbenih parcel, različnih velikosti, prodamo. Cena 3.200,00 SIT/m², ali 14 EUR/m².

- ORTNEK, več gradbenih parcel, različnih velikosti z lokacijskim dovoljenjem, cena za m² 4.530,00 SIT ali 20 EUR.

- DOLENJA VAS, ob glavni cesti, gradbena parcela cca 30 a, z veljavnim gradbenim dovoljenjem, EL, voda na parceli, cena 9,9 mio SIT.

- GORNJE LEPOVČE - zazidljiva parcela, vel. 920 m², cena 3,16 mio SIT ali 13.500 EUR.

ODDAMO V NAJEM

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - strogi center, 3 lepo urejene pisarne z uporabnim dovoljenjem, skupna velikost 75 m², vseljivo takoj, cena najema po dogovoru.

- RIBNICA - bivši RIKO, post. prostor v nadst., vel. 429 m², ki zajema sobo 391 m², pisarno 19 m², in garderobo 19 m². Tovorno dvigalo, nos. 1.000 kg, CK, el., voda. Cena najema za m² 3,5 EUR ali 793 SIT.

- KOČEVJE - tri pisarne, opremljene, varovane, v pritličju, vel. cca 63 m², 21 m² in 16 m², CK, vsa dokumentacija - uporabno dovoljenje, cena po dogovoru.

- RIBNICA - Breg, oddamo trgovski lokal z vso dokumentacijo na frekventni lokaciji, velikost ca 63 m², cena 69.000 SIT, garancija, sprotno plačilo.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN PRIJETNO VOŽNJO V NOVEM LETU 2004!

SEAT CORDOBA

Do 470.000 SIT popusta
za vozila letnik 2003

NUDIMO PORSCHE
KREDIT IN LEASING

Prodaja in servis vozil SEAT

Joras Center

Marja Joras s.p.

Ob železnici 7, 1310 Ribnica

Tel.: 01/8369-040, 8361-127, fax: 8369-045

SEAT

Delovni čas: pon. - pet. od 8. do 19. ure, sob. od 8. do 13. ure

Želimo vam vesele božične praznike in srečno,
zdravo ter uspehov polno novo leto 2004!

MOTOMAN robotec d.o.o.

Robotizacija in avtomatizacija v industriji

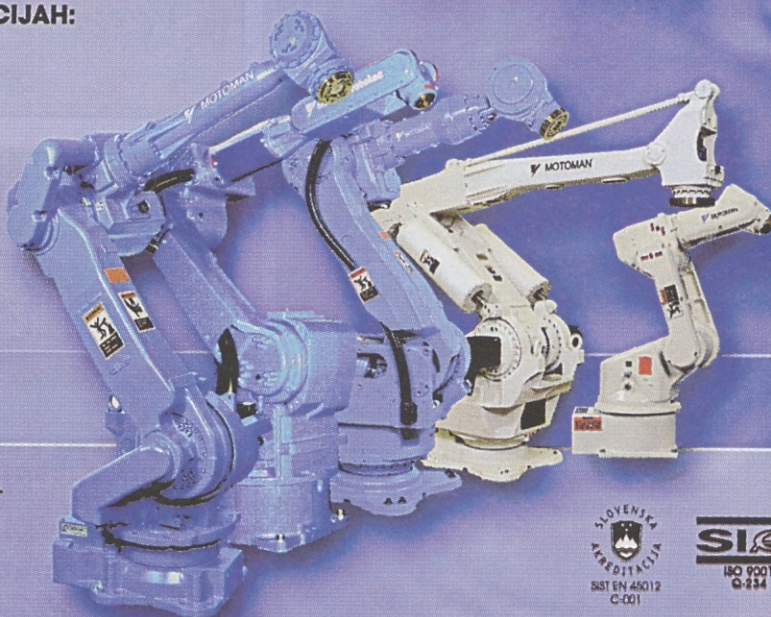
PRAVI PARTNER V SVETU ROBOTIZACIJE V INDUSTRIJI

Šest osni členkasti roboti iz družine MOTOMAN, nosilnosti od 3kg- 500kg, ki jih krmili visoko zmogljiv krmilnik XRC, ki edini na svetu omogoča sinhrono krmiljenje štirih robotov hkrati, oziroma lahko zvezno krmili 27 robotskih osi.

IDEALNA REŠITEV V APLIKACIJAH:

- OBLOČNEGA VARJENJA
- UPOROVNEGA VARJENJA
- STREGE
- PLAZEMSKEGA IN LASERSKEGA REZANJA
- POLIRANJA
- PALETIRANJA
- BRUŠENJA
- LEPLENJA

Vesele praznike
in vse dobro v letu, ki prihaja!

MOTOMAN robotec d.o.o.

Lepovče 23, 1310 Ribnica

tel.: +386 (0)1 83 72 410

faks: +386 (0)1 83 61 243

e-mail: info@motomanrobotec.si

www.motomanrobotec.si

PRIDRUŽI SE NAM

Vas zanima dinamičen in zanimiv poklic, ste star do 25 let in imate četrto ali peto stopnjo izobrazbe, potem se pridružite slovenski vojski in postanite poklicni vojak.

MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
GENERALŠTAB SV
KARDELJEVA PLOŠČAD 25, 1000 LJUBLJANA

INFORMACIJE:

080 - 13 22

<http://www.mors.si>

naborna.pisarna@mors.si

LDS

Vsem občankam in občanom želimo vesele božične praznike in srečno novo leto...

...ter veliko osebne sreče in zadovoljstva...

Občinski odbor LDS Ribnica

SDS

Slovenska demokratska stranka

Spoštovane občanke in občani!

Naj vam božični in novoletni prazniki prinesejo obilo notranjega miru in družinskega veselja. Svetloba in toplina božične noči naj se dotakne tudi vaših src, uresničijo naj se vam vaše skrite želje, prinese naj vam radost, mir in medsebojnega razumevanja.

Voščimo vam blagoslovljene božične praznike ter srečno in uspešno novo leto.

SDS - Občinski odbor Ribnica

SLS

Slovenska ljudska stranka

ČESTITKA OB PRIHAJAJOČIH PRAZNIKI

Vsem občankam in občanom občine Ribnica želimo vesele in blagoslovljene božične praznike! Življenje je dar, ki ob božiču dobiva svoj smisel. Življenje je odgovornost, ki jo moramo izpolniti in si ob tem pomagati.

Naj bo novo leto 2004 leto novih priložnosti. To bo evropsko leto, ko bomo postali člani Evropske unije. Naj ta prinese več blagostanja in pravičnosti. Naj bo leto srečno in zdravo za vsakega izmed nas!

Občinski odbor Slovenske ljudske stranke Ribnica

www.zlzd.si

ZDRUŽENA LISTA
socialnih demokratov

Prihajajoče leto 2004 bo za Slovenijo ter njene prebivalke in prebivalce v vseh pogledih izjemno pomembno.

Želimo, da bi prav vsi našli svoj prostor pod soncem na zemeljski obli.

Dobrega zdravja, veliko uspehov ter osebnega zadovoljstva, vesele božične in novoletne praznike želimo občankam in občanom, hkrati pa vsem čestitamo ob dnevu državnosti.

ZLSD Ribnica

KUPON ZA OBJAVO BREZPLAČNIH MALIH OGLASOV

Besedilo: _____

KUPON ZA NAGRADNO IGRO

Rešitev: _____

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Pošta: _____

Tel.: _____

V primeru, da ne želite sodelovati pri vseh igrah, izpolnite svoj kupon, ostale lahko pustite prazne.

Izpolnjeni list izrežite in ga v pismu pošljite na naslov: **REŠETO, Škrabčev trg 40, 1310 RIBNICA**, najkasneje do **15. januarja 2004.**

Pravilna rešitev iz 11. številke Rešeta je:

TETA MIRA IMA RADA ZIMSKE RADOSTI

Med pravilnimi rešitvami pa je žreb določil naslednje nagrajence:

- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme: **MARINKA SMOLIČ**, Grčarice 21, 1331 DOLENJA VAS
- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme: **VIKA MERHAR**, Prigorica 3, 1331 DOLENJA VAS
- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme: **TANJA GORŠE**, Cesta na Ugar 18, 1310 RIBNICA
- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme: **JERCA CVAR**, Breg 43, 1310 RIBNICA
- nagrado**, darilni paket MERCATOR, prejme: **NADA PUCELJ**, Opekarska 20, 1310 RIBNICA

Nagrajencem iskreno čestitamo!

Kupone za prevzem nagrade boste prejeli po pošti.

NA ZDRAVJE! (tokrat s čisto H₂O)

Pa smo še enega pospravili pod streho! No, ne še čisto, toda dnevi, ki prihajajo, so tako in tako izven celoletnega konteksta.

Spet bomo potegnili črto in preleteli dogodke tega leta, analizirali dobre in slabe odločitve, dejanja, tako nas samih kot ostalih, ki so krojili našo usodo. Precej stvari mi je te dni še rojilo po glavi, a odločil sem se, da ne grenim prazničnih dni ostalim in posredno sam sebi. O že nekajletnem pisanju sem se spraševal, a to sploh kdo bere, je sploh smiselno polniti ta prostor z neko kolumno, ki je bila po mojem 'kr neki'.

Potem pa, ko mi enkrat ni bilo do pisanja, opozorilo urednice: "Ja, kaj pa tvoja beseda? Tudi to moraš napisati!" Aha, dobro, pa bomo nekaj 'sčarali'. Zatem skoraj oz. kar po vsakem pisanju telefonski klici oseb, ki so se jih te moje besede dotikale. Nekateri so bili začudeni, od kod mi podatki, drugi jezni, tretji veseli. Na koncu sem si rekel: "No, pa vse to pisanje le ni tratenje časa in jemanje dragocenega prostora temu časopisu". Tokrat pa, kot sem omenil uvodoma, brez pikrih, ki jih je sicer za tri oz. štiri strani. Ah, čisto tako pa le ne bo šlo.

Najprej: Večkrat sem slišal, zakaj, komu, za vraga, obnavljajo športni center in to z našim denarjem, če potem ne bomo smeli v njem imeti raznih praznovanj, zabav... pa takšen župan! No, pa je spet vsega kriv prvi mož v občini. Pa naj bo to g. Tanko, g. Marn ali pa bi bil g. Kljun.

Veste kaj, tako lepe dvorane, ki je poleg prenovljene velenjske Rdeče dvorane in Bonifike v Kopru, pa seveda nove v Celju, ne najdete daleč naokoli. In v to dvorano spustiti pijano 'mularijo' s steklenicami v roki, da jih potem mečejo bodisi v steno ali po parketu, v razbitinah še ugašajo cigaretno ogorke? Ne, tega pa ne. Povsem podpiram odločitev Občine, da je dvorana poleg športnih aktivnosti namenjena le ugledenim, kulturnim prireditvam. Če bodo ob tem mislili, da ciljamo na študente, ne! To leti na vse, ki si želijo novo dvorano v pol leta spremeniti v podrtijo, kakršna je bila prej.

Ne, ni v mojih mislih koncert Siddharte, ki jih zelo spoštujem, koncerti so zelo dobrodošli, ker jih kronično primanjkuje, mislim na obkoncertno dogajanje, ki se na takšnih 'žurih' razvije. Sicer pa

je beseda koncert zadnje čase povsem razvrednotena. Koncert je glasbeni dogodek, ob katerem si napolnimo dušo, srce in ušesa z nam všečnimi ritmi. Zabavo, na kateri je alkohol, cigareti, celo droga, slišimo pa tako in tako, razen žvenketanja steklenic, nič, ne moremo poimenovati koncert. Še enkrat, dragi študenti, ne letijo te vrstice na vas, vam le pohvala, da poskrbite za kakšno dogajanje v deželi tej.

Naslednja zadeva so 'prdci', ki jih najdemo v slovarju pod besedo petarda, izvirajoči iz francoskega jezika. Na eni strani prepoved metanja petard, ki so res absurd že v začetku decembra, na drugi strani pa neomejena prodaja le-teh, v za to namenjenih trgovinah. To je tako, kot z alkoholom. Na eni strani obetajočelo zelo strogi zakon, na drugi spodbujanje pitja in nazdravljanje-zlasti v teh dneh. Posebno za petarde bi morali uvesti strožje zakone za nadute frajerje, ki mislijo, da imajo 'jajca' le tisti, ki prdijo. Toda naša policija kot v vseh primerih lahko posreduje le, ko je podana prijava oz. ko je očitno moten javni red in mir.

Na številne domače živali, hišne ljubljence pa ob tem ne pomisli nihče. Pok petarde vpliva na živčni sistem recimo psa trikrat bolj kot na človeški. Da ne govorimo o nevarnostih, ki jih petardarji povzročajo samim sebi. Vsaka milijonta petarda na prodajnih policah je nezanesljiva, torej lahko ob aktiviranju počí takoj, ne po štirih oz. petih sekundah. Kdo ve, kje je ta 'rizična' petarda. Mogoče jo imate doma ravno vi? Sicer pa nam ne pomagajo še tako strogi zakoni, če ne bomo spremenili lastnega mišljenja v lastnih glavah in se posvetili vzgoji otrok že v vrtcih. Preveč demokracije namreč lahko tudi škodi.

Tako, zdaj pa res dovolj. Se bemo naslednje leto.

Vesele praznike, spoštovane, spoštovani, in pazite nase in na ostale, da se boste v novo leto zbudili zdravi, zadovoljni, z merico optimizma več kot ste ga imeli letos in naj se vam sreča nasmehe vsaj tolikokrat, kot se vam je oz. nekajkrat pogosteje. Vesel božič in SREČNO 2004, na zdravje... in CMOK!

Marko Modrej

PRAZNIČNI KVIZ

(z vrečo, napolnjeno s srečo)

Zima, zima bela, некоč je vrh gore sedela, pa tako je pela, da v decembru bo slovo vzela. Ker nimamo je radi, skrila se bo pozimi, pa nagajala nam spomladi... Nadaljevanje od zadnjič in...se nadaljuje prihodnjič. Do takrat pa vam na vsako vprašanje ponujamo več odgovorov in trditev, a le eno je pravilno. Črko pred pravilnim odgovorom vpišite v razpredelnico in dobili boste zanimivo rešitev, povezano z / s ...

1. 'Tok, tok!' No, pa začnimo. Nocoj bomo v Ribnici odprli prenovljen...

- D Petkov kozolec v Hrovači
V športni center
R odtočni jašek na Bregu

2. Veseli december dosega svoj vrhunec. Eden od pravljičnih trenutkov se bo zgodil jutri zvečer, ko nas bo obiskal...

- B pojoči striček
E Božiček
T čuden tiček

3. Težka je ta grudnova. Ko si bomo na hitro ogledali odgovor pod vprašanjem št.1, že bomo drveli (če ne bo poledice) v Dolenjo vas v DC-16, kjer se bo zgodil...

- R veliki zvezdni sij
K prikaz filma o Blatah
S Slovenski božič

4. Tako, pred nami je nov paket zimzelenih pregovorov, ki pa zaradi 'čudnega vremena', op. človeških napak, skorajda ne držijo več. Pa kljub temu, pregovor za januar se glasi: Če na Vinka sonce sveti,...

- Z najbolje doma je orehe tretji
F bolj malo ga bo poleti
L bo dosti vinca v kleti

5. Opa, lepo je pogledati na tako obloženo mizo, še lepše je ta pogled prezrcaliti v lačna usta. Katere besede, menite, gredo k tej mmm sliki?

- G Mercatorjeva akcija Mizica pogrni se
B Društvo podeželskih žena Ribnica
H življenje na vasi

6. V letu, ki trka na vrata, nam bo vladal planet, na katerem je poprečna temperatura 300 stopinj C. Hudo, a ne? Ta vroči planet je...

- O Venera
Z Jupiter
K Mars

7. Za leto 2004 pravijo, da bo bolj mokro, gorko in še ena posebnost ga označuje, bo namreč ...

- J zelo plodno
Ž prestopno
K ženitveno

8. V petek se bo pri Novi Štifti zgodil obred, ki iz leta v leto privabi več obiskovalcev. Govorimo o...

- Z pohodu na Travno goro ob dnevu samostojnosti
I blagoslovu konj
Š taborjenju pod lipo

9. Podoba, ki nas ob bližajočih se praznikih vedno očara. Zimzeleno drevo, pod katerim so darila, smo v prejšnjem političnem sistemu lahko poimenovali le...

- O božična smrekca
Č novoletna jelka
D sibirski iglavček

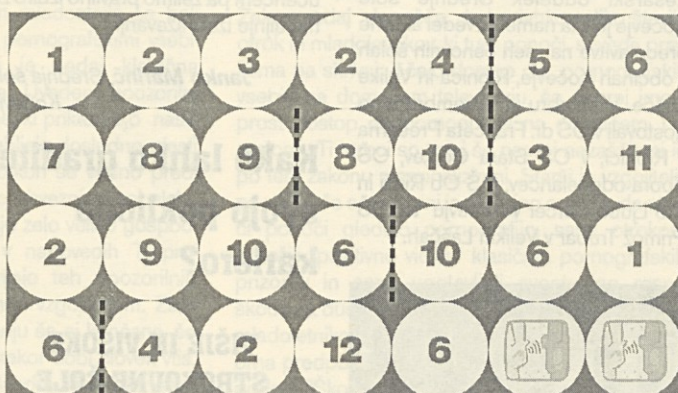
10. Jutri godujeta dva, ki sta bila po vsej verjetnosti izgnana iz raja v mesecu septembru (takrat namreč zorijo jabolka). Sta pa to...

- P Janko in Metka
N Adam in Eva
R Ištvan in Štefanija

11. Pa še ena poučna za vse starše. Otroška duša je kakor zvon: Kakor boste peli vanjo,...

- A tako bo cingljala
H tako bo ocenjevala vaš posluh
R tako bo odmevala

12. In zadnje vprašanje oz. odločanje ali ugibanje. Ah, dosti je bilo. Sami izberite eno črko od A do Z, pazite le, da se bo izšlo. Je pa rešitev tako preprosta in v teh dneh aktualna, da ne bo problema!

Pravilne rešitve napišite na kupone in jih pošljite v kuverti ali na dopisnici najkasneje do 15. januarja 2004. Med pravilnimi rešitvami bomo ponovno izžrebali 5 lepih nagrad.

KINO IDEAL

JANUAR 2004

Sobota, 3. januar, ob 21^h

Gospodar in bojevnik
ameriški akcijski film

Sobota, 10. januar, ob 21^h

Modeli stare šole
ameriška nora komedija

Sobota, 17. januar, ob 21^h

Mali vohuni 3
ameriška mladinska kriminalka

Sobota, 24. januar, ob 21^h

S.W.A.T. specialci
ameriški akcijski film

Sobota, 31. januar, ob 21^h

Seabiscuit
ameriška drama

Odločitev za poklicno izobraževanje

BITI MIZAR

Učenci osmih razredov osnovnih šol se počasi že odločajo, kakšna bo njihova poklicna kariera. Odločitev pri 14 letih je zelo težavna. Zato je pomembno, da si o nadaljnjem šolanju pridobijo čimveč informacij. Pri tem jim s poklicnim svetovanjem pomagajo svetovalne delavke na osnovnih šolah, Center poklicnega izobraževanja in svetovanja in seveda srednje šole s predstavitvami izobraževalnih programov, ki jih izvajajo. Lesarski oddelek Srednje šole Kočevje je v ta namen izvedel aktivne predstavitve na vseh osnovnih šolah v občinah Kočevje, Ribnica in Velike Lašče. V oktobru in novembru smo gostovali v OŠ dr. Franceta Prešerna v Ribnici, v OŠ Stara Cerkev, OŠ Zbora odposlancev, OŠ Ob Rinži in OŠ Ljubo Šerčer v Kočevju ter OŠ Primož Trubar v Velikih Laščah.

Na vseh šolah smo imeli razstavo pohištvenih izdelkov. Dijaki drugih in tretjih letnikov izobraževalnih programov MIZAR IN TAPETNIK in OBDELOVALEC LESA pa so demonstrirali še struženje lesa, ročno izdelavo pručke, vžiganje v les, rezbarjenje in izdelavo intarzij. Predstavitve, ki so bile namenjene predvsem učencem sedmih in osmih razredov, so si z zanimanjem ogledali tudi najmlajši učenci.

Dijaki Srednje šole Kočevje so sodelovali tudi na Ribniškem sejmu. V bivših prostorih NLB so postavili prodajno razstavo lesenih izdelkov iz šolskih lesarskih delavnic. Vse te izdelke so zelo uspešno prodali dijaki programa trgovca, poklic prodajalec.

Te in podobne predstavitve so za popularizacijo poklicnega izobraževanja zelo pomembne, saj je v poplavi vpisov na gimnazije zanimanje za vpis na poklicne šole zelo

upadel. Še posebno, ker so tudi ambicije staršev zelo velike, velikokrat za sposobnost in zmožnost njihovih otrok prevelike. Številni starši pa tudi ne poznajo dovolj možnosti napredovanja, ki ga danes nudi poklicno izobraževanje. Na primer, mizar lahko po uspešno končanem triletnem izobraževanju nadaljuje šolanje še v dveletnem programu poklicno-tehniškega izobraževanja za poklic LESARSKI TEHNIK. Ta izobrazba mu omogoča še vpis v višje in visoke strokovne šole.

Za uspešno izvedbo predstavitev lesarskih poklicev, za katere izobražujemo na Srednji šoli Kočevje, se zahvaljujemo vodstvom in svetovalnim delavkam vseh osnovnih šol, učencem pa želimo pravilno izbiro za nadaljnje izobraževanje.

Janko Marinč, Srednja šola Kočevje

Kako lahko gradite svojo poklicno kariero?

VIŠJE IN VISOKE STROKOVNE ŠOLE

Poklicno-tehniško izobraževanje: LESARSKI TEHNIK - 2. leti

Srednje poklicno izobraževanje: MIZAR - 3. leta

USPEŠNO KONČAN 8. RAZRED OSNOVNE ŠOLE

MALI OGLASI

PRODAM

Prodam sesalec IGEA COMPACT z električno stepalno krtačo, star 2 leti, cena 60.000,00 SIT. Tel.: 01 / 836 26 33.

Prodam strešni prtljažnik za osebno vozilo HYUNDAI Pony. Zaklepanje na ključ. Cena po dogovoru. Tel.: 041/483-060

Prodam smučič RC, dolžine 165 cm, in smučarske čevlje ALPINA, št. 39. Tel.: 041 / 384 618.

Prodam tiskalnik CANON BJC 250 (rabljen), z vsemi dokumenti. Tel.: 040 / 761 422.

Prodam fantovski jesensko zimski plašč (starost od 18 - 20 let), bež barve, s podlogo in zadrgo. Je malo nošen in očiščen. Cena 10.000,00 SIT. Tel.: 01 / 836 03 54.

Prodam smučarski dres (kombinezon), vel. 140 (kot nov). Tel.: 041 / 219 865.

Prodam 2 otroška sedeža za avto. Cena po dogovoru. Tel.: 01 / 836 40 02.

KUPIM

Kupim smučarske čevlje št. 35, malo rabljene. Tel.: 031 / 742 907.

V bližini Ribnice kupim starejšo stanovanjsko hišo. Tel.: 041 / 395 132.

NAJAMEM

Najamem opremljeno eno ali dvosobno stanovanje. Tel.: 040 / 639 946.

RAZNO

Priprave na poklicno maturo ali zaključni izpit (slovenščina) ter inštrukcije in lektoriranje. Kličite zvečer. Tel.: 01 / 836 16 71.

MALI OGLASI

Spoštovane, spoštovani, samski in oddani, naši oglaševalci, humanitarni krvodajalci.

Skrivnost božiča naj zaveje, srce široko se nasmeje. Naj vas sreča spremlja ino zdravje, naj leto 2004 bo eno samo slavje.

Marko M.

"Radon zrahljal živce učiteljem in staršem"

Zaposleni v šoli Dolenja vas se z nekaterimi navedbami v članku novembrskega REŠETA, str. 8, nikakor ne moremo strinjati.

Kljub temu, da imamo koncentracije radona krepko nad dovoljeno mejo, da smo izpostavljeni prepihu zaradi zračenja ter negativnim psihičnim pritiskom, nas še najbolj prizadene to, da se skuša problem šole Dolenja vas zamegliti z nekaterimi napačnimi podatki in prikazati spor med starši in šolo. Poudarjamo, da je sodelovanje med starši in šolo vzorno.

Res pa je, da je prišlo 03.11. zjutraj do izrednega sestanka, saj nas je sklep, ki smo ga sprejeli na prvem roditeljskem sestanku (udeležilo se ga je okoli 60 staršev), zavezoval, da ga uresničimo. Glasil pa se je takole: "Kolikor se sanacijska dela med jesenskimi počitnicami ne začnejo, se pouk v šoli Dolenja vas ne začne." Starši in šola smo skupno nastopili, da bi pospešili sanacijo.

Omeniti moramo, da smo dobili meritve z inštituta v mesecu maju 2003, zato smo pričakovali, da se bo med letnimi počitnicami kaj "prekrenilo", a se ni niti med jesenskimi.

Koncentracije v naši šoli presegajo v nekaterih prostorih 2500 Bq/m³, zato bomo učence 1. razreda devetletke, ki so takemu sevanju izpostavljeni, od 5.1.2004 namestili v prostore VVO Ribnica.

Vodstvo vrta je naši prošnji ugodilo brez kakršnih koli pomislekov, za kar smo jim zelo hvaležni.

Kljub dolgemu čakanju na rešitev in številnim zapletom pa z optimizmom pričakujemo boljše čase, saj se bo menda sanacija takoj po novem letu res začela. Upamo, da bo uspešna.

*Sonja Pogorelc
vodja šole*

Kolesarji na Gorenjski cesti so ogroženi

Že nekaj časa je minilo, odkar je narejen pločnik v Ribnici na Gorenjski cesti oz. od stavbe mestne občine do table Ribnica proti Ljubljani.

Tu pa se je za nas upokojece ter ostale občane z Brega, Griča, Dolenjih Lazov, ki nimamo drugega prevoza kot kolo, pojavil problem. Cesta se je namreč zožila in kadar gre mimo tovorno vozilo ali avtobus, je zelo nevarno, saj nas stisnejo čisto ob rob pločnika, ki je zelo visok, in obstaja velika možnost, da kdo pade in se poškoduje. Upokojece imamo namreč vsakodnevno kar nekaj opravka v mestu in drugače kot s kolesom žal ne gre, pločnik pa pripada pešcem. Gospoda župana sprašujem, ali bi se dalo v tej smeri kaj urediti, saj smo tudi kolesarji soudeleženci v prometu.

Amalija Mate, Dolenji Lazi

Pornografija ostaja na TV zaslonih

V septembrski številki mesečnika "Naše družina" je bil objavljen intervju z dr. Sandro Bašič Hrvatini, predsednico Sveta za radiodifuzijo. Kot ena izmed prijaviteljev kršenja določb zakona o medijih, ki govore o zaščiti mladoletnih pred pornografskimi vsebinami, se ne strinjava z njenimi pojasnili glede "Školjčeve avtentične razlage" zakona. Meniva, da se je izognila odgovoru na zastavljeno vprašanje, ali bo "Školjčeva avtentična razlaga" prinesla na zaslon klasično pornografijo med polnočjo in peto uro zjutraj, saj je odgovorila: "Tega ne bi komentirala." Po sprejetju "Školjčeve" razlage zakona so številni otroci in mladostniki še bolj zakonsko nezaščiteni pred pornografskimi vsebinami na TV-ekranih, saj je sedaj klasična pornografija celo dopustna. Uvedeni opozorilni znaki za programske vsebine, ki prikazujejo nasilje in erotiko, pa se ne uporabljajo dosledno, zlasti ne po polnoči, čeprav jih zakon še vedno predpisuje. Dodatno ti znaki niso obvezni za kableske operaterje, čeprav ti pokrivajo zelo veliko gospodinjstev. Tiskani mediji pa v napovedih TV-programov tudi vsi ne objavljajo teh opozorilnih znakov, ki naj bi bili v pomoč vzgojiteljem. Zato javna razprava o tem vprašanju še ni končana, še manj pa optimalno rešena, kakor dobi človek vtis, ko prebere intervju z dr. Sandro Bašič Hrvatini. Dopolnjeni zakon o medijih namreč sedaj prepoveduje zgolj skrajno ekscesne oblike pornografije, klasične pornografije pa sploh ne omenja in jo torej po novem dopušča. Ta vrst pornografije pa se ravno največ predvaja na slovenskih televizijskih zaslonih. Po sprejetih novi razlagi je torej klasična pornografija sedaj "skrita" med programske vsebine s prizori spolnosti in silja, ki jih je moč uvrstiti znotraj "družbeno sprejemljivih estetskih in moralnih kriterijev". Dopustno

jo je predvajati v času med 24. in 5. uro, da jo otroci in mladoletniki v pretežni meri oziroma v večini "ne bi mogli videti". Pri sprejetju takšne razlage je večina poslancev, ki so podprli ta predlog, favorizirala in upoštevala le interes manjšine odraslih državljanov, to je konsumentov pornografije, ki sedaj še naprej zastoj brez kodiranja in doplačila gledajo pornografijo na domačem televizorju. Poslanci pa so zanemarili javni interes, zlasti staršev in vzgojiteljev, to je zaščito otrok in mladoletnih. V sprejeti "Školjčevi" razlagi ni upoštevan cilj zakona, to je zaščita otrok in mladoletnikov, ki izhaja tudi iz mednarodno sprejetih obvez, ki so zlasti v zahodnih državah strogo uveljavljene. To pa praktično pomeni, kodiranje in plačilo pornografskih programov, sicer so kršitelji strogo sankcionirani. Zakon sedaj dopušča, da bo lahko veliko število otrok in mladoletnikov, ki tudi ponoči, seveda praviloma na skrivaj, iščejo dostop do pornografskih vsebin na domačem televizorju, še naprej imelo prost dostop do pornografije na domačem TV-zaslону. Ti otroci so torej še naprej nezaščiteni in po tem zakonu marginalizirani. Starši in vzgojitelji, pa naj bi, če so prisotni in slučajno opazijo, da otroci ponoči gledajo pornografijo, sami otrokom razložili "pozitivne vidike" klasičnih pornografskih prizorov in sami ugotavljali eventualno resno škodo za duševni, moralni in telesni razvoj otrok in mladoletnikov. To je bila zelo nerealna in neodgovorna predpostavka tistih poslancev DZ-RS, ki so podprli "Školjčevo razlago" zakona in tako uvrstili pornografijo med vsebine znotraj "družbeno sprejemljivih estetskih in moralnih kriterijev". Zato sva kot državljana, ki izhajava iz krščanskega občestva, Državnemu zboru RS oz. poslanskim skupinam N.Si, SDS, SLS+SKD podala pobudo za dopolnitev razlage 84. člena, ki naj bi dejansko zaščutil otroke in mladoletnike pred pornografskimi vsebinami na domačih TV-ekranih.

Marija in Franc Mihič, Ribnica

ČAROBNE SVEČKE

vsakdanjem življenju. A najbolj pomembno je bilo, da si je lahko vsak, ki se je delavnice udeležil, izdelal svojo svečko in jo ob koncu odnesel domov.

Če je pla-

men te svečke pričaral otrokom doma vsaj trenutek pravljice, čarobnega, domišljjskega, je naš namen dosežen, izdelana svečka pa naše novoletno darilo.

December je mesec, ko nas obišče cela vrsta pravljicnih junakov, tudi takšnih, ki nas obdarujejo in zbudijo v nas pričakovanje novega, čarobnega.

Tudi v Miklovi hiši smo čarobni december začeli z ustvarjalno delavnico ČAROBNE SVEČKE. Ta delavnica je imela namen predstaviti sveče, tako v pravljici kot v

M. O.

TRANZICIJA GRE NAPREJ, LASTNINI SE DRUŽBA ZA AVTOCESTE

Potem, ko se je izpeljalo lastninjenje pomembnih finančnih ustanov in ko se je z 'by pass' izvedla menedžerska privatizacija podjetij, ki je pognala na ceste na desetisoče ljudi, je Ropova vlada, ki ima veliko in nekritično podporo v državnem zboru (DZ), sprožila še proces privatizacije javnih podjetij. Nekatera od teh so bila ustanovljena šele po osamosvojitvi Slovenije.

Na novembrski seji DZ je bila ob precejšnji medijski blokadi in v poznih nočnih urah, podobno kot v ne tako oddaljenih časih, potrjena sprememba zakona o Družbi za avtoceste Republike Slovenije (DARS). S spremembo si je vladna španovija pripravila odlične dolgoročne pogoje za upravljanje in trženje naših skupnih vlaganj v finančno daleč največji investicijski projekt te države, v avtoceste. Kljub vsej pretkanosti koalicije pa se je ob obravnavi vendarle odkrilo marsikaj.

Predlagateljem je po nesreči ušlo, da tak postopek po 1. 5. 2004, torej po vstopu v Evropsko unijo, ne bi bil več možen, saj pravila proste konkurence zahtevajo transparentnost in preglednost v zasebnem in še posebej v javnem sektorju. Tak postopek, ki si ga je privoščila vladajoča koalicija, torej ni možen v prav nobeni sodobni državi, ki ima urejene družbene odnose, in v kateri že v podzavesti vedo, kaj je etično, moralno, primerno, odgovorno in pravno. Torej lahko upravičeno domnevamo, da gre ponovno za tako ravnanje politične večine, ki ni v javnem, še manj v nacionalnem interesu. Ta zakon bo dejansko imel za delovanje te države zelo težko popravljive posledice, saj se je z njegovim sprejemom dala možnost za ustanovitev majhne in vplivne skupine, ki bo vzpostavila novo hobotniško omrežje in še najmanj pol stoletja pila kri (denar) iz največjega nacionalnega projekta in ga usmerjala na razne tranzicijske račune.

Za kaj pravzaprav gre?

V zakonu je predvideno, da se lahko do 49 % tega javnega podjetja, ki mu je, poleg gradnje avtocest, dodatno poverjeno tudi upravljanje, vzdrževanje in trženje avtocestnega sistema, olastnini oziroma privatizira, predvsem z izdajo obveznic. Družba bo te obveznice lahko plasirala na trg vrednostnih papirjev mimo pooblaščenih nadzornih institucij, Agencije za trg vrednostnih papirjev. To pomeni, da za

izdajo obveznic DARS ni potrebno neodvisno strokovno soglasje, ampak je zadostna že politična odločitev. Nadzor je torej obvezen samo za manjše sisteme, za velike državne sisteme pa je prepovedan. Jasno je, da bo prodaja obveznic Darsa potekala zelo politično nadzorovano in v hermetično zaprtih krogih.

Družbi je z zakonom podeljena koncesija za najmanj 20 let, kolikor trenutno znaša doba odplačevanja kreditov. Vendar pa je realno pričakovati, da bo potrebno večji del kreditov reprogramirati oziroma jim bistveno podaljšati dobo odplačevanja, kar pomeni, da se bo za podaljšani čas odplačevanja obveznosti podaljšala tudi koncesija. Ta končni čas pa se bo lahko podaljšal še za 10 let, kar pomeni, da lahko računamo, da je koncesija podeljena za najmanj 50 let. Torej se bo omogočilo izjemno dolgo in zakonito prelivanje javnih sredstev na zasebne račune, pa čeprav zasebni kapital ni pri nas zgradil še niti kilometra avtoceste. Taka rešitev je za Evropo povsem neobičajna.

V tujini so dolgoročne koncesije podeljene le tistim zasebnikom, ki so s svojimi finančnimi viri ceste tudi zgradili. Pri nas pa se bodo nekateri samo prisekali na že zgrajene avtoceste, za katere je zagotovila gotovinska sredstva ali prevzela poročta država. Kaže, da obdobja Markovičevega lastninjenja nekateri še niso pozabili.

DARS bo, kljub temu, da bo iz državnega proračuna dobil nakazanih še ogromno sredstev bencinskega tolarja, v naslednjih letih najel še za okrog 2,6 mlrd EUR kreditov z državnim poroštvom, za kar si bo zaračunaval provizijo. Višina provizije ni določena in se bo oblikovala sprotno.

Prav tako bo DARS povsem samostojno določal tudi cestnine in jih bo prilagajal tekočim potrebam in ciljem, s čimer si bo oblikoval tudi sredstva, ki bodo potrebna za odplačevanje kreditov in za vzdrževanje cest. Z novelo zakona prevzema DARS tudi vzdrževanje avtocest in trženje ostale cestne infrastrukture (oddaja prostorov v najem za gostinske objekte, bencinske črpalke, optični kablji,...), kar pomeni, da bo družba pridobila precejšnja sredstva. Za vse te aktivnosti bodo družbi priznani vsi stroški, pripada pa jim tudi normalni donos na kapital. V primeru, da bo teh virov za zadovoljitev apetitov lastnikov premalo, jih bo zagotovila država.

Reorganizacija DARS prinaša novim lastnikom pokritje vseh stroškov, ki jih bodo imeli z avtocestami, istočasno pa se bo v družbi iz treh virov (iz provizije od najema kreditov, iz priznanega normalnega donosa kapitala in od trženja obcestne infrastrukture) oblikoval dobiček, ki si ga bodo razdelili lastniki.

Do sedaj se je, ker je bil DARS javno podjetje, ta 'dobiček' v celoti zadržal v avtocestnem programu in se uporabljal za gradnjo avtocest, olastninjeni DARS pa bo nadaljnjih 50 let prelivaval javno zbrana sredstva na zasebne račune. Ker bodo z novim zakonom ta sredstva izločena in ne bodo več neposredno namenjena za gradnjo, jih bo potrebno nadomestiti, če bomo želeli vsaj ohraniti obstoječi tempo gradnje.

Državljeni pa bomo izpuhtela (privatizirana) sredstva nadomeščali ali z višjimi cestninami ali s plačevanjem novih kreditov, s čimer se bo podražila tudi gradnja avtocest.

OB LETU, KI SE IZTEKA

Neverjetno, zdi se, da je bilo včeraj, ko smo se pred letom dni pripravljali na praznike in začetek leta 2003! Vsako leto težje dojamem, kako hitro čas beži! Saj, čas je enako hiter, kot je bil vedno. Le mi ga ne znamo ujeti, ustaviti in ga čutiti. Vsako leto nam hitreje polzi iz rok. Morda zato, ker smo vsako leto starejši, ali pa zato, ker ne znamo več živeti s časom. Kot da smo se kar vdali v usodo in se sprijaznili s tem, da je čas naš gospodar. Vsi vemo, da bi moralo biti obratno. A kaj, ko nam ne uspe in ne uspe naučiti se biti gospodar. Vsaj nad časom.

Ko izgubljam bitko s časom, izgubljam bitko še kje drugje. Postajamo nestrpni. Drug do drugega in do tistih, ki so drugačni od nas. Morda nisem prava oseba, da bi pisal o tem, saj sem vendarle 'ta' desni in krščansko usmerjen politik. Ali pač ravno zato. Ker sem kristjan, me motita nestrpnost in nesprejemanje drugačnih ljudi. Svoje krščanstvo skušam živeti široko, tako, kot si predstavljam, da je želel Učenik. Zato me je včasih skorajda sram, ko poslušam javne razprave. Kam smo zašli, ali bolje rečeno, kako razumemo svoje poslanstvo in mesto v slovenski družbi? Sam kot kristjan dojemam svoje življenje kot pot k cilju. Na tej poti želim biti komu luč. In vesel sem, če ob poti srečujem pozitivne ljudi. Vsak človek je po svoji naravi tudi dober in išče svoj smisel. Ne vem pa, če se lahko kdo imenuje po pravici kristjan ali pa pošten in velik človek, če ne sprejema tudi drugih poti. Razprave o postavitvi džamije v Ljubljani so pokazale, da naša družba ni imuna za nestrpnost. Ljudje pač preprosto imajo pravico do svojega verskega objekta. Tudi, če je to džamija, in tudi, če bo ta v Sloveniji. Tudi sveto mesto Rim ima številne džamije.

Potrebe gospodarskega razvoja slovenske družbe so skozi zgodovino prinesle v našo domovino številne ljudi, ki so si pri nas našli boljše življenje. S svojim delom so, skupaj s Slovenci, prispevali k razvoju. Tukaj imajo svoje družine, njihovi potomci naši državi pravijo domovina. In prav je tako. Vsi ti ljudje imajo v večjem delu tudi slovensko državljanstvo. In, ker verujejo v Boga, ga želijo moliti na njim lasten način.

Jože Tanko, poslanec DZ

To jim moramo dopustiti. Ker je to ena osnovnih človekovih pravic. Še posebej, če smo kristjani in če svoje krščanstvo razumemo prav. Seveda si želim, da nas je kristjanov čim več. In prav tako pričakujem, da je vsakdo, ki izhaja iz drugega kulturnega okolja, lojalen do tradicije in kulture slovenskega naroda. Ampak, če se mi zgražamo nad tem, da kristjani ne morejo postaviti cerkve v kateri od muslimanskih držav, ne moremo vračati z enakimi vatli.

Ne vem, od kod ta nestrpnost. Krščanstva in tradicije v Sloveniji ne uničuje islam, pač pa ga uničujemo sami. Ker je preveč kristjanov le na papirju. Ali pa niti tega ne več.

Ob nedeljah grem v cerkev. Če sem le doma. Ker sem tako vzgojen, predvsem pa zato, ker mi to nekaj pomeni. V cerkev naj bi hodili tisti, ki smo bili v prejšnjem režimu na "pravi", to je protikomunistični strani.

Jaz sem bil ministrant. In moj stric župnik in dekan. Ampak, ali že ni čas, da takšen način razmišljanja pospravimo v staro šaro?

Otroci in vnuki niso niti krivi niti zaslužni za dobra ali slaba dela svojih staršev.

Seveda sem za to, da se v šoli otroci učijo drugačnih resnic, da se lahko zgodovina poda čimbolj kritično in ne tako, kot smo se je učili mi, še v času nekdanjega sistema.

A ob tem sem za spravo. Vem, da bo tisti, ki je izgubil svoje v Rogu, ali pa na drugi strani, od okupatorja, ki je starejši, verjetno odšel na oni svet s svojo resnico. To je več kot samo razumljivo. Kri ni voda. Ampak novih generacij to pač ne more ločevati. Te morajo dihati s polnimi pljuči.

Svet gre naprej. Dostojanstvo ljudem, ki je bilo odvzeto - to je treba povrniti. A mladi potomci domobrancev in partizanov lahko živijo edino le skupaj. Njih mora zanimati prihodnost. In potem včasih v nedeljo po maši slišim: "Njegovi so bili pa komunisti, zdaj pa so v cerkvi." Kako ozko razmišljanje.

Hvala bogu, če kdo takih pride. Cerkev je dovolj velika za vse. Če pa kakšen od opravljalcev ostane kdaj doma, pa ne bo nič hudega. Čas je, da razmišljamo široko.

Ker se kličemo kristjani.

Veste, meni se upira vsaka nestrpnost.

Do pripadnika druge narodnosti, ki je lahko boljši človek, kot sem sam, do invalida, ker je to postal zaradi nesrečnih življenjskih usod, do narkomana, ker ta potrebuje našo pomoč, bolj kot pa obsodbo, ali pa do drugače spolno usmerjenih, ker se niso ustvarili sami takšne, kot so. Zato, ker sem kristjan in ker sem krščansko usmerjen politik.

Morda me bo kdo od teh ali onih za moje razmišljanje okregal. Ampak je prav, da tudi v Sloveniji začenjamo razumeti politično opredelitev desne sredine po evropsko. Sam jo tako razumem. Kot nekaj, kar ima jasen program, ki jasno pove, katera je njena pot, kakšen je njen pogled. Ki tekmuje, ki hoče ponuditi več in v boljših programih, a hkrati lahko sprejme svet v vsej njegovi širini in ki je najbolj strpna od vseh.

Kot kristjan in kot človek pa si želim oditi še dlje. In kot kristjanom in ljudem se nam mora upirati vsaka nestrpnost že dva tisoč let.

Ker se nam je takrat rodil Bog, ki je Kristus in ki je Ljubezen. Ob letošnjem božiču želim še posebej razmišljati o tem. Morda bomo morali politiki, ki pravimo, da smo kristjani, narediti več in po pravih korakih, za več sprejemanja in za bolj strpen svet.

Blagoslovljene božične praznike vam vsem želim!

Pa v letu, ki prihaja, v mladem letu 2004, bodimo Ljudje! In hvala vam, da smo se lahko družili preko vseh mesecev leta, ki se izteka, s pomočjo Rešeta.

Mag. Franc But

Česa naj se oklenemo? Komu naj se izročimo?

Kje smo ... Srečujemo se s težavami v današnji družbi, za katero je značilna pestrost interesov, razmerij, ideologij, miselnosti. Močno je čutiti pomanjkanje smisla življenja v njej, kjer je edini zakon ekonomsko blagostanje in hrepenenje po njem. Slovenskega človeka

označuje naraščajoči kult svobode, ki pa ni vedno povezan z načelom odgovornosti. Kdo bi si mislil, da bo Kocbekov diagnostični krik iz septembra 1938 tako aktualen še danes:

"Česa naj se oklenemo? Komu naj se izročimo? Okrog nas ni nič življenjsko izrednega, nič človeško velikega, nič, kar bi nas krepilo in tolažilo v urah teme. Živimo v času, ki je eno samo tiho in nesmiselno propadanje."

Ali je res tako? Je, če nočemo več verjeti v vrednote, ki so edino trdne, nespremenljive in večne.

Kaj iščemo...

V teh dneh hitimo po mestnih ulicah, kjer opazujemo morje migetajočih luči, oblikovanih v snežinke, zvezde in komete. Simpatično, vendar prazno. Ob vseh teh svetilkajočih se in mamljivih ponudbah ostajamo prazni in le na prvi pogled potešeni.

Ko opazujem nakupovalce novoletnih daril in drobnih pozornosti, začutim njihovo iskanje nežnosti, sprejetosti, Luči, ki ne le sveti, ampak tudi greje in razsvetljuje, ki prinaša upanje in teši naše življenje. Vendar ta Luč se ne reklamira, nagovarja s tišino. Ta Luč je topla, ob njej lahko prižigamo svoje življenje. Ne pozna logike potrošništva, njena cena je vedno enako zahtevna. To je Luč ljubezni, ki ne išče sebe, ampak se izpolnjuje v odnosih do drugih ljudi. Ta Luč je ljubezen, zaradi katere se nam zdi drugi pomembni, celo pomembnejši od nas samih. Ta Luč je dragocnost, ki se nam izmika, pa se nam ob posebnih trenutkih spet pokaže, da nas vznemiri. Ne zadovolji se s polovičarstvom: ali je polna ali pa sploh ni Luč. Ne kupujte te Luči, ni naprodaj, ker prava Luč vedno prihaja

za zastoj. Le odpreti ji moraš in ji dati malo prostora v svojem življenju. Bo šlo? Bomo zmogli? Napolniti praznino! Ustvariti domačnost in družino! Ob Luči ljubezni, nežnosti in miru.

Kje so odgovori...

Družina, zakon, otroci, prijatelji, pogovor, čas in nad vsemi temi je ljubezen. To so okolja, v katerih se poraja Luč, v katerih zaživi ljubezen. To so okolja, katerim se lahko izročimo in morejo biti smisel našega življenja. Bistvo našega življenja ni imeti, pač pa biti. Vse neuspehe človek prenese, vse zavrnitve in razočaranja lahko po moško prekoraci in znova in znova začnemo, če ve, kje je tista Luč, ki mu sveti na poti, kje je Luč, ki ga vedno pripelje domov.

To so moje vrednote. To so moji oprimki v dneh negotovosti, v urah teme, času stisk in neuspehov. Zaradi tega verjamem, da ne živimo v času, ki bi bil eno samo tiho in nesmiselno propadanje. Pri svojem delu vidim mnogo nepravilnosti, krivic, zlaganosti, preračunljivosti, celo kriminala. Pogosto nimam moči, da bi, kljub želji in trudu, ki ga vložim, spremenil stvari. Največkrat lahko le opozarjam, če sem slišen, pa navadno ni odvisno od moje glasnosti, ampak od tistih, ki se delajo, da me poslušajo. Verjemite, prvi bi bil lahko, ki bi se pridružil Kocbekovi ugotovitvi. Upam si trditi, da so danes razmere še hujše kakor leta 1938. Vendar verjamem v vrednote, ki so bile, so in bodo ostale, in te so gonilo napredka, te ohranjajo zdrav narod, ki mu je omogočeno preživetje. Za te vrednote se je vredno truditi, je vredno vztrajati, je vredno tudi kdaj kaj potrpeti.

Mag. Janez Drobnič,
vaš poslanec

VOŠČIVA VAM...

V dneh, ki prihajajo, vam želim, da bi našli te vrednote v vaših družinah, v vaših zakonih, v vaših otrocih in med prijatelji: Vzemite si čas za ljubeč odnos. Obnovite ljubezen, ki se je ohladila, ki je zamrla, ki jo je prekril prah, ki ostaja za nami, ko se borimo za vsakdanji kruh oz. za nikoli dovolj kruha. V prihodnjem letu pa novega zagona, vere in optimizma, da ni vse tako brez smisla, kakor se vidi na prvi pogled. Lepe, blagoslovljene in ljubezni polne božične praznike vam želim, naj Ljubezen, ki prihaja na svet, ogreje tudi vaša srca!

Mag. Janez Drobnič,
vaš poslanec

Bliža se najlepši čas v letu. Čas, ko se spominjamo preteklosti in pričakujemo prihodnost. Čas, ko se želja po sreči, zdravju in uspehu seli iz srca v srce. Naj se v prihajajočem letu vsem nam in vsakemu od nas uresničijo sanje, udejanjijo želje in izpolnijo pričakovanja.

Poslanec Jože Tanko

Za polovico več muzejskih obiskovalcev

Ob koncu leta ljudje vedno radi pogledamo nazaj, kaj smo to leto naredili, po čem si ga bomo najbolj zapomnili, ali je bilo za nas uspešno in še mnogo vprašanj se nam poraja v "Veselem decembru". Ravno zadnjič sem razmišljala, kako čas beži. Kot včeraj se mi zdi, ko smo v Muzeju pripravljali oddajo "Ribniški običaji okrog božiča in novega leta", v resnici pa je od tega minilo že celo leto.

Letošnje leto je bilo za Muzej zelo uspešno, veliko smo vložili v popularizacijo muzeja.

Ena od takih potez je bila pripraviti obiskovalcem presenečenje s posebnimi vstopnicami za ogled muzeja, ki smo jih letos uvedli (kuhalnica in vizitka). Naš namen je bil, da z obiskovalci odide domov tudi delček muzeja in Ribniške doline in da jih ta delček vedno spomni na obisk v naših krajih. Obiskovalci so bili našega "darila" veseli, kar je znak, da smo na pravi poti.

Ogled muzeja in kraja, ki so si ga ogledali, je pustil v obiskovalcih močan vtis. To lahko sklepamo po njihovih odzivih. Najbolj pogost komentar: "Tega pa nismo vedeli, da imate tu toliko lepih stvari!" ali pa: "Tu je pa res lepo! Bomo še prišli!"

Take besede ne pustijo nikogar hladnega. Navdušeno smo seštevali obiskovalce v našem muzeju in prišli do končnega rezultata, ki nam je povedal, da se je njihovo število povečalo več kot za polovico v primerjavi z lanskim letom.

Prav gotovo sta k povečanemu obisku prispevali tudi dve novi razstavi, ki sta bile letos odprti. V juniju muzejska razstava "V fotografski objektiv ujeta Ribnica", ki zajema obdobje novejših zgodovine, čas od leta 1960 - 1990, in konec avgusta odprta razstava "Med kladivom in nakovalom", ki in situ predstavlja kovaštvo, eno od številnih obrti, ki so bile razvite na tem področju, danes pa tonejo v pozabo.

S sodelovanjem na številnih sestankih, pri Skupnosti muzejev Slovenije in pri pedagoški sekciji Skupnosti muzejev Slovenije smo poskrbeli, da se glas o ribniškem muzeju in njegovem delu širi, hkrati pa smo pridobili vrsto idej in izkušenj od drugih. Te smo na "domačih tleh" znali dobro izkoristiti ali pa jih v prihodnje še bomo.

Delo s šoloobveznimi otroki in seznanjanje z regionalno zgodovino, delom muzeja in identiteto kraja je naše glavno vodilo. Poskušali smo tudi s pedagoškimi ustvarjalnimi delavnicami: o pustu smo izdelovali burovže, poleti smo ožigali, spoznali delo lončarja in se sami preizkusili v oblikovanju gline, risali modne kreacije. Delovni in učni listi, ki so v pomoč otrokom ob razstavah, pa so že naša stalna praksa.

Muzej je aktivno sodeloval pri oblikovanju smernic za priznanje geografskega porekla ribniške suhe robe.

S pomočjo našega arhiva in terenskega dela so bile podane strokovne osnove in seznam pred-

metov, ki si "zaslužijo" geografsko zaščito.

Poleg tega je svojo pot nadaljeval v letu 2002 začeti projekt "Sne-manje suhorobarskih panog". Letos so bile posnete tri panoge: žličarstvo, zobotrebčarstvo in orodjarstvo. S pomočjo snemanja delovnih postopkov želimo ohraniti različne načine izdelav za kasnejše rodove.

Tako, da bo lahko nekdo po ogledu teh postopkov sam izdelal predmet na način, kot so ga izdelovali nekoč, tudi čez petdeset ali sto let.

Zastavili smo projekt Muzejske trgovine, ki se bo v prihodnjem letu nadaljeval, in upamo, svoj epilog doživel v letu 2005 z odprtjem trgovine. Muzejska trgovina bo kraj, kjer bo lahko vsakdo kaj našel, hkrati pa se seznanil z zgodovino predmeta, obrti, kraja.

Ne smem mimo izida zgoščenske ljudskih pesmi Ribniške doline "Od Ribnice do Rakitnice", ki je pred kratkim ugledal luč sveta. Pesmi so izbrskali sodelavci Glasbeno narodopisnega inštituta iz svojega arhiva, ki je zelo bogat z ribniškimi pesmimi, predvsem po zaslugi ribniške rijakinje Zmage Kumer, ki je že njihova dolgoletna sodelavka.

Naj še omenim poseben projekt sedemnajstih življenjskih zgodb, ki jih je na terenu zbrala Majda Slabe, in bodo v knjižni izdaji izšle na začetku prihodnjega leta. Posebne pripovedi, dragoceni zakladi, da lažje razumemo in vidimo mogoče povsem vsakdanje stvari.

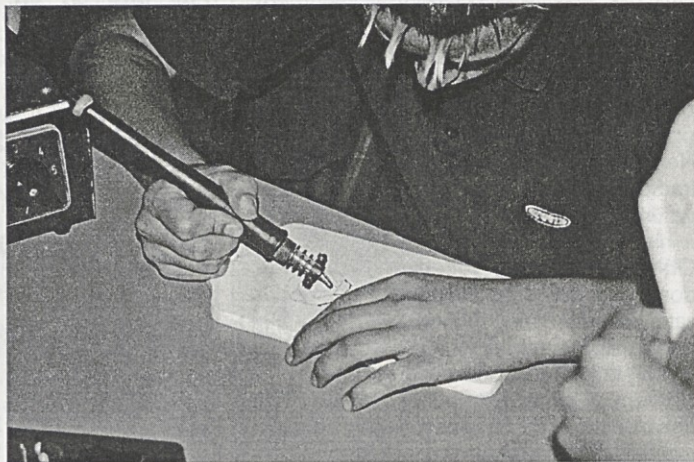
In še in še bi lahko naštevale - od popisa muzejskih predmetov, ki so v naših skladiščih, do ureditve fototečne baze podatkov, raznih prireditev, predstavitev in predavanj.

A za zdaj naj bo dovolj.

Vsi v muzeju se zavedamo, kako je pomembna identiteta, predvsem v času, ki je pred nami, ko bomo stopili v družino narodov z različnimi identitetami. Znati ohraniti jo, je največje bogastvo. Zahvaljujem se vsem, ki nas pri tem podpirate, ki nas obiskujete, tistim, ki nam zaupate ter nam odprete svoja vrata in poskušate pomagati, da bi bolj razumeli čas in navade, ki jih več ni.

Pripravila:
Marina Gradišnik
Fotografije:
arhiv Muzeja
Miklova hiša

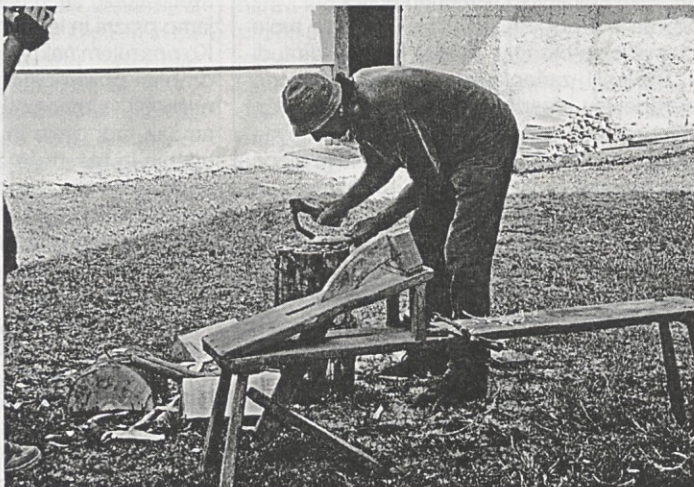
"Vnuki nadaljujejo tradicijo"

Ožiganje suhe robe

Včasih so lončarji prišli do gline tako, da so jo kopali na Brezju.

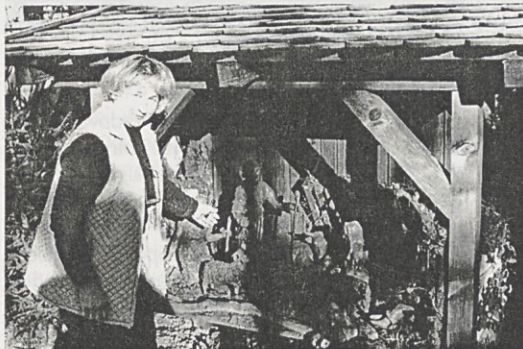

Snemanje suhorobarskih panog na Lužarjih. Žličarstvo.

JASLICE VNAŠAJO MIR V DRUŽINO

Ko je Ana Češarek opazovala svoj novi lončarski izdelek, domače hišne jaslice, ki stojijo na njenem dvorišču, jih je prvič opazovala z zadovoljstvom. "To je res prvi izdelek, s katerim sem povsem zadovoljna in me ne mika, da bi karkoli na njem spremenila."

Uspelo ji je narediti, kar si je zamislila. Vse njene jaslčne figure izražajo popolno vdanost Bogu. Narejene so iz gline, zemlje, iz katere nas je tudi Bog ustvaril, je dejala Češarkova. "Jasličarstvo je ponižna umetnost, preko katere se ne moreš dokazovati. V vsak kipec moraš vložiti veliko truda, ne glede na njegovo velikost. Narediti jim je treba takšne izraze, da te vsak obraz lahko nagovori."

Oblikovalka Ana lahko to lažje stori na večjih figurah in če se glina zaradi svoje mehke sestave ne bi izsušila, potem bi bil Jožef velik kar 66 centimetrov, tako pa je obstal pri 58. Zdaj mora v jasli postaviti še angele, Jezuščka pa do božiča dati proč, kot je naročil p. Niko.

Jasllice so za Ano Češarek nasploh dobrodošle, saj razume njihovo simboliko, da prinašajo mir in hkrati veselje v vsako družino. Postala je prava mojstrica v njihovem izdelovanju in njene jasllice iz barvaste gline so že drugo leto razstavljene v Rimu, "ker takega primerka še niso imeli".

Njena velika želja pa je bila tudi, izdelati jasllice v enem kosu. Te so svoj prostor našle na potujoči svetovni razstavi jasllic, ki je na ogled do 15. februarja 2004 v cerkvi sv. Jožefa v Ljubljani. Med 250 razstavljalci je samo pet slovenskih, med njimi tudi gospa Ana, ki jo je v imenu Društva ljubiteljev jasllic Slovenije povabil njen predsednik p. Leopold Grčar.

Društvo je zelo ponosno, da je letos gostitelj razstave mednarodnega betlehemskega muzeja, ki poteka pod pokroviteljstvom slovenske nacionalne komisije Unesco in v organizaciji omenjenega društva. Odprtju 14. novembra so prisotvovali tudi Borut Pahor, Danica Simšič in nadškof dr. Franc Rode.

Morda to potrjuje Anine besede, da obdobje, v katerem živimo, lahko imenujemo preporod jasličarstva, saj se pri nas in po svetu bolj sproščeno odkriva Božjo bližino, ki naj bi prinašala mir in toplino v dom in družino.

Tekst in foto A. Pahulje

"SOŽITJE" spet skupaj na MIKLAVŽEV DAN

Republiška obletnica 40 let in občinska 20 let društva SOŽITJE sta sovpadli in tako so lahko člani društva v Ribnici praznovali obe obletnici hkrati. Podana je bila zgodovina društva, ki zajema občine Ribnico, Kočevje in Loški Potok.

Sedanjemu vodstvu društva Sožitje, ki združuje osebe z duševnimi motnjami in težje prizadete, je bilo podeljeno republiško priznanje Alojzu Lovšinu in mag. Majdi Vrh ter občinsko računovodkinji v društvu Anici Bolha, direktorici Vrta Andreji Hojč ter direktorici VDC Nanči Mohar. Nagrado je prejela varovanka Mojca Pucelj za posebno sliko. Vsa priznanja so bila obrazložena in vsa so se nanašala na trud, delo, cilje, vizije, ki predvidevajo potrebe v prihodnosti za 'drugične ljudi', za prizadete ali kako drugače hudo bolne. Majda Vrh in Anica Bolha sta se zahvalili za priznanja in s toplimi in čutečimi besedami, tudi v obliki molitve,

nagovorili starše prizadetih otrok, ki v svojih otrocih vidijo drugačno sonce in zaradi katerih marsikaj darujejo, se žrtvujejo in potrpijo.

Te lepe misli in besede so segle v srce vseh prisotnih, orosilo se je marsikatero oko. Žal pa starši ob vseh teh nesebičnih pripravah ožjega vodstva za praznovanje obletnice in obdarovanje prizadetih članov društva (teh je iz vseh treh občin 66) nismo uspeli zbrati korajže in reči vsaj: "Hvala." Naj mi bo dovoljeno v glasilo Rešeto javno izreči zahvalo v imenu staršev vsem članom ožjega vodstva društva Sožitje. Krasijo jih glavne človeške kreposti: srčnost, zrnemost, pravičnost, razumnost, predanost... To so ljudje, ki ne znajo reči "NE" za prizadete člane društva in za varovance. Imajo pogum in jasno vizijo, da je človek, njihov bližnji, pomembnejši. Ljubeče pomagajo tistim, ki so v stiski. Njihovo prostovoljno delo je pogum, da izberejo sredstva za velik namen. Hvala.

Stanka Hitij Hočevar

SPOROČILO BETLEHEMSKIH JASLIC

*"Jasllice v kotu, praznično lepe,
ve ste moj mli, čudežni svet!
Kadar vas gledam, vse se
odmakne..."*

Sam sem - kot v sanje zlate ujet."

Gotovo smo v tem božičnem verzu zaslutili veličino in smisel Jezusovega prihoda na svet. Po izvirnem grehu prvega človeka nas Bog ni pustil same, da bi taval po naši zemlji brez cilja in tolažbe. Usmiljeni Bog je že Adamu in Evi takoj po njunem grehu razodel, da bo na svet poslal Odrešenika - svojega Sina Jezusa, ki bo strl glavo hudobnemu duhu.

Bog, ki nas je ustvaril za večno srečo, ne želi, da bi nas hudobni duh uničeval s svojo zlobo, lažjo in nevoščljivostjo. Večno živi Bog nas namreč želi rešiti po svojem Sinu iz oklepa greha in smrti.

Skoraj nerazumljivo je za našo človeško pamet, da je Bog dopustil to ponižanje svojega Sina, ki se je kot majhno Dete rodil iz Device Marije v revnih jaslih na betlehemske poljanah. V revščini betlehemskega hlevčka in na križevem potu na Kalvarijo se nam je Odrešenik Jezus tudi kot človek najbolj približal. S svojim prihodom na zemljo je sprejel vse vesele in žalostne trenutke našega človeškega življenja. V Betlehemu se je Jezus rodil kot otrok v družini, da bi nam s svojim otroškim in mladostnim življenjem pokazal čudovit zgled, kako naj tudi mi rastemo v starosti, modrosti in milosti, da bi postali zares dobri ljudje in pristni kristjani. S svojim trpljenjem, ki je doseгло višek na Kalvariji, nam je Jezus najbližji v trenutkih, ko tudi sami zelo trpimo na svojem križevem potu. Kadar nam bo v življenju zelo hudo in morda ne bomo več videli nobene svetle točke, ampak samo temo, se spomnimo na Jezusa v betlehemske revščini in na trepečega Zveličarja, ki je sprejel vse bridkosti našega življenja na Kalvariji, kjer sta mu ostala popolnoma zvesta samo njegova mati Marija in ljubljeni učenc apostol Janez.

S svojim prihodom na svet je Jezus postal brat vsakega izmed nas, postal je sopotnik in najzvestejši prijatelj v našem zemeljskem življenju.

Če bomo bratu in prijatelju Jezusu odprli svoje srce, svojo dušo, bo prišel k nam in nas bo s svojo dobroto, usmiljenjem in ljubeznijo prenovil in napravil za resnične pričevalce luči, ki bo pregnala temo na poti našega življenja. Veselimo se torej prihajajočih božičnih praznikov in skupaj z Jezusovo materjo Marijo prepevajmo hvalo neizmerni božji Ljubezni, ki se je učlovečila v Nazaretu in prišla med nas ljudi v Betlehemu v sveti božični noči! V svojih hišah, ki ste jih z ljubeznijo in delavnostjo zgradili, postavite tudi letos lepe jasllice. Pri postavljanju naj sodeluje vsa družina, ker boste tudi preko domačih jasllic globlje doživeli skrivnost božiča. Obhajajte svete božične večere, ko boste skupaj pokropili in pokadili svoje domove in gospodarska poslopja ter ob jaslicah molili rožne vence in prepevali naše tako lepe božične pesmi. Krona vsega božičnega praznovanja bo polnočna maša, ki jo bomo v ribniški župnijski cerkvi obhajali ob 19.00 za otroke in starejše, ob 23.30 pa za vse, ki radi sredi noči pridete slaviti Jezusovo rojstvo.

Tudi za letošnji božič bomo pri naših jaslicah v župnijski cerkvi imeli novo presenečenje z novim prizorom iz Jezusovega življenja. Kipar Drago Košir iz Jelovca je iz lesa tokrat upodobil sv. Jožefa pri tesarskem delu, kjer mu pomaga tudi Jezus. Zraven pa je Marija pri ročnem delu. Jasllice v naši župnijski cerkvi so gotovo med največjimi v Sloveniji in najbrž tudi v Evropi. Razodevajo pa skupno delo ribniških mož in fantov, ki jih vsako leto z velikim veseljem in ljubeznijo postavljajo.

Naj nam vsem letošnji božični prazniki pomagajo, da bi s ponižnim srcem sprejeli Jezusa kot brata in najboljšega prijatelja, ki nas nikoli v življenju ne bo razočaral, ampak nam bo vedno pomagal, da bomo postali velika družina prijateljev in dobrih ljudi, ki jih tako potrebuje naša župnija in tudi naša Slovenija!

Maks Ipavec

Miklavž iz Hrovače napekel dovolj piškotov

Tudi letošnje dogajanje v najbolj prazničnem mesecu se je pričelo v Hrovači. Pod staro vaško lipo se je zbrala množica otrok in njihovih spremljevalcev, ki so nestrpnost pričakovali prvega decembrskega obdarovalca otrok. Ribniške je tako kot že vsa leta v Hrovači obdaroval Miklavž, ki

mu povrnili šele pomembni možje iz naše in sosednjih občin, ki so mu obilno darovali. Zato je na koncu razmišljal, da bodo morda kritično situacijo rešili "darovi" pomembnih ribniških gospodarstvenikov in njihovih poslovnih partnerjev ter župana, ki so se na ta večer zbrali v

Lobajnčevi obori v Otavica. Tudi te je na svoji poti nazaj v nebesa obiskal naš Miklavž in jih obdaroval z najrazličnejšimi praktičnimi pripomočki za dobro in uspešno poslovanje in županovanje.

Parkeljni pa so bili, kot pač morajo biti parkeljni. Malce za strah, malce za pokoro. Vendar pa iz leta v leto postajajo bolj krotki, čeprav se je celo slišalo, da so se nekatere mladenke pritoževale nad njimi.

No ja, najbrž so si že zaslužile, da so jih prijeli v roke in malce premikastili. Pa saj to so parkeljni počeli že od nekdaj. Punce so

sicer cvilile in se otepale, pa bolj zaradi lepšega. In da to nima nobene zveze s kakšnim "spolnim nadlegovanjem", kot bi se lahko temu hitro reklo v današnjem času, je menda jasno.

Tako je Miklavžev čas za nami. Pričakovanja, želje, hrepenenja pa romajo v nabiralnike želja Božičkov in dedkov Mrazov. Da bi se jih čimveč uresničilo, vam želijo člani Vaškega etnološkega društva. In vsaj tiste, ki vključujejo dobro voljo, prijateljstvo in druženje, se vam bodo izpolnile, če se nam boste pridružili v prihajajočem letu.

Tekst in foto Barbara Prelesnik Kojak

ga je na dolgo potovanje z neba poslalo Vaško etnološko turistično društvo Hrovača. V velik oprtni koš so mu naložili drobnih, a sladkih darilc prav za vse otroke. Teh pa je bilo toliko, da je Miklavž kljub pomoči štirih angelčkov komaj opravil svoje poslanstvo.

Tudi sv. Anton, zaščitnik domačih živali in priprošnik za dobro letino, je imel veliko dela. Pa se mu strašna grba kljub temu ni krivila od morebitne obilice darov; zatorej, Ribničani, drugo leto, kaže, da bo bolj malo teličkov, prašičkov, poljščin in vrtnin. Sv. Anton je jadikoval, da bodo tudi rožice bolj slabo rasle.

Sušo v košu za nabirke in načeto samozavest so

Miklavževanje v Brežah

5. decembra so otroci že nestrpnost čakali sv. Miklavža. Ko se je stemnilo, se je ta ustavil tudi v Brežah. Prišel je skupaj z angelčki in s parklji. Njegovega prihoda so se vsi razveselili, predvsem pa otroci. Ker so bili otroci pridni, se niso bali parkljev, sv. Miklavžu pa so obljubili, da bodo tudi v prihodnje ubogali svoje starše.

Le tako jih bo ta dobri mož prihodnje leto ponovno obiskal in obdaril.

*Jože Zidar
Foto Ksenija Lesar*

SKAVTI SMO VEDNO ZA AKCIJO!

Ribniški skavti smo se odločili, da 22. novembra naredimo eko-skavtsko akcijo. Zbrali smo se že zjutraj pred župniščem v Dolenji vasi ter nato odšli na Hrib, pred kapelico sv. Terezije. Njena okolica je bila pravo smetišče, zato smo se odločili, da jo počistimo. V naše koše je romalo vse - od najmanjšega papirčka do traktorske gume.

Vsem en vesel skavtski pozdrav!

Ob koncu čistilne akcije smo bili zadovoljni nad opravljenim dobrim delom, saj nas notranje bogati in nam daje še več poleta za nadaljnje skavtsko delo.

*Anja Gorše, 'hiperaktivni galeb'
Foto Janko Frangeš*

OBISK LOVCEV

V drugih razredih osnovne šole dr. Franceta Prešerna v Ribnici smo 20. novembra v svojo sredino povabili dva lovca. Obiskala sta nas Janez Andoljšek in Miran Bartol. Slednji nam je pokazal diapozitive gozdnih živali in nam pri tem o vsaki živali povedal nekaj zanimivosti.

Andoljšek je s seboj prinesel tudi nekaj lovskih trofej (zobe divjega prašiča, kožo jazbeca in lisjaka, rogove gamsa in srnjaka ter nagačeno močvirsko ptico), lovsko puško, rog za klicanje jelenov, piščalke za klicanje rac, srn, zajcev in drugih živali. Oba sta nas seznanila z ustreznim reagiranjem ob srečanju z velikimi zvermi (medvedom, volkom, divjim prašičem...), ki živijo v naših gozdovih. Učenci in učiteljice smo bili nad predstavitvijo navdušeni. Mnogo povedanega bomo lahko koristno uporabili.

Lovcema se za obisk, plakate in zloženke lepo zahvaljujemo.

*Aktiv učiteljica 2. razreda:
Danica Gorše,
Darja Henigman,
Marjana Osvald in
Danica Pucelj*

GRČARICE DOBILE VODOVOD

Problem s pitno vodo je bil v Grčaricah pereč že vrsto let, saj je bila količina vode vedno odvisna od količine padavin, vedno pa je je bolj občutno primanjkovalo v sušnih poletnih mesecih. Podjetje Hydrovod Kočevje je z dovozom pitne vode skrbelo, da je ni manjkalo.

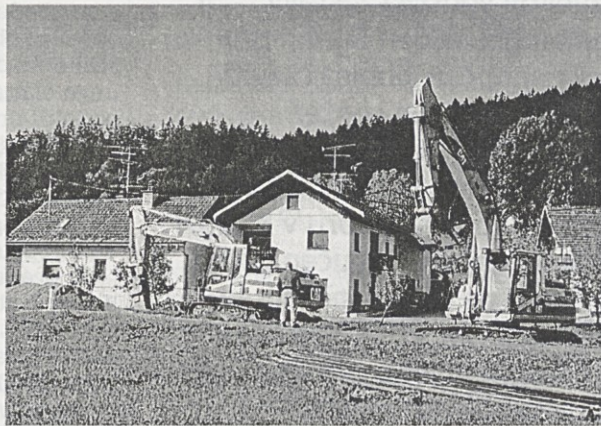
Ob obilnejših padavinah pa je bila pitna voda motna in obarvana ter neustreznega vonja in okusa.

Hidrološke in sanitarno-higienске ugotovitve ter analize vzorcev so vedno pokazale, da pitna voda ni zdravstveno ustrežna. Potrebni so bili stalna dezinfekcija in mehanska ter druga čiščenja zajetja.

Vrtanje raziskovalno-kaptažnih vrtin na ožjem območju Grčaric je pokazalo, da se podzemna voda pretaka po kraških kanalih, tako da je navrtanje vodovodnih razpok lahko zgolj naključno. Opravljeni dve vrtini v globino 150 in 200 metrov nista dali zelenih rezultatov. Tako je bila edina rešitev priključitev na glavni vodovodni sistem v Ribniški dolini. Ponovno je bilo treba dolgo čakati na finančna sredstva. Na objavljen razpis v Uradnem listu RS se je občina Ribnica prijavila s projektom in iz programa evropskega sklada Sapard prejela od bruto skupne vrednosti 115 milijonov SIT 69,750 milijonov SIT, kar predstavlja 85% za izgradnjo vodovoda v

Grčaricah. Razliko je pokrila občina Ribnica iz svojega proračuna.

Na razpis za izgradnjo vodovoda, ki meri 5838 m, se je prijavilo več interesentov iz različnih krajev, dela pa so bila zaupana Gradbenemu podjetju Tanko d.d. Ribnica in Hydrovodu Kočevje. V težkih terenskih razmerah so bila

dela razmeroma hitro in strokovno opravljena. Tako ministru Franciju Butu kot Občini Ribnica in izvajalcem se zahvaljujem tudi v imenu krajanov Grčaric in Grčarskih Raven. Tudi za njihov vodovod v Ravnah je že narejen projekt in izdano gradbeno dovoljenje. Realiziran bo seveda takrat, ko bodo zagotovljena finančna sredstva.

Tekst in foto Stane Lavrič

"SOŽITJE" spet skupaj na MIKLAVŽEV DAN

Republiška obletnica 40 let in občinska 20 let društva SOŽITJE sta sovpadli in tako so lahko člani društva v Ribnici praznovali obe obletnici hkrati. Podana je bila zgodovina društva, ki zajema občine Ribnico, Kočevje in Loški Potok.

Sedanjemu vodstvu društva Sožitje, ki združuje osebe z duševnimi motnjami in težje prizadete, je bilo podeljeno republiško priznanje Alojzu Lovšinu in mag. Majdi Vrh ter občinsko računovodkinji v društvu Anici Bolha, direktorici Vrta Andreji Hojč ter direktorici VDC Nanči Mohar. Nagrado je prejela varovanka Mojca Pucelj za posebno sliko. Vsa priznanja so bila obrazložena in vsa so se nanašala na trud, delo, cilje, vizije, ki predvidevajo potrebe v prihodnosti za 'drugačne ljudi', za prizadete ali kako drugače hudo bolne. Majda Vrh in Anica Bolha sta se zahvalili za priznanja in s toplimi in čutečimi

besedami, tudi v obliki molitve, nagovorili starše prizadetih otrok, ki v svojih otrocih vidijo drugačno sonce in zaradi katerih marsikaj darujejo, se žrtvujejo in potrpijo.

Te lepe misli in besede so segle v srce vseh prisotnih, orosilo se je marsikatero oko. Žal pa starši ob vseh teh nesebičnih pripravah ožjega vodstva za praznovanje obletnice in obdarovanje prizadetih članov društva (teh je iz vseh treh občin 66) nismo uspeli zbrati korajže in reči vsaj: "Hvala."

Naj mi bo dovoljeno v glasilu Rešeto javno izreči zahvalo v imenu staršev vsem članom ožjega vodstva društva Sožitje. Krasijo jih glavne človeške kreposti: srčnost, zmnost, pravičnost, razumnost, predanost... To so ljudje, ki ne znajo reči "NE" za prizadete člane društva in za varovance. Imajo pogum in jasno vizijo, da je človek, njihov bližnji, pomembnejši. Ljubeče pomagajo tistim, ki so v stiski. Njihovo prostovoljno delo je pogum, da izberejo sredstva za velik namen. Hvala.

Stanka Hitij Hočevar

ČLANI VAŠKEGA ETNOLOŠKEGA DRUŠTVA HROVAČA ŽELIMO VSEM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE, PA SREČE. ZDRAVJA IN SOŽITJA V NOVEM LETU 2004 !

*Ko se narava umiri,
ko se življenje upočasni,
ker sončna luč izgubi svojo moč
in se v deželo naseli ojrpla
ohromelost,
se ljudje zatečemo v tople domove,
med domače ljudi.
Vleče nas tja, kjer čujemo, da smo
doma.*

NOVOLETNO VOŠČILO

*Ko se prižgejo praznične luči,
sredi bele, mrzle zime,
prijateljstvo ogreje nam dlani
in želja vzpne se iz srca v višine...
Vse, kar je slabo, z novim letom naj zbledi,
vs, e kar je lepo, naj raste in cveti,
vse, kar je dobro, naj za vekomaj ostane,
naj v miru sreča nežno vas objame!*

Spoštovane članice društva in ostali krajanji!

Naj Vam in Vašim družinam vse te drobne sfvari prinesejo radost in mir v srca ter jih napolnijo z milostjo, upanjem in močjo za zdravo in uspešno leto. ki prihaja.

Vam želiša predsednic Društva podeželskih žena Ribnica, Marijka Vesel in Kmetijsko svaheovalna služba Ribnica. Mojca Remic

Turistično društvo GRMAĐA

želi vsem svojim članom, občanom in prijateljem Grmade lepe božične praznike ter srečno in uspešno novo leto 2004.

Ob letu, ki se izteka, se želimo zahvaliti vsem, ki ste nam pomagali s svojim delom, nas vzpodbujali ter nas finančno in materialno podprli. Hvala!

Člani društva "Joga v vsakdanjem življenju"

vam želijo obilo zdravja in novih spoznanj o sebi, ki podpirajo vašo energijo. Veliko zadovoljstva na poti k zastavljenim ciljem, harmonije in ljubezni...

Darinka Suljević

JOGA V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU

PRIDOBIVANJE IN IZGUBLJANJE ENERGIJE (V)

Na dobro spanje vplivajo pravilno izbrana žimnica, blazina, odeja, posteljnina. Vsak mora sam zase ugotoviti, kakšna trdota žimnice

in višina blazine mu ustrezata zaradi hrbtenice in vratnega dela. Danes je izbira zelo pestra in lahko vsak dobi nekaj dobrega tudi zase, le potruditi se je treba, si vzeti čas, si prisluhniti.

Najboljši so naravni materiali, ker dihajo; sintetični so manj zračni, lahko povzročajo znojenje in povečajo statično elektriko v telesu, ki ustvarja nelagodno počutje. Dojenčki so zelo občutljivi na sevanja in materiale, saj jih še močno zaznavajo. Včasih so rekli, da morajo do šestega tedna spat na ličkanju - je izolator sevanj.

Spalnica je prostor, v katerem ohranjamo svojo zasebnost, se popolnoma sprostim in najdemo mir. Zato ni vseeno, kako je opremljena. Pri vsem je najpomembnejše, da deluje prijetno, harmonično, pomirjujoče, varno in nas odnese v globoko sproščeno spanje. Zato je dobro, da služi samo za počitek, ker tako ostaja prostor energijsko čist. Priporočljivo je le najnujnejše pohištvo z zaobljenimi robovi. Raznih okraskov naj ne bi bilo po sobi preveč. Tudi rož ne, ker ponoči uporabljajo kisik. Postelja naj ne stoji med vrati in oknom, ker je tam pretok energije največji, kar ovira mirno spanje. Police nad glavo lahko povzročajo glavobol. Zavese naj bodo zagrnjene, da ublažijo ta pretok. Veliko je slišati, da ogledala niso priporočljiva, kar je res, saj aktivirajo energijo in jo odbijajo v prostor ter tako rušijo dobro spanje, zato jih je bolje odstraniti ali preko noči prekriti. Dokaz za to: če z lučjo posvetimo in ogledalo, je za nas odbita svetloba bolj neprijetna, zaslepljujoča kot svetloba manjše žarnice. Barve energijo aktivirajo ali ublažijo. Zato močni odtenki barv za spalnico niso primerni, tudi veliki vzorci ne, čeprav je danes velika ponudba posteljnine s kričečimi barvami, vzorci. Primerni so svetli, nežni toni, ker učinkujejo sproščajoče. Sicer pa vsak zase čuti, katera barva mu ustreza. Kitajci imajo dobro izdelan sistem feng šui, po katerem se za vsakega posameznika izračunajo primerne barve in energijska ureditev prostora. V Indiji ureja to vastu. S pravilno izbranimi barvami je možno izboljšati lastno energijsko stanje (ga harmonizirati, aktivirati, umiriti) in počutje, kar

Občni zbor ribniških plavalcev NA POL POTI DO REGIJSKEGA PLAVALNEGA SREDIŠČA

Tri leta obstaja ribniški plavalni klub in že leta 2001 si je ob izvolitvi vodstva zastavil omembe vreden 5-letni projekt: v občini Ribnica razviti regijski plavalni center.

"Sedaj smo nekje na pol poti," so rekli člani kluba 21. novembra na občnem zboru v Miklovi hiši. Projekt je vključen tudi v državni projekt panožnih športnih šol, ki so opredeljene v Nacionalnem programu športa v Republiki Sloveniji.

Na ta način želi država zagotavljati kakovostno športno vzgojo mladih športnikov z mednarodno primerljivimi cilji, standardi in normativi. Iz naslova tega projekta se sofinancira tudi delo trenerja Dareta Petkoviča, ki je s svojo strokovnostjo uspel mlade ribniške tekmovalce popeljati v kratkem času in ob težkih pogojih, ko nekaj časa bazen celo ni bil na razpolago, v sam

Nestor Mankoč pri prejemu naziva častni član

plavalni vrh. Klubu je uspelo pritegniti v svoje vrste 120 otrok, ki so razporejeni v plavalne sekcije, šole in na tečaje plavanja, ter tako opravičuje svojo vlogo kot pomemben dejavnik za zdrav način življenja otrok.

Kar je bila pred letom dni še želja, je letos postalo udejanjeno; klub je dobil tudi štartne bloke, ki pripomorejo h kvaliteti vadbe tekmovalnih selekcij. Drago Marjanovič je izpostavil tudi dobro sodelovanje z ostalimi plavalnimi klubi, predvsem s Plavalnim klubom Ljubljana, ki je med zimskimi počitnicami v Ribnici izvedel tudi enotedenske priprave.

Na plavalnih tečajih za šole in vrtnice se je naučilo plavati preko 500 otrok iz celotne regije, tako da je tudi to eden izmed pokazateljev, da klubu uspeva iti v smeri regijskega športnega središča.

Nestor Mankoč, prvi častni član kluba

Komaj tri leta obstaja PK Ribnica, a so predsedstvo in člani kluba na občnem zboru presodili, da že lahko izvolijo svojega prvega častnega člana. To najvišje priznanje so podelili predsedniku Plavalnega kluba Ilirija in članu izvršnega odbora Plavalne zveze Slovenije, ki je "izjemno dober sodelavec mladega PK od njegovega začetka in mu je vedno priskočil na pomoč," je obrazložil predsednik domačega kluba. Franc But. Zasluge si je Mankoč prislužil tudi zaradi dobre organizacije dela skupaj s trenerjem Daretom Petkovičem, je dodal But in mu je v znamenje pozornosti izročil ribniškega Krošnjarja.

Načrti za leto 2004 so podobni kot tisti izpred treh let, saj mora klub slediti omenjenemu velikemu projektu, skrbeti za promocijo plavanja, iskati nove sponzorje in pritegniti v Ribnico še več klubov ter vadbenih skupin. Še vedno je prvotni cilj intenzivno opismenjevanje otrok, je dejal But,

v tekmovalnem delu pa se želijo čim bolj približati slovenskemu plavalnemu vrhu. Najodmevnejša je bila doslej bronasta kolajna Keyle Andoljšek z državnega prvenstva deklic. "V naslednjem obdobju pričakujemo vsaj še eno medaljo, v približno 6 letih pa bi ta vrh lahko tudi dejansko že dosegli."

Trener Darko Petkovič je poudaril, da bodo uspehe določali predvsem pogoji dela. Otroci se namreč zdaj vozijo v Ljubljano na Fakulteto za šport in na kopalnišče Ilirija in so prikrajšani za

kakovostne treninge, saj se morajo zaradi ene ure vadbe odreči štirim uram svojega prostega časa. "Šele ko bo bazen v Ribnici spet pripravljen, se bomo lahko primerjali z ostalimi klubi. Trenutno pa so otroci pripravljeni tudi za prvenstva višjega ranga, ker veliko vlagajo v doseganje čim boljših rezultatov."

Veliko odgovornost za kakovostno vadbo po Petkovičevem mnenju nosi Občina, ki bo določila, ali bo bazen lahko obratoval do konca letne sezone, ...vsaj dokler ne bo Ribnica dobila še letnega bazena... But je dejal, da je slednji sanjski cilj kluba, uresničljiv le, če bo pomemben del sredstev prispevala Občina.

Tekst in foto
A. Pahulje

PLANINSKA OBVESTILA in VABILA:

DECEMBER

Datum: **SREDA, 31. 12. 2003**
 Kam: na SILVESTRSKI POHOD Z BAKLAMI K SV. ANI
 Izhodišče: Ribnica
 Zahtevnost: LAHKA
 Trajanje: 3 ure

JANUAR 2004

Datum: **SOBOTA - NEDELJA, 10. - 11. 1. 2004**
 Kam: na 25. pohod v Dražgoše - tradicionalni pohod PD Škofja Loka
 Izhodišče: Pasja Ravan
 Zahtevnost: ZAHTEVNA (predvsem kondicijsko)
 Trajanje: 10 - 12 ur
 Vodja pohoda: Janez Centa

Datum: **SOBOTA, 17. 1. 2004**
 Kam: na NOČNI POHOD Z BAKLAMI K SV. ANI (MO PD Ribnica)
 Izhodišče: Ribnica, tradicionalni pohod
 Zahtevnost: LAHKA
 Trajanje: 3 ure

Za vsak pohod bodo izobešeni plakati z vsemi potrebnimi podatki (prijave, ura odhoda, cena, zborna mesto, prevoz....).

- Planinsko društvo Ribnica obvešča vse ljudi dobre volje, da se bomo na silvestrovo, 31. 12. 2003, podali z baklami k Sv. Ani (predvidoma ob 21. uri izpred veterinarske postaje pri Riku, kjer boste lahko kupili tudi bakle), kjer bomo skupaj pričakali novo leto 2004. Pri Sv. Ani bo ob 23.20 tudi sveta maša. Potem ste vsi vabljeni še v koč, kjer bomo skupaj nazdravili in šli novim izzivom naproti! Podrobnejše informacije spremljajte preko plakatov PD Ribnica.

- MLADINSKI ODSEK PD Ribnica vabi vse mlade (tudi tiste po srcu) v soboto, 17. januarja 2004 na tradicionalni pohod z baklami k Sv. Ani. Bakle boste dobili za simbolično ceno na zbornem mestu. Dobimo se pri veterinarski postaji (pri Riku) ob 17.30!

"Pa vendar je lepo, ko pride čas in se dotaknemo sanj..." Vsem ljubiteljem narave, gora in dobre volje želimo vesele božične praznike, v novem letu 2004 pa obilo uspehov, radosti, čimveč jasnih razgledov in varnih korakov ter lepih in doživljaj polnih trenutkov v naravi! Še veliko srečnih, varnih in uspešnih navez tako v življenju kot v gorah! Srečno!

Ob letu, ki se izteka, se želimo tudi zahvaliti. Vsem, članom in drugim, ki ste nam pomagali pri našem delovanju, bodisi pri organizaciji in pripravi raznih projektov, pohodov, z vodenjem, dežuranjem v koči bodisi z vzpodbujanjem in z udeležbo na naših akcijah, izletih, krožkih... ali pa ste nam priskočili na pomoč celo finančno in materialno, hvala!

PLANINSKO DRUŠTVO RIBNICA

Plavanje Plavalci na prvih tekma do prvih kolajn

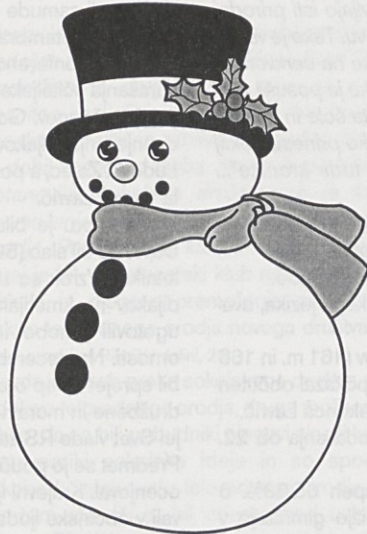

Katarina Rajh

Plavalci Plavalnega kluba Ribnice so tekmovalno sezono začeli s Pokalom mesta Celja, kjer je Katarina Rajh na 50m hrbtno uspelo pripraviti bronasto kolajno. Te smo še toliko bolj veseli, ker naši plavalci že tri mesece trenirajo v Ljubljani in jim že sama vožnja predstavlja dodaten vsakodnevni napor. Nekoliko manj uspešni smo bili na Miklavževem mitingu v Ljubljani, čeprav smo se gladko uvrstili med prvih deset tekmovalcev. Za Ribnico so nastopali: Toni Valčič, Rok Polajžar, Nejc Lovšin, Blaž Oražem, Nik Zobec, Sebastjan Kočevar, Ajda Dejak, Keyla Andoljšek, Rebeka Babnik, Sara Oražem, Katarina Rajh, Anja Topolovec, Nika Zobec, Janja Starc in Petra Polajžar. Pet naših plavalcev je nastopilo še na Božičevem memorialu v Mariboru, žal pa do zaključka redakcije rezultatov še nismo dobili.

Drago Marjanovič

SREČNO

2004!

JOGA V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU

vpliva na kvaliteto življenja. Dr. Anton Trstenjak v knjigi Človek in barve razčlenjuje barve iz različnih vidikov in navaja njihove vplive na človeka, kar je precej adekvatno energijskih analizi barv.

Oblikovalka Tanja Karnjec pri ustvarjanju novih blagovnih znamk, celostnih podob, proizvodov svetuje, katere barve naj bi uporabili za večjo učinkovitost. V intervjuju za prilogo Ona je povedala takole: "Uskladila sem želje ljubljanske porodnišnice in svojo vizijo, temelječo na tem, kako barve vplivajo na počutje, in nastal je zelo lep projekt. Vsaka rodna soba ima svojo barvo, hodniki, ki objemajo celoto, so rumeni, klistirnice so v močnejših vibracijskih barvah: šokantno roza, močni oranžni."

"Prebarvali ste tudi sobo za očete."
 "V umirjajočo modro - vijolično, saj so navadno zelo razburjeni pa dolgo morajo čakati na porod ali obisk partnerice. Izbrala sem barvo, ki bi nanje vplivala blago." (Vir: Ona, str. 21 - 22, Delo, Ljubljana, 1. nov. 2003)

Vzrokov za slabo spanje in jutranjo utrujenost je veliko. Nekaj jih je bilo možno razbrati že v tem prispevku. Zdravstveno stanje je tudi možen vzrok: prenizek pritisk, zaradi katerega možgani niso dobro prekravljeni.

V jogi obstaja ogromno vaj za izboljšanje. Preveč odvajalnih sredstev tudi lahko zmanjša krvni pritisk. Pomanjkanje železa povzroča utrujenost. Zato je dobro občasno kontrolirati svoje zdravstveno stanje pri zdravniku.

Preobremenjen in nepravilno centriran nevtralni nivo energije v avri je mnogokrat vzrok za slabo spanje. Tega vam izboljša bioenergetik, ki obvlada nivoje človekove avre. Možnosti za izboljšanje spanja je veliko.

Naj jih naštejemo le nekaj:

- Pojdite spat umirjeni, ne glejte prej razburljivih filmov. Bodite miselno pozitivno naravnani, ne programirajte se že prej negativno, z bojaznijo za slabo spanje.
- Ne jejte pozno, pred spanjem.
- Pomagajte si z joga, dihalnimi vajami, meditacijo.
- Morda vam ustreza tek, ki prediha vaše telo in ga utruji, telovadba, gibanje na svežem zraku.
- Štejte od 100 nazaj in to ponavljajte.
- Knjiga - raje naj bo dolgočasna, da vas bo uspavala.
- Kopel (topla ali mlačna voda) pred spanjem z eteričnimi olji.
- Kozarec mleka z medom - skodelica čaja z zelišči za boljše spanje.
- S tabletami za spanje pričnite, če ste že pred tem poskusili z mnogimi načini, ki vam niso pomagali.

Menim, da pregovor Rana ura, zlata ura za večino kar drži - če lahko vstajamo, pomeni, da se dobro počutimo. Ker že prvi del dneva opravimo del obveznosti, se zadovoljstvo še poveča. Če za vas ta pregovor ne velja, se vprašajte, zakaj ne. Če vam še kaj ni jasno zaradi slabega spanja, pokličite Društvo Joga v vsakdanjem življenju Ribnica, zjutraj od 8.00 - 10.00, na telefon 01 / 8369 - 900.

Darinka Suljevič

NIŽJA GIMNAZIJA V RIBNICI (1941) 1945 DO 1958

Piše mag. Brane Kozina

Iz šolskega leta 1951...

Sredi marca je bila v Ribnici epidemija gripe, ki je zajela tudi šolo, posledica je bila, da se je šola zaprla za nekaj dni. V aprilu je bila l. redovalna konferenca v drugem polletju; uspeh je bil 39,50%.

Sledilo je jurjevanje in s tem povezani izleti. V maju so bili izleti v Ljubljano, Celje, Mursko Soboto. Zaradi slabega vremena je odpadlo pogozdovanje v Jelenovem Žlebu in proslava ob 400-letnici slovenske knjige-Od Trubarja do danes (recitacije, pesmi, dramski prizori, nastop pevskega zbora).

Dne 31. maja je bil zaključek pouka. Uspeh je bil kar 82%, sledila je proslava. Prvi trije razredi so sicer še nadaljevali pouk za utrjevanje snovi, predpisane za sprejemni izpit.

Na izletu na Bled je Ivana Gačnika pri kopanju zadela kap. Učenci in učitelji so se udeležili pogreba.

V aprilu je bil organiziran sistematični zdravniški pregled, ki je bil načrtovan že dolgo. Dijaki so bili cepljeni proti tifusu.

Ves maj je bil posvečen proslavam ob obletnicah NOB-predavanja, štafeta, dan mladosti... Sledile so šolske ekskurzije. Šolsko leto je bilo zaključeno 12. junija z redovalno konferenco. Uspeh je bil 69,5%. Dne 26. junija je bila zaključna konferenca; dijaki so prejeli spričevala.

Med počitnicami so bili prebeljeni šolski prostori, telovadnica, kuhinja in prostori hišnika.

Šolsko leto 1952/53

Prve dni so potekali zaključni izpiti. Rezultati so bili dobri, saj so presegli šolski uspeh prejšnjega šolskega leta (83,7%).

V tem letu je bil vpis velik. V prvem razredu so bili trije oddelki s 123 dijaki, drugi razred je imel 103 dijakov v dveh oddelkih, tretji 63 dijakov v dveh oddelkih in četrti v dveh oddelkih 92 dijakov. Zelo močna sta bila torej 2. in 4. razred. Prva konferenca učiteljskega zbora 9. septembra je potrdila personalne spremembe ter predmetnik. Ravnatelj Vanič je predstavil učiteljski kolektiv: Zlatka Albert, Dušan Lavrič, Blagica Medič, Dora Novak, Mara Stojkovič, Dragutin Skuta, Katarina Skuta, Milena Vobič, Leopold Ambrožič, Dušan Smola in Anton Petje. Bolezensko sta bila odsotna Vesna Lavrič in prof. Modrijan. V tem letu se je poučevala ruščina že v IV. razredu, v ostalih pa nemščina.

Od osvoboditve do ukinitve nižje gimnazije leta 1958,

V. del

Šolsko leto 1951/52

"Sleherno jutro vzhaja sonce, sleherni večer zaide za gorami, sleherni dan se pojavljajo isti prirodni pojavi, pa vendar dan ni enak dnevu. Tako je vsako jesen, ko se začne zbirati lastovke na cerkvenem zvoniku, ko kmet koplje krompir, ko je posušil zadnjo otavo, zopet pa se odpro vrata šole in učilnic, in vendar leto ni enako letu. Vsako prinese nekaj novega, zato so upravičene tudi kronike"... Prejšnje leto nam je vzelo dijaka.

Šolsko leto se je pričelo 1. septembra s popravniimi izpiti, 10. septembra pa se je pričel pouk. Sledile so nekatere kadrovske spremembe. V šoli je bil ukinjen pouk francoskega jezika, uvedena je nemščina.

Skupaj je bilo vpisanih 327 dijakov (161 m. in 166 ž.) v osmih oddelkih. Zopet se je pokazal občuten upad dijakov. Na šolo sta prišla zakonca Lavrič.

Dne 29. nov. je bila proslava, predavanja ob 22. decembru, ter novoletna zabava.

Ob polletni konferenci je bil uspeh 65,33%. 6 dijakov je prijavilo prestop na nižjo gimnazijo v Sodražici.

Od 16. do 31. januarja so bile počitnice, za njimi pa kulturni praznik. Zaradi visokega snega je bil prekinjen pouk sredi februarja. Sneg je onemogočil tudi železniški promet.

Pouk se je uradno pričel 9. septembra, dejansko pa, zaradi zamude pri obnovi šolskega poslopja, šele 15. septembra. V oktobru je bila prva redna mesečna konferenca, ki je obravnavala ideološka vprašanja učiteljskega kadra, pa tudi preobremenjenost učencev. Govorilo se je tudi o kriterijih pri ocenjevanju dijakov. V šolo je prišla nova moč-Ludovik Zajec, s porodniškega dopusta se je vrnila Vesna Lavrič.

V novembru je bila prva redovalna konferenca. Uspeh je bil slab (59% v četrtem in 23,9% v prvem letniku). Vzrok so učitelji iskali v jesenskem delu dijakov na kmetijah, pri nekaterih dijakih pa so ugotovili lenobo in pomanjkanje čuta odgovornosti. Na decembrski seji učiteljskega zbora je bil sprejet sklep o uvedbi novega predmeta-pouk družbene in moralne vzgoje, ki ga je prej že sprejel Svet vlade RS za prosveto in kulturo.

Predmet se je poučeval eno uro tedensko, a se ni ocenjeval. Krajevni ljudski odbori so se preimenovali v občinske ljudske odbore. Sledile so volitve. Nekaj KLO-jev se je vključilo v občinski LO.

Tako je ribniški občinski odbor vključil še KLO Jurjevica, Bukovica in Goriča vas.

Nadaljevanje prihodnjč

OD KOVAČIJE DO TOVARNE TELOVADNEGA ORODJA JOR

II.

Miloš Petelin je oktobra diplomiral na Fakulteti za šport z diplomsko nalogo OD KOVAČIJE DO TOVARNE TELOVADNEGA ORODJA JOR. Na 52 straneh je orisal pot Jakoba

Oražma, lastnika podjetja JOR, ki je med obema vojnama postalo najmočnejši proizvajalec telovadnega orodja in drugih športnih pripomočkov v takratnem jugoslovanskem prostoru.

JAKOB ORAŽEM (nadaljevanje)

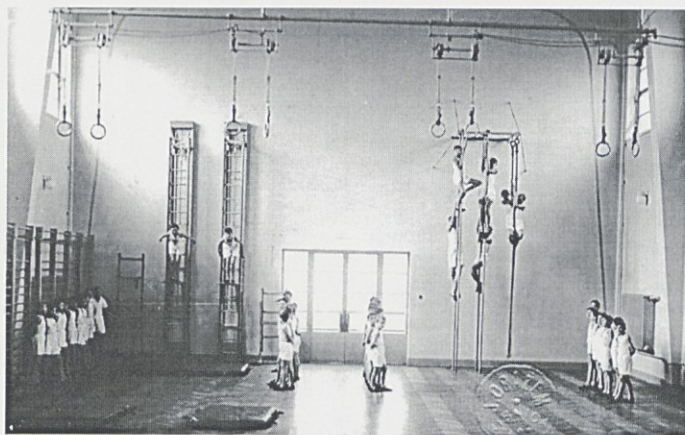
Jakob je šel v uk v Hrovačo k mojstru Kersniču, ki so mu rekli "Šlosar". To je bila takrat manjša delavnica, kjer so opravljali predvsem kovaška in ključavničarska dela. Za ključavničarja oziroma kovača se je tam izučil v letih 1876 - 1878. Po končanem šolanju je Oražem ostal v delavnici še dobri dve leti in je delal kot pomočnik mojstra. V času šolanja se je povezal s sodelavcem Franzem Ilgnerjem iz mesta Labesva v Prusiji. Ta se je skupaj z Jakobom šolal v Šlosarjevi delavnici. Ilgnerja so v Ribnici klicali kar Prajs.

Nosil je klobuk z malo širšimi kraji in spredaj stisnjeno štulo, v delavnici in pri delu pa je nosil kapo s šildkom. Hodil je preudarno in v zmernem tempu ter rahlo sklonjen naprej. Med hojo je venomer nekaj brundal, kakor bi se s kom pogovarjal in ponavljal: "Čas je zlato! Čas je zlato!" Pri tem je stiskal pesti in to tako, da je palec stisnil pod prste. Kadar se je razjezil, je rad zarobantil: "Nal Hargot - nahamol!" in spet nervozno stiskal pesti."

JAKOB ORAŽEM IN RIBNIŠKI SOKOL

Ob pisanju naloge o JOR-u in Jakobu Oražmu ne moremo mimo ribniškega Sokola. V knjigi 50 let telesne vzgoje v Ribnici je večkrat omenjen Jakob Oražem in njegovi dnevniški izvlečki.

Tako v enem izmed izvlečkov piše: Leta 1899 je bilo osnovano Kolesarsko društvo v Ribnici. Imenovalo se je Klub slovenskih biciklistov Ribniške doline. Obstanek kluba na podlagi predstojenih pravil je potrdila visoka c. kr. deželna vlada z odlokom z dne 16. maja 1900 št. 1931.

Ena izmed šolskih telovadnic, opremljenih z JOR-ovimi izdelki

POD LISTEK

Ta je bil po pripovedovanjih Jakobovega vnuka Dušana Oražma potujoči ključavničar, ki je v tistem času potoval po svetu in iskal delo.

Bil je Jakobov strokovni delavec in mu je veliko pomagal pri razvoju delavnice.

Skupaj sta leta 1881 ustanovila sprva kovačnico, ki je čez čas prerasla v eno izmed najmočnejših podjetij od Ljubljane do Reke. Sprva je bila to le majhna kovačija, ki se je kasneje preimenovala v JOR, kar je kratica za Jakob Oražem Ribnica.

Na začetku so v Jakobovi delavnici izvajali različna ključavničarska popravila. Po pripovedovanjih vnukinje Vide mu je njegov prijatelj Franz zelo veliko pomagal in vedno stal ob strani, kadar je bila v podjetju kriza. V najinem pogovoru je večkrat poudarila, da ga je Franz "gor vzdignil in držal pokonci". Jakob je svojo delavnico postavil na noge s svojo pridnostjo, marljivostjo, disciplino in predvsem s svojo izvirnostjo ter smislom za umetnost.

Gospod Anton Petek se Jakoba Oražma dobro spominja in pravi o njem: "Jakoba Oražma - Jergca - se spominjam kot srednje visokega moža s šilastim nosom, ostrega pogleda, bolj ozkega obraza in s koničasto predivasto bradico.

Članov kluba je bilo do 41. "Prirajali smo izlete ob nedeljah v Ortnek, Velike Lašče, k Sveti Trojici, v Sodražico in drugam, kjer smo se dostikrat imenitno imeli. Prirajali smo jour fixe, kolesarske veselice in različne zabave. Ako je kak član umrl, je dobil venec od kluba. Ko se je pa leta 1906 ustanovilo Sokolsko društvo, se je klubovo premoženje uporabilo za nakup telovadnega orodja. Potem se je klub, kolesarjev razpusil." Torej je bil ta kolesarski klub nekak predhodnik Sokola in njegovo premoženje prva baza za nakup telovadnega orodja novega društva. (50 let telesne vzgoje v Ribniški dolini, 20)

Morda je Jakob preko sokolskega društva pričel z izdelavo telovadnega orodja, druga možnost pa je lahko, da so bili pobudniki njegovi sinovi kot vneti zagovorniki sokolske ideje in so spodbudili Jakoba k izdelovanju telovadnega orodja. Jakob Oražem starejši je bil eden izmed ustanovnih članov Ribniškega Sokola in je bil hkrati tudi v oddelku starejših članov (nad 40 let), ki so se z vneto udeleževali vadbe.

O ustanovitvenih dogodkih Ribniškega Sokola Jakob Oražem starejši v svojem dnevniku piše: Leta 1906 se je ustanovilo Sokolsko društvo.

Kaj zaeno veselje je bilo takrat. Vse hiše v Ribnici so bile ovite s kranceljni iz bršljina in smrečja. Že leta 1907 smo šli v Prago. Vožnja je bila jako poceni, 20 kron, 50 vinjarjev tja in nazaj. Za nakup orodja se je pobiral denar. Dali so, kolikor je kdo hotel dati iz proste volje. Farovski gospodje so dali tudi vsaki po deset kron. Orodje, bradljo, konja ter 20 kom. palic so kupili pri trdkri Vindyš v Pragi. (50 let telesne vzgoje v Ribniški dolini, 26).

V knjigi 50 let telesne vzgoje v Ribniški dolini beremo tudi: Leto 1913 je bilo za ribniško sokolsko društvo zelo pomembno, saj mu je bila v znak priznanja poverjena organizacija IV. župnega zleta Sokolske župe Ljubljana. I. dan zleta je bil določen na 20. junij. Vršile so se velike priprave. Na občinskem prostoru na Mlaki, ki je že vsa leta služil kot provizorno letno telovadišče za nastope, so bila v teku velika dela za ta zlet. Poleg telovadišča so zgradili veliko leseno stopničasto tribuno, ki je bila okrašena s palmami in drugim zelenjem. Tribuna je imela sedežev za 200 ljudi. Zgrajeni pa so bili tudi šotori za veselico in ples.

Garderobe za telovadce so bile pripravljene v delavnica telovadnega orodja Oražma Jakoba. V svojem dnevniku je za ta dan zapisal: Razsvetljava in vso električno inštalacijo za zletni prostor smo uredili mi zastojni in je gorelo takrat 300 žarnic, tako da so rekli Ljubljančani, da oni bi si ne mogli privoščiti kaj tacega (str. 39,40).

Iz tega zapisa je moč razbrati, kaj je Jakobu takrat pomenil Ribniški Sokol. Svoje navdušenje zanj je prenesel tudi na svoje sinove, ki so bili takrat aktivni člani in tekmovalci Ribniškega Sokola. Lahko rečemo, da je bil Jakob neke vrste sponzor Sokola in z njim povezanih prireditev. Iz tega lahko sklepamo, da se je Jakob navdušil za izdelovanje telovadnega orodja ravno pri Ribniškem Sokolu in je prav slednji pripeljal Jakobove izdelke na trg. Na vsesplošnem zletu v Pragi so Sokoli prikazovali svoje prvine prav na Jakobovem orodju. Dokaz za to, da so se izdelki prodajali na trgu in bili oglaševani, je tudi na prvi strani Jugoslovanskega Sokolskega kalendara iz leta 1930, kjer je reklama za podjetje JOR. V reklami je zapisano: "Najmodernejšo orodje za telovadbo, vsi pripomočki za lahko in težko atletiko. Oprema vadbnišč, društvenih domov, šol, vojske in mornarice, letnih vadbnišč in kopališč. Naprave za domačo (hišno) gimnastiko, gugalnice in naprave za telesno vzgojo otrok. Obnova starih naprav. Izdelava stabilna in solidna. Cene najdostopnejše. Najboljša reklama. Ilustriran katalog brezplačno." (Jugoslovanski sokolski koledar 1929, 1930).

Nadaljevanje prihodnjic

